

**STATISTICAL ABSTRACT
WARDHA 2004-05**

**MAHARASHTRA
ECONOMICS AND STATISTICS**

G.I.P.E.

प्रवृत्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

वर्धा जिल्हा

२००४-२००५

भर्ये व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई.

फवत कार्यालयीन उपयोगाकरीता

जिल्हा सामाजिक
व
आर्थिक समालोचन

वर्ष - 2004-05

जिल्हा - वर्धा

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय
अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन, वर्धा

जिल्हा - वर्धा

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
भाग-1 समालोचन		
..... जिल्हाचा समग्र आढावा		1-20
दृष्टिक्षेपात जिल्हा		I
रस्ते आणि तालुका सीमा दर्शविणारा	जिल्हाचा नकाशा	VI
निवडक आलेख		VII
भाग-2 सांख्यिकीय तक्ते		
1. निवडक निर्देशक		
1.1	निवडक निर्देशक (1960-2004)	1
2. लोकसंख्याविषयक आकडेवारी		
2.1	लोकसंख्याविषयक निवडक आकडेवारी	6
2.2	लोकसंख्या आणि वृद्धिदर	8
2.3	शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या	8
2.4	मुख्य व सीमांतिक काम करणा-यांचे उद्योगगटनिहाय वर्गीकरण	9
2.5	धर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या	10
2.6	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे	11
3. जिल्हा उत्पन्न अंदाज		
3.1	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किमतीनुसार	12
3.2	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर किमतीनुसार	13
4. किमतीविषयक आकडेवारी		
4.1	निवडक कृषिमालाच्या सरासरी घाऊक किमती	14
4.2	जिल्हा मुख्यालयातील महत्त्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती	15
4.3	ग्राहक किमतीचे निर्देशांक	19
4.4	किमतीचे महत्त्वाचे निर्देशांक	20
5. जमीन महसूल, स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न/ खर्च, बँकिंग, विमा आणि अल्पबचतविषयक आकडेवारी		
5.1	गोळा केलेला जमीन महसूल	21
5.2	स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	22
5.3	बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे	23
5.4	अल्पबचत कार्यक्रमाची प्रगती	24
5.5	आयुर्विमाविषयक आकडेवारी	25
6. कृषि व पदुम विषयक आकडेवारी		
6.1	जमिनीचा वापर	26
6.2	निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	28
6.3	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी अदाजित उत्पादन	38
6.4	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	39
6.5	विविध साधनाखालील ओलिताचे क्षेत्र	40

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
6.6	निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र	41
6.7	सिंचन विहिरी	46
6.8	कू पनलिका, हातपंप व विद्युत् पंप	47
6.9	लघुपाटबंधा-यांची कामे	48
6.10	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	49
6.11	वहिती धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफळ गटानुसार वर्गीकरण	50
6.12	कृषि अवजारे	51
6.13	पशुधन	52
6.14	पशुवैद्यकीय संस्था	56
6.15	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि त्यात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या	57
6.16	वनक्षेत्र	57
6.17	मुख्य व गौण वन उत्पादने	58
6.18	भूजल मत्स्यव्यवसाय	59
6.19	दुग्ध विकास सहकारी संस्था	60
7. सहकार क्षेत्र		
7.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	61
7.2	सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती	62
7.3	सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या	63
7.4	राज्य/जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकांचे कार्य	64
7.5	सहकारी संस्थांचे कार्य	65
7.6	बिगरकृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य	67
7.7	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	68
7.8	नियंत्रित बाजारपेठांतील कृषि मालाची वार्षिक आवक	71
7.9	परवानाधारक सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	72
8. वीज आणि परिवहन व दळणवळण		
8.1	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या आणि त्यांची लोकसंख्या	73
8.2	विजेचा वापर	73
8.3	प्रकार व पृष्ठभाग यांनुसार रस्त्यांची लांबी	74
8.4	मोटर वाहनांची आणि परवानाधारकांची संख्या	75
8.5	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक	76
8.6	पोस्ट, खाजगी व सार्वजनिक दूरध्वनीची संख्या	77
9. रोजगार व उद्योगविषयक आकडेवारी		
9.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	78
9.2	रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रातील आकडेवारी	80
9.3	शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचा-यांची संख्या	81
9.4	निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार	82
9.5	कृषि व बिगर-कृषि उद्योग	83
9.6	प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या	84
9.7	महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगरकृषि आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या	85

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
1	2	3
10. शिक्षण		
10.1	शैक्षणिक संस्थांची संख्या	86
10.2	शैक्षणिक संस्थातील शिक्षकांची संख्या	88
10.3	शैक्षणिक संस्थातील विद्यार्थी संख्या	90
10.4	शैक्षणिक संस्थातील अनुसूचित जातीची विद्यार्थी संख्या	92
10.5	शैक्षणिक संस्थातील अनुसूचित जमातीची विद्यार्थी संख्या	94
10.6	शार्वरीक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक	96
10.7	इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या	97
11. सार्वजनिक आरोग्य		
11.1	सार्वजनिक व शासन सहाय्यित वैद्यकीय सुविधांची माहिती	98
11.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या	99
11.3	विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या	100
11.4	माता व बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी.	101
11.5	कुटुंब कल्याण कार्यक्रम	102
12. योजना		
12.1	विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च.	103
12.2	रोजगार हमी योजना	106
12.3	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च	107
12.4	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाययोजना	108
12.5	रासायनिक खतांचे वाटप.	109
12.6	साखर कारखाने	110
12.7	वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती	111
12.8	स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)	112
12.9	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)	112
12.10	स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा सदस्य)	113
12.11	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)	113
13. न्याय व प्रशासन		
13.1	पोलीस अधिकारी/ कर्मचारी यांची संख्या	114
13.2	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयांत निकाली काढलेली कामे/प्रकरणे	115
14. संकीर्ण		
14.1	चित्रपट गृहविषयक आकडेवारी	116
14.2	मुद्रणालये आणि त्यांनी प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके	116
14.3	लोकसभा व विधानसभा निवडणुकाबाबतची आकडेवारी	117

भाग - 1

समालोचना

2004-05

[एक]

सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2004 - 2005

जिल्हा - वर्धा

1. स्थानिक भौगोलिक वैशिष्ट्ये

1.1 भौगोलिक स्थान :-

वर्धा जिल्हा उत्तर अक्षांश 20° - 28° ते 21° - 21° आणि पूर्व रेखांश 78° - 30° ते 9° - 15° चे दरम्यान आहे. या जिल्ह्याच्या दक्षिणेस व नैऋतेस यवतमाळ, पुर्वेस व आग्नेस चंद्रपुर, उत्तरेस व ईशान्येस नागपूर आणि पश्चिमेला अमरावती हया जिल्ह्याच्या सीमा भिडलेल्या आहेत. अमरावती व यवतमाळ हया जिल्ह्याच्या सीमा व वर्धा जिल्ह्याच्या सीमा वर्धा नदीने निश्चीत केल्या आहेत.

1.2 क्षेत्र व प्रशासकीय विभाग :-

वर्धा जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ 6309 चौ.कि.मी. म्हणजेच महाराष्ट्र राज्याच्या एकुण क्षेत्रफळाच्या 2 टक्के एवढे आहे. प्रशासकीय व्यवस्थेच्या दृष्टीकोनातून या जिल्ह्याची वर्धा, आर्वी व हिंणघाट यातील महसूल विभागात विभागणी करण्यात आली होती, परंतु 1 मे, 2001 पासून महाराष्ट्रातील उर्वरीत विभागाप्रमाणे पंचायत समितीचे क्षेत्र ही एक तहसिल समजून वर्धा जिल्ह्याची पुर्नरचना करण्यात आली त्या पुर्नरचने प्रमाणे आजमितीस या जिल्ह्याची 1) आष्टी 2) कारंजा 3) आर्वी 4)सेलु 5) वर्धा 6) देवळी, 7) हिंणघाट, 8) समुद्रपुर या आठ तालुक्यात विभागणी केली असून त्यात 7 शहरे, 1004 वस्ती असलेली गावे व 378 ओसाड गावे आहेत. ग्रामीण विकासासाठी एक जिल्हा परिषद व तिचे अंतर्गत आठ पंचायत समित्या जिल्ह्यामध्ये कार्यरत आहेत, तसेच जिल्ह्यात सहा नगरपालिका आहेत, जिल्ह्याचे मुख्यालय वर्धा असून विभागीय मुख्यालय नागपूर आहे व ते वर्धेपासून 76 कि.मी. अंतरावर आहे.

1.3 नैसर्गिक रचना :-

या जिल्ह्याच्या उत्तरे कडील उंचवट्याचा प्रदेश हा सातपुडा पर्वताच्या दक्षिण बाजुला विखुरला असून त्यामध्ये आष्टी,कारंजा व आर्वी या तालुक्याचा परिसर येतो. जिल्ह्याचा उर्वरीत भाग मात्र वर्धा व वेणा या दोन नद्यांच्या खो-यात समाविष्ट होतो.

1.4 भूगर्भीय रचना :-

या जिल्ह्यातील बहुतेक क्षेत्रामध्ये दख्खन प्रास्तर लावा याहांचा समावेश आहे. हे लाव्हा यहा या क्षेत्रामध्ये एकुण 400 मिटर जाडीचे आहेत. ही बाब जिल्ह्याच्या ईशान्य भागातील निम्नतम भाग आणि अच्युतम भाग यांच्यातील समुद्र सपाटीपासूनच्या किमान उंचीतील फरकावरून निदर्शनास येते. वहा मध्ये आढळून येणारे गाळाचे संस्तर आणि लाल प्रस्तर यामुळे प्रत्येक वाह एक दुस-या पासूनअलग ओळखणे व त्यांची विभागणी करणे शक्य झाले आहे.

[दोन]

प्रास्तरपूर्व गाळ साचण्याची क्रीया घडून येते. त्या उंचसखल भूप्रदेशामध्ये त्याच्या पुर्वेकडील व दक्षिणेकडील क्षेत्रातील परिणाम स्वरुप सानिध्यामुळे हे वाह पसरलेले विसतात. अलिकडील अपवाद हे मुख्यत्वे करुन वर्धा व उपनदया वेणा, यशोदा व धाम आणि पोथरा यांच्या काठावर अरुंद पट्ट्यात आढळून येतात. यामुळे मुख्यता घाळ, वाळू, माती आणि रेव यांचा समावेश आहे. वाळू व घाळ केवळ नदयांच्या पात्रात आढळतात तर भासी आणि रेव हे काठावर आढळतात. सेलू व पोहण यांच्या लगतच्या भागात अलीकडे बाउन्डर आढळून येतात.

1.5 नदया :-

वर्धा नदी ही या जिल्हयांतील महत्वाची नदी असून ती मुलतार्थ येथे सातपुडा पर्वतातुन उगम पावून या जिल्हयाच्या उत्तर व पश्चिम सिमेवरुन वाहते. या नदीच्या यशोदा वेणा व बाकली या मुख्य उपनदया आहेत. दुसरी महत्वाची नदी वेणा ही नागापुर जिल्हयातुन व हिगणघाट तहसिल मधुन वाहात येवुन सावगी हया गावा जवळ वर्धा नदीला मिळते. तसेच बोर व धाम हया नदया आर्वी तालुक्यामधुन उगम पावुन समुद्रपुर तालुक्यातील मांडगाव येथे वेणा नदीला मिळतात. यशोदा नदी आर्वी तहसिल मधुन उगम पावते व ती देवळी तहसिलीतुन वाहात जावुन पुढे वर्धा नदीला मिळते. पावसाळयामध्ये या नदयाच्या पुरामुळे तिरावरील गावांना धोका असला तरी हया नदया उन्हाळयात मात्र कोरडया असतात.

1.6 वने :-

वर्धा जिल्हयाचे एकुण वनक्षेत्र 1047 चौ. कि. मी. असून जिल्हयाच्या एकूण भौगोलीक क्षेत्राच्या जवळ जवळ 17 टक्के आहे. या जिल्हयातील बहुतांश वनभाग मुख्यत्वेकरुन जिल्हयाच्या उत्तरेकडील आर्वी, कारंजा, आष्टी व सेलू या चार तहसिलीतच मोठया प्रमाणावर समाविष्ट आहे. समुद्रपुर तहसिलीत थोडया अधिक प्रमाणात वनांचे क्षेत्र आढळून येते.

1.7 पर्जन्यमान :-

वर्धा जिल्हयामध्ये बहुतांशी पाऊस जून ते सप्टेंबर या पावसाळयाच्या महिन्यात पडतो. या जिल्हयाचे 2004 मधील सरासरी पर्जन्यमान 1062.8 मि.मि. आहे.

1.8 जमिन व तिचे प्रकार :-

या जिल्हयात जमीन मुख्यतः चार प्रकारची आढळून येते उदा. काळी - 1, काळी - 2, मुरमाड, खरडी व बरडी यांची सुध्दा मुख्यतः उथळ, मध्यम व खोल अशा भागात विभागणी करता येते. समुद्रपूर तालुक्याचा पूर्वकडील भाग, सेलू तालुक्याचा उत्तर किनारा आणि कारंजा व आष्टी तालुक्यात उथळ प्रकारची जमीन आढळते.

तसेच हिगणघाट व आर्वी तालुक्याचे पश्चिमेकडील काही भागात मध्यम प्रकारची जमीन आढळून येते. वर्धा व वेणा यांच्या काठावर सर्वत्र गाळाचे, पण काळया जमीनीचे भर साचलेले असून

[तीन]

ते कपाशीच्या पिकासाठी अत्यंत उपयुक्त आहे. मुरमाड-1 व मुरमाड-2 या मृदाचे क्षेत्र जिल्हयाच्या एकूण लागवडी खालील क्षेत्रापैकी 74 टक्के व खरडी, बरडी व रेताळ ही 16 टक्के आहे. जमिनीतील पाण्याचा प्रवाह वायव्य दिशेकडून ईशान्य दिशेकडे आहे.

2. लोकसंख्या

2.1 जनगणना 2001 नुसार लोकसंख्या

2001 चे जनगणनेप्रमाणे वर्धा जिल्हयाची एकूण लोकसंख्या 1236736 एवढी आहे. त्यापैकी 638990 पुरुष व 597746 स्त्रिया आहे. सन 1991 ते 2001 या 10 वर्षांमध्ये वर्धा जिल्हयाची लोकसंख्या 15.87 टक्के वाढलेली आढळते, जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी ग्रामीण लोकसंख्या 911695 असून नागरी लोकसंख्या 3,25041 एवढी आहे.

2.2 लोकसंख्येची घनता :-

2001 च्या जनगणनेनुसार वर्धा जिल्हयातील लोकसंख्येच्या घनतेचे प्रमाण चौ.कि.मी. मार्गे 196 असून तेच प्रमाण महाराष्ट्र राज्याकरीता 315 व भारताकरीता 312 आहे. 1991 च्या जनगणनेनुसार घनतेच्या प्रमाणाचे बाबतीत महाराष्ट्र राज्यात वर्धा जिल्हयाचा 25 वा क्रमांक आहे.

2.3 नागरी व ग्रामीण लोकसंख्येचे प्रमाण :-

जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागरी भागामध्ये 26.28 टक्के व ग्रामीण भागामध्ये 73.72 टक्के लोकसंख्या वास्तव्य करित आहे. याप्रमाणे नागरी भागातील एकूण लोकसंख्या 3,25041 व ग्रामीण भागातील एकूण लोकसंख्या 911695 असल्याची 2001 चे जनगणनेवरून निदर्शनास येते.

2.4 स्त्री-पुरुष प्रमाण :-

2001 चे जनगणनेनुसार जिल्हयामध्ये दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण 935 असून महाराष्ट्र राज्याच्या (922) तुलनेत जास्त आहे. ग्रामीण भागात हेच प्रमाण दरहजार पुरुषांमागे 937 तर नागरी भागात 930 आहे.

2.5 अनुसूचित जाती व जमाती :-

जिल्हयामध्ये 2001 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जातीची व अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या अनुक्रमे 158630 व 154415 असून त्याचे एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण अनुक्रमे 12.83 टक्के व 12.49 टक्के आहे. जिल्हयामध्ये 1991 च्या जनगणनेच्या तुलनेत 2001च्या जनगणनेमध्ये अनुसूचित जातीमध्ये व जमातीमध्ये प्रचंड धट झाल्याचे दिसून येते. [घार]

2.6 लोकसंख्यात्मक मनुष्यबळ :-

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयातील कामगारांची संख्या एकूण लोकसंख्येच्या प्रमाणात 42.21 टक्के एवढी होती तर 2001 मध्ये जिल्हयातील कामगारांची संख्या 44.50 टक्के आहे. 1991-2001 या दशकामध्ये जिल्हयातील कामगार संख्येच्या प्रमाणात वाढ झालेली आहे. जिल्हयातील

[चार]

एकूण कामगारांपैकी 50.97 टक्के कामगार प्रारंभीक क्षेत्रामध्ये म्हणजेच शेती व तिच्याशी संलग्न असलेल्या कामावर गुंतलेले आहे.

2.7 वयोगटानुसार लोकसंख्येचे वर्गीकरण :-

0-14 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1981 या वर्षी 38.26 टक्के होती ती 1991 मध्ये 33.27 टक्के झाली तसेच 15-59 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1981 मध्ये 53.78 टक्के होती ती 1991 मध्ये 57.37 टक्के झाली 60 व त्यापेक्षा जास्त वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1981 मध्ये 8 होती ती 1991 मध्ये 9 टक्के व वय अनिर्देशित गटांची 0.34 टक्के एवढी झाली.

2.8 साक्षरता :-

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयांत एकूण 865556 लोक साक्षर आहेत त्यात पुरुष 486736 व स्त्रिया 378820 आहेत. जिल्हयातील एकूण लोकसंख्येपैकी 80.06 टक्के लोकसंख्या साक्षर म्हणून गणल्या गेली आहे. त्यात 87.18 टक्के पुरुष व 72.45 टक्के स्त्रिया साक्षर आहेत.

2.9 वापरातील निवासी घरांची व कुटुंबाची लोकसंख्या

जिल्हयामध्ये वापरातील निवासी घरांची संख्या 1991 चे जनगणनेनुसार 2,11,710 एवढी आहे. पैकी 74.41 टक्के ग्रामीण भागात व 25.59 टक्के नागरी भागात आढळते. तसेच 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयामध्ये 2,70,502 कुटुंबे आहेत. पैकी 75.03 टक्के कुटुंबे ग्रामीण भागात व 24.97 टक्के कुटुंबे नागरी भागात आहेत.

2.10 जिल्हा उत्पन्न व दरडोई उत्पन्न :-

जिल्हयाचे नियोजनाकरिता जिल्हा उत्पन्न ची अत्यंत आवश्यकता असल्याने जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन या वार्षिक प्रकाशनात वर्षा जिल्हयाचे जिल्हा उत्पन्न अंदाज सन 2003-2004 व 2004-2005 प्रकाशित करण्यात येत आहे. सर्वसाधारणपणे अर्थव्यवस्थेच्या 15 क्षेत्राचे चालू व स्थिर किंमतीनुसार जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आले आहेत. त्याकरिता आवश्यक ती माहिती जिल्हा व राज्य पातळीवरून संकलित करण्यात आली असून अर्थ व्यवस्थेतील ज्या क्षेत्रातील माहिती जिल्हा पातळीवर स्वतंत्रपणे उपलब्ध होवू शकत नाही अशा प्रकारची माहिती, राज्य पातळीवर एकत्रितपणे उपलब्ध करून घेण्यात आली आणि संगंधित जिल्हयाचा वाटा अंदाजित करण्यात आलेला आहे.

जिल्हा उत्पन्न अंदाज तयार करताना आर्थिक उत्पादन क्षेत्राचे 1) प्राथमिक 2) दुय्यम व 3) तृतीय क्षेत्र या नुसार तीन क्षेत्रात विभाजन करून त्यानुसार उत्पन्न विचारात घेण्यात आले.

2.10.1 चालू किंमती नुसार जिल्हा उत्पन्न :-

जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील चालू किंमती नुसार सन 2004-2005 चे स्थूल जिल्हा उत्पन्न 367201 लाखा असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रु. 289 लाखा आहे. त्याचप्रमाणे निव्वळ जिल्हा

[पाच]

उत्पन्न रु. 332717 लाख असून निव्वळ जिल्हा दरडोई उत्पन्न रु. 262 लाख आहे. चालू किंमती नुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 0.99% व निव्वळ राज्य उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 1.01% आहे.

चालू किंमती नुसार जिल्हयाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या 25.25% प्राथमिक क्षेत्रातून, 17.92% द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 56.83% तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

2.10.2 स्थिर किंमती नुसार जिल्हा उत्पन्न :-

वर्धा जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील स्थिर किंमती नुसार सन 2004-2005 स्थूल जिल्हा उत्पन्न रु. 346155 लाख असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रु. 154 लाख आहे. त्याचप्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न रु. 310042 लाख असून निव्वळ दरडोई उत्पन्न रु. 139 लाख आहे. स्थिर किंमती नुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 1.66% व निव्वळ राज्य उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 1.70% आहे.

स्थिर किंमती नुसार जिल्हयाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या 23.23% प्राथमिक क्षेत्रातून, 18.91% द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 57.86% तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव; अनुरूप निर्देशांकाचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज ढोबळमानाने जिल्हयातील उत्पन्नाची पातळी आजमावण्याकरीता वापरावेत.

3. वने

3.1 जिल्हयातील एकूण वनक्षेत्र:-

वर्धा जिल्हयामध्ये एकूण वनाखालील क्षेत्रफळ (वनक्षेत्र) 1047 चौ.कि.मी. असून ते जिल्हयाच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 16 टक्के आहे. या जिल्हयातील बहुतांशी वनभाग हा जिल्हयाच्या उत्तरेकडील आर्वी, कारंजा, आष्टी, वर्धा व सेलू या तहसिल मध्ये आहे. वनक्षेत्राच्या एकूण क्षेत्राची राखीव, सुरक्षित व अवर्गीकृत अशा तीन भागांमध्ये विभागणी होते। यापैकी अवर्गीकृत क्षेत्र हे महसुल विभागाच्या देखरेखीखाली तर राखीव आणि सुरक्षित क्षेत्र हे वनविभागाच्या देखरेखीखाली येते. एकूण वन व्याप्त क्षेत्राच्या तुलनेत राखीव 50 टक्के असून सुरक्षित वनक्षेत्र 32 टक्के व अवर्गीकृत क्षेत्र हेत 18 टक्के आहे. सन 2003-04 या आर्थिक वर्षात 3.4 व 11,054 हजार घनमिटर इमारती व जळाऊ लाकडाचे उत्पादन झाले

3.2 वनोत्पादन :-

आर्वी व हिंणणी परीक्षेत्रातील भागात उत्तम दर्जाचे सागवणी झाडांची वने आढळून येतात सागवणी झाडासोबतच या जिल्हयामध्ये सामान्यपणे धावडा, सालई, तेंदू व मवई या जातीचे झाडे आहे. या वनात पेन, कळंब, पळस, मो, बेहाडा इत्यादी वनस्पतीचे उत्पादन होते. तसेच येथील वनजमीनी मध्ये करड धोनड, मुशाम, मखेल आणि शेंग या प्रमुख जातीचे गवत उगवते

[सहा]

वनउत्पादनापासून सन 2004-05 मध्ये 563.57 लाख रुपये एवढे उत्पन्न मिळाले. त्यापैकी इमारती व जळाऊ लाकडा पासून अनुक्रमे 454.90 व 50.56 लाख रुपये प्राप्त झालेत.

3.3 वन विकास कार्यक्रम :-

जोराने आलेल्या पावसाच्या पाण्याचा निचरा व पूर यापासून जमिनीचे संरक्षण करण्याचे बाबतीत आणि जमिनीचा कस टिकवून शेतीस सहाय्य करण्याच्या बाबतीत जंगले महत्वाची कामगिरी बजावतात. त्या दृष्टीने वनविकासाकरीता जिल्हा स्तरावर खालील योजना राबविल्या जातात. (अ) मध्यवर्ती रोप मळ्यांची स्थापना (ब) निकृष्ट वनाचे पुर्नवनिकरण (क) वन समूह योजना (क) वन संरक्षण तसेच वन्य प्राणी व निसर्ग संरक्षण.

4. कृषि :-

4.1 जमिनीचा वापर :-

जिल्ह्यातील 1998-99 वर्षातील एकूण भौगोलिक क्षेत्र 629 हजार हेक्टर इतके होते. त्यापैकी 1998-99 वर्षामध्ये लागवडी लायक क्षेत्र 71 टक्के, कायम गुरे चरण व इतर चराई जमीन या खालील क्षेत्र 7 टक्के शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र 9 टक्के व जंगल व्याप्त क्षेत्र 12 टक्के होते. तसेच 1998-99 वर्षातील लागवडीखालील क्षेत्रापैकी निव्वळ कसलेले क्षेत्र 80 टक्के आणि दुबार लागवडीखालील क्षेत्र 20 टक्के या प्रमाणे होते. निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी 60 एवढी होती.

4.2 वहीतीखालील जमिनीचे धारण जमिनी व त्याचे क्षेत्र यांचे गटवार वर्गीकरण

वहीतीखालील जमिनीचे गटाप्रमाणे भूधारकांची आणि क्षेत्राची 1985-86 व 1990-91 चे कृषि गणनेनुसार टक्केवारी खालील प्रमाणे दर्शविलेली आहे.

अ.क्र	धारण गट (हेक्टर)	भूधारक (टक्केवारी)		क्षेत्र (टक्केवारी)	
		1985-86	1990-91	1985-86	1990-91
1	2	3	4	5	6
1	2 पर्यंत	40	46	15	19
2	2 ते 5	40	38	37	39
3	5 ते 10	16	13	31	29
4	10 ते 20	3	3	14	11
5	20 व त्यापेक्षा जास्त	1	-	3	2

कृषि गणना 1990-91 मध्ये संस्थानी धारण केलेले क्षेत्र वैयक्तिक धारणात समाविष्ट करण्यांत आले आहे. त्यातील एकूण धारणापैकी वैयक्तिक धारण व त्याचे क्षेत्रफळ 6.96 टक्के आणि संयुक्त धारण व त्याचे क्षेत्रफळ 4 टक्के या प्रमाणे आढळते. 1985-86 च्या तुलनेत 1990-91 वर्षात भूधारकांच्या संख्येत 2 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 19 टक्क्यांनी वाढ झाली आहे. गट 2 ते 5 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 1 टक्का घट असून 5 ते 10 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 15 टक्के 10 ते 20 हेक्टर

[सात]

पर्यंतच्या गटात 25 टक्के व 20 हेक्टर व त्यापेक्षा जास्त गटात 48 टक्क्यांनी घट झाल्याचे दिसून येते. क्षेत्रफळाच्या बाबतीत 2 हेक्टर पर्यंतच्या क्षेत्रगटात 20 टक्के वाढ झाली असून 2 ते 5 हेक्टर पर्यंतच्या गटात 2 टक्के घट 5 ते 10 हेक्टर, 10 ते 20 हेक्टर पेक्षा जास्त गटात अनुक्रमे 16 टक्के व 27 टक्के व 57 टक्के घट झाली असल्याचे दिसून येते.

4.3 पीक पध्दती :-

जिल्हयातील पीकाखालील एकूण क्षेत्र 1998-99 वर्षात 454 हजार हेक्टर होते. त्यापैकी अन्नधान्ये पिकाखालील क्षेत्र 146 हजार हेक्टर होते. एकूण पीकाखालील क्षेत्रापैकी सर्वात जास्त क्षेत्र ज्वारी पिकाखालील म्हणजे 13 टक्के डाळी वर्गीय पिका अंतर्गत तुर डाळीचे 1998-99, वर्षी अनुक्रमे 10 गव्हाखाली 1998-99, या वर्षाकरिता 4 टक्के असे होते. कापसाखालील क्षेत्र एकूण पिकाखालील क्षेत्राच्या तुलनेत या वर्षात 33 टक्के होते.

4.4 मुख्य पिकांचे उत्पादन :-

सन 2004 - 05 मध्ये धान्याचे एकूण उत्पादन 41200 मेट्रीक टन इतके झाले तेच 2003-04 या वर्षासाठी 54700 मेट्रीक टन इतके होते. त्यामुळे एकूण धान्याच्या उत्पादनामध्ये 24 टक्क्यांनी घट झालेली आढळून येते. तसेच 2003-04 च्या तुलनेत 2004-05 या साली कडधान्याच्या उत्पादनात 40 टक्क्यांनी घट झाली असे दिसून येते. 2004-05 वर्षात भुईमुगाचे उत्पादन 2300 मेट्रीक टन इतके झाले असून त्यात 2003-04 वर्षाच्या तुलनेत 2004-05 या वर्षी वाढ झाल्याचे निर्दर्शनास येते.

4.5 मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन :-

जिल्हयामध्ये ज्वारी, गहु, कापूस, तुर, मुग, जवस, तीळ, उस, भुईमुंग, हळद, मिरची इत्यादी पिके घेण्यांत येतात. हयात ज्वारीचे पिक हे मुख्य समजल्या जाते. 2004-05 वर्षाकरिता ज्वारीचे दर हेक्टरी उत्पन्न 884, तांदुळ 1000, गहु 1168, बाजरी 0, हरबरा 518, तुर 841, उडीद 398, मूंग 533 जवस 184, तीळ 200, भुईमुंग (शेंग) 885, उस (डस्डकेनच्या स्वरूपांत) 45, कापूस 219 (गासडी), मिरची 487, हळद 986 किलोग्रॅम या प्रमाणे अंदाजीत करण्यांत आल्याचे कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे आकडेवारी वरून निर्दर्शनास येते.

4.6 आर्थिक उत्पादन देणा-या पिकांचे क्षेत्र :-

तृण धान्याखालील संकरीत व जादा उत्पादन देणा-या पिकामध्ये प्रामुख्याने ज्वारी, तुर, गहु, कापूस, भुईमुंग या पिकांचा समावेश होतो.

4.7 फळे व भाजीपाला :-

जिल्हयातील एकूण फळे व भाजीपाला या पिकाखाली 1998-99 मध्ये अनुक्रमे 100 व 0 हेक्टर ऐदळे क्षेत्र असून हयांची टक्केवारी पिकाखालील एकूण क्षेत्राच्या अत्यल्प असल्याचे आढळून

[आठ]

येते. संन्याचे पिक मुख्यतः कारंजा, आर्बी, आष्टी या तालुक्यात घेण्यांत येते. केळीचे पिक सेलु तालुक्यात घेण्यांत येते.

4.8 रासायनिक खतांचे वाटप :-

2004-05 या वर्षी जिल्हयात 49542 मेट्रीक टन रासायनिक खतांचे वाटप करण्यात आले असून यात गेल्या वर्षीच्या तुलनेत वाढ झालेली आढळून येते. वाटप केलेल्या एकुण खतापैकी 23.38 टक्के नियंत्रित संस्था कडून व 76.62 टक्के खाजगी संस्थाकडून वाटप केल्याचे दिसून येते.

4.9 पिक संरक्षण :-

पिकाखालील रोगांचा प्रादुर्भाव जसजसा वाढत आहे, तसतसा किटक नाशके व जंतुनाशक औषधांचा वापरही फार मोठया प्रमाणावर अलीकडे होत आहे. खरीप योजने-अंतर्गत जिल्हयामध्ये किटक नाशके, जंतुनाशके तसेच रोगसंरक्षण साधन सामुग्री इत्यादीकरीता अर्थ सहाय्याची योजना जिल्हयांतील कृषि अधिका-यामार्फत तसेच संत्रा फळावरील कोळशी रोगाची निर्मुलन योजना फलोत्पादन उपसंचालका मार्फत कार्यान्वीत केल्या जाते.

4.10 शेतमाल साठवणुकीच्या व नियंत्रीत बाजारपेठांच्या सोयी :-

जिल्हयातील ब-याच तालुक्यात कृषी उत्पन्न समित्या कार्यरत असून त्या सर्व ठिकाणी शेतक-यांनी आणलेल्या विक्री योग्य मालाच्या विक्रीची व साठवणुकीची सोय उपलब्ध आहे. 2004-2005 वर्षी गहु 1952 टन, ज्वारी 116, कापूस 9751, तुर 2714, तांदुळ 799, मूंगफल्ली 56, मुग 1.25 व सोयाबिन 109637 टन कृषि मालाची विक्री कृषि उत्पन्न बाजार समिती द्वारे करण्यात आली. तसेच जिल्हयात महाराष्ट्र राज्य वखार मंडळाच्या चार वखारी असून त्यांची क्षमता 8,000 मेट्रीक टनाची आहे. शिवाय सहकार विभागाच्या 48 वखारी असून त्यांची ही 9,250 मेट्रीक टन कृषि माल साठवण्यांची क्षमता आहे.

4.11 जमिन सुधारणा :-

जिल्हयातील विभागीय मृद सुधारण अधिकारी यांचे च मार्फत बांध घालणे व उतारावर समतल घालणे इत्यादी उपायाद्वारे जमिनीचा विकास केल्या जातो. याशिवाय महसुल विभागामार्फत अतिरिक्त जमिनी दिलेल्या अभिहस्तांकितांना जमिन विकासाकरिता अर्थ सहाय्य देण्यात येते. तसेच विशेष घटकयोजने अंतर्गत जिल्हा कृषि विकास अधिका-यामार्फत निवडक अनुसूचित जातीच्या शेतक-यांना जमिन सुधारणा करिता अर्थ सहाय्य देण्यांत येते. ओलीताच्या सोयीची उपलब्धता वाढविण्या करिता अल्प भुधारकांना विहीरी बांधण्याकरिता जिल्हयांतील भु-विकास अधिकोषा मार्फत व राष्ट्रीयकृत बँके मार्फत कर्जाचे वाटप करण्यात येते.

[नऊ]

4.12 इतर विकास कार्यक्रम :-

शेती विकासाच्या दृष्टीने जिल्हा वार्षिक योजने अंतर्गत पुढील निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात. (1) फलोत्पादन कार्यक्रम अंतर्गत फलोत्पादन विभागातर्फे फळबाग लागवडीसाठी इच्छुक अल्प-भुधारक शेतकरी ज्यांचे जवळ ओलीतात्री सोय आहे व जे फळबाग लाऊ इच्छितात अशा शेतक-यांना सुधारीत जातीच्या कलमांचा पुरवठा करून भुविकास आणि जिल्हयातील राष्ट्रीयकृत बँकेकडून कर्जरूपी अर्थसहाय्याची सोय उपलब्ध करून देण्यात येते. (2) बँकेने घाटप केलेल्या कर्जावर 33 टक्के सरासरी अनुदान देऊन शेतक-यांचा कर्जाचा बोझा काही प्रमाणात हलका करण्यात मदत करते. (कोरडवाहू शेती विकासाच्या दृष्टीने शासनाने प्रत्येक जिल्हयामध्ये कृषी पंढरी योजना सुरु केलेली आहे. जिल्हयातील प्रत्येक तहसिलीमधून कृषी पंढरी योजनेअंतर्गत जास्तीत जास्त कोरडवाहू शेती असेल अशा ठिकाणी निवड करून त्या गावातील सर्व अल्प व अत्यल्प भुधारकांना शेती विकासाच्या दृष्टीने जे कार्यक्रम राबविले जातात त्यांचा लाभ देण्यात येतो. (3) एकात्मिक ग्रामीण विकास योजनेअंतर्गत जिल्हयातील अल्प व अत्यल्प शेतक-यांना नवीन विहीरी बांधण्यासाठी व जुन्या विहीरीची दुरुस्ती करण्यासाठी विजेवरील पंप संच विकत घेण्याकरिता आणि बैलगाडी व बैलजोडी विकत घेण्यासाठी राष्ट्रीयीकृत व इतर बँकाकडून कर्ज मिळवून देऊन त्यावर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत कमीत कमी 25 ते 33 टक्के सुट देण्यात येते. (4) अल्प भुधारकांना रासायनिक खतांच्या वाढीव किंमतीवर सुट देण्यात येते. (5) किटकनाशके व मुशक नाशके यासाठी अर्थसहाय्य देण्यात येते. (6) सधन तेलबिया विकास कार्यक्रम. (7) कडधान्यांच्या पिकाकरिता सधन उत्पादन कार्यक्रम, याशिवाय जिल्हा परिषदेच्या वाढीव उपकरातील उत्पन्नामधून कृषी विकासावर खर्च करण्यात येत असतो जसे उन्हाळी भुईमूगासाठी अनुदान देणे वगैरे.

5. जलसिंचन

5.1 जलसिंचनाची साधने:-

जिल्हयाचा कृषी उत्कर्ष साधण्यासाठी व सर्वसाधारण आर्थिक सुस्थितीसाठी सिंचन क्षमता वाढविणे ही एक अत्यंत महत्वाची बाब आहे. विहीरी, लहान पाटबंधारे, मध्यम प्रकल्प, उपसा सिंचन योजनेद्वारे तसेच नदी नाल्यावर पंप बसवून सिंचन केल्या जाते. जिल्हयामध्ये साखर कारखान्याची उभारणी झाल्यामुळे व त्या कारखान्यात ऊस आवश्यक असल्यामुळे त्यांच्या लागवडीची क्षमता वाढविणे आवश्यक झाले आहे, त्या दृष्टीने शासकिय व वैयक्तिक स्तरावरून जोमाने प्रयत्न सुरु आहेत. पुढील नजिकच्या काळात आजच्या तुलनेत जिल्हयाच्या सिंचन क्षमतेत बराच बदल झालेला आढळून येईल.

[दहा]

5.2 निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र

1998-99 वर्षात ओलीताच्या एकूण क्षेत्रापैकी तृण घान्याखाली अनुक्रमे 41 टक्के, कडधान्ये 12 टक्के, ऊसाखाली 8 टक्के फळे व भाजीपाला याखाली 28 टक्के, कापसाखाली 0.76 टक्के व गळीताच्या पीकाखाली 6 टक्के हेक्टर सिंचन करण्यांत आले.

5.3 सिंचन क्षमता

जिल्ह्यात 1998-99 वर्षात 39170 हेक्टर ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र असून त्यापैकी विहिरीद्वारे भिजणारे क्षेत्र अनुक्रमे 22517 हेक्टर आणि कालवे व इतर साधनाद्वारे भिजणारे क्षेत्र 6448 हेक्टर आहे. ओलीताखालील एकूण क्षेत्राची लागवडीखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी सांगावयाची झाल्यास ती 1998-99 वर्षात 8.64 टक्के इतकी आहे. यात विहिरीद्वारे व इतर साधनाद्वारे करण्यात येणा-या सिंचनाचाही समावेश आहे.

5.4 सिंचन प्रकल्प

जिल्ह्यामध्ये बोर, धाम, पंचधारा, डोंगरगांव व पोथरा प्रकल्पाची कामे (पोथरा प्रकल्पाचे काम जरी पूर्ण झाले नसले तरी ओलीत सुरु आहे) पूर्ण झालेली असून त्याद्वारे सन 2004-05 मध्ये 4829 हेक्टर जमिनीला हंगामी सिंचनाची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली. भविष्यात जिल्ह्यात मध्यम प्रकल्पाद्वारे 34864 हेक्टर सिंचन होण्याची अपेक्षा आहे. अप्पर वर्धा, लोअर वर्धा व लोअर वेणा हे तिनही प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर हया जिल्ह्याची जवळ जवळ 74821 हेक्टर जमीन जास्तीच्या ओलीताखाली येवून शेती विकासाच्या दृष्टिने निश्चितच लाभकारक ठरेल.

6. पशुसंवर्धन व पशुवैद्यकीय सेवा

6.1 पशुधन

या जिल्ह्यामध्ये 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे पशुधनाची संख्या 591731 इतकी आहे. हीच पशुधनाची संख्या 1997 मध्ये 730146 इतकी होती. 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे गाई-बैल 59.57 टक्के, म्हशी-रेडे 10.91 टक्के, मेंढ्या-बकरे 28.45 टक्के आढळून येते. 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे दर चौ. कि.मी. मागे पशुधनाची घनता 107 इतकी आढळून येते. 1997 ते 2003 या पाच वर्षांच्या काळात पशुधनाच्या संख्येत जवळ जवळ 8 टक्क्यांनी घट झाल्याचे दिसून येते. तसेच कुक्कुटांच्या संख्येत 2003 मध्ये 1997 च्या तुलनेत अंदाजे 11 टक्क्याने वाढ झाल्याचे आढळते.

6.2 पशुधन व दूध उत्पादन

वर्धा जिल्हा हा 'गौळाऊ' गुरांचे माहेरघर आहे. विशेष करून आर्दी, कारंजा व आष्टी तालुक्यात गोपालन प्रामुख्याने केले जाते. म्हशींच्या बाबतीत बहुसंख्य म्हशी हया स्थानिक जातीच्या असून त्या 'नागपूरी' किंवा 'एलीचपूरी' म्हणून ओळखल्या जातात. 'मुरा' व 'सुर्ता' जातीच्या

[अकरा]

म्हशी सुध्दा काही प्रमाणात हया जिल्हात आढळतात. सन 2004-2005 मध्ये जिल्हयात दुध योजनेद्वारे प्रतिदिन सरासरी 68.98 हजार लिटर दुध संकलित करण्यात आले.

6.3 पशु वैद्यकिय सेवा

वर्धा जिल्हयामध्ये 6 पशुवैद्यकिय सर्व चिकित्सालय, 26 पशुवैद्यकिय दवाखाने, 77 प्रथमोपचार केंद्रे व 110 कृत्रिम रेतन केंद्रे आहेत शिवाय हया जिल्हयात विस्तार कार्य व प्रत्यक्षिकाकरिता 1 फिरते पशुरोग नियंत्रक पथक आहे. इस्पीतळे दवाखाने व मदत केंद्रामध्ये उपचार केलेल्या पशूंची 20034-2005 मधील संख्या 203452 एवढी आहे. तसेच कृत्रिम रेतन केंद्रामध्ये एकूण 28184 इतक्या जनावरांवर कृत्रिम गर्भधारणा करण्यात आली. 2003-2004 वर्षाच्या तुलनेत 2004-2005 वर्षामध्ये कृत्रिम गर्भधारणा करण्यात आलेल्या जनावरांच्या संख्येत 26.73 टक्के वाढ झाल्याची आढळून आलेली आहे.

6.4 पशुधन विकास कार्यक्रम

पशुधन विकासाच्या कार्यक्रमाखाली जिल्हा योजनेअंतर्गत पुढील कार्यक्रम प्रामुख्याने राबविले जातात. 1) देशी गोवंशाची जपणूक व संवर्धन 2) तोंड व पायखुरी रोगांचे नियंत्रण 3) संकरीत कालवडी आणि सुधारित म्हशिच्या पारड्या जोपासनेसाठी अर्थ सहाय्य 4) शेळ्या / मेंढयांचे गट पुरविणे. 5) दुभत्या जनावरांना खाद्यपुरवठा करणे. 6) पशुवैद्यकिय संस्थांना औषध पुरवठा व शेळ्या मेंढयांना औषध पुरवठा 7) दुर्बल घटकांना दुभत्या जनावरांचा पुरवठा इत्यादी.

7. मत्स्य व्यवसाय

7.1 मत्स्योत्पादन

वर्धा जिल्हयामध्ये एकूण 3918 हेक्टर क्षेत्र मत्स्य- उत्पादनासाठी अनुकूल आहे. याशिवाय 460 कि. मी. नदीचे पात्र देखील मत्स्य व्यवसायासाठी उपयुक्त आहे. सन 2004-05 वर्षात मत्स्यव्यवसायासाठी उपयोगात आणलेल्या 3918 हेक्टर क्षेत्रापासुन 2900 मे. टन. भुजल मत्स्योत्पादन घेण्यात आले. त्याचे एकुण मुल्य 867 लाख रुपये एवढे आहे तसेच मत्स्य बिज उत्पादन केंद्राना मत्स्यव्यवसायासाठी 73 लाख मत्स्यबीज पुरविण्यात आली, केळझर येथे मत्स्यबीज उत्पादन केंद्र स्थापन करण्यात आले असुन त्यातुन तलावात साठविण्यासाठी मत्स्यबीज पुरविण्यात येते जिल्हयामध्ये साधारणत रोहू, मरळ व कलाला, वावुर इत्यादी प्रकारचे मासे प्रामुख्याने आढळून येतात. मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रा अंतर्गत 2003 च्या पशुगणने नुसार मासेमारी व्यवसायात गुतलेल्यांची लोकसंख्या पूर्णकालीन व अशंकालीन अनुक्रमे 711 व 1541 असल्याचे दिसुन येते.

[बारा]

7.2 मत्स्योत्पादन विकास कार्यक्रम

वर्धा जिल्हयांमध्ये मत्स्य व्यवसायाचा विकास करण्याकरिता जिल्हा योजने अंतर्गत खालील प्रमाणे कार्यक्रम राबविले जातात.

- 1) मत्स्यबीज उत्पादन केंद्राची स्थापना
- 2) अवरुद्ध पाण्यातील मत्स्य संवर्धन
- 3) मच्छिमार कुवकांना प्रशिक्षण
- 4) मत्स्य संवर्धन विकास यंत्रणा स्थापणे

तसेच इतरही महत्वाच्या योजना राबविण्यात येतात सन 2004-2005 मध्ये मत्स्योत्पादन कार्यक्रमातर्गत बिगर आदिवासी व आदिवासी-उपयोजनेअंतर्गत एकूण 2.93 लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

8. विद्युत

8.1 विद्युतीकरण

2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयांमध्ये एकूण 1382 गावे व 7 शहरे आहेत. त्यापैकी 31 मार्च, 2005 पर्यंत 1311 गावांचे असे एकूण जिल्हयांमध्ये 95 टक्के विद्युतीकरण पूर्ण झाले आहे.

8.2 विज पुरवठा केलेले शेतीचे पंप

जिल्हयांमध्ये 31 मार्च, 2005 पर्यंत महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळामार्फत 50237 शेतीच्या पंपांना विज पुरवठा करण्यात आला.

8.3 विद्युत वापर

2004-05 मध्ये 898420 हजार किलो वॅट तास विद्युत वापर करण्यात आली. त्यापैकी 12.30 टक्के घरगुती कामांसाठी, 1.62 टक्के व्यापारिक कामांसाठी, व लघुशक्तीसाठी 66.27 टक्के, औद्योगिक उत्पादनाकरिता 87 टक्के सार्वजनिक दिवाबत्ती करिता, 8.13 टक्के शेतीकरिता व 10.81 टक्के इतर बाबीसाठी वापर करण्यात आल्याचे आढळते. तसेच जिल्हयांमध्ये 31 मार्च, 2005 अखेर पर्यंत 244600 विद्युत कनेक्शन्स दिल्या गेले आहेत. सन 2003-04 च्या तुलनेत 2004-05 या वर्षी विजेच्या वापरात प्रत्यक्ष घट झाली आहे. तसेच विजेच्या संबंधीच्या (कनेक्शन्सच्या) संख्येतही 392 ने म्हणजेच 0.16 टक्क्यांनी वाढ झालेली दिसून येते.

9. खाणकाम व उद्योग

9.1 खनिज उत्पादन

जिल्हयांमध्ये मुख्य खनिजे आढळून येत नाहीत तरीही माती, मुरुम, गिट्टी इत्यादी पासून अल्पशा प्रमाणात महसूल प्राप्त होतो.

[तेरा]

9.2 उद्योग आणि कामगार

जिल्ह्यांत 2004वर्षात नोंदणीकृत झालेल्या कारखान्यांची संख्या 170 होती त्यापैकी 143 कारखाने चालु स्थितीमध्ये असून त्यात 6916 कामगारांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला.

9.3 औद्योगिक वसाहत

जिल्ह्यामध्ये औद्योगिक विकासाकरिता महाराष्ट्र औद्योगिक महामंडळातर्फे वर्षेपासून 6 कि.मी. अंतरावर 313.19 हेक्टर, जमिनीवर 1 औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्यात आली आहे. त्यातील 204 भुखंडांपैकी 161 भुखंडाचे निरनिराळे उद्योग स्थापन करण्याकरिता वाटप करण्यात आले असून पाणी व विजेची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

10. वाहतूक व दळणवळण

10.1 लोहमार्ग

जिल्ह्यांत 31 मार्च, 2005 अखेरपर्यंत एकेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 65 कि.मी. दुहेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 225 कि.मी. तिहेरी व अधिक लांबीचे रुंद लोहमार्ग 70 कि.मि. आणि अरुंद लोहमार्ग 37 कि.मी. असे एकूण 397 कि.मी. लांबीचे लोहमार्ग आहेत. वर्धा शहर हे दिल्ली - मद्रास व हावडा - मुंबई मार्गाने जोडलेले महत्वाचे शहर आहे.

10.2 रस्त्यांची लांबी

जिल्ह्यामध्ये मार्च, 2005 अखेर पर्यंत ग्रामीण भागात 3854 कि. मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम व नगरपरिषद हद्दीतील भागात 425 कि. मी. रस्त्याचे काम पूर्ण करण्यात आले. त्यापैकी ग्रामीण भागात 2276 कि. मी. व नागरी भागात 88 कि. मी. लांबीच्या रस्त्यांच्या डांबरीकरणाचे काम पूर्ण करण्यात आले. शिवाय नागरी भागात जवळ जवळ 186 कि. मी. लांबीचे सिमेंट क्रॉक्रीटचे रस्ते आहेत.

10.3 नोंदणी करण्यात आलेली वाहने

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2005 अखेर पर्यंत निरनिराळ्या प्रकारच्या नोंदणी झालेल्या एकूण वाहनांची संख्या 80822 एवढी आहे. त्यात 94 टक्के प्रवासी वाहने असून 6 टक्के इतर वाहने आहेत. 2002-03 वर्षाच्या तुलनेत 2004-05 या वर्षी मोटार वाहनांच्या संख्येत 79 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते.

10.4 टपाल व तार कार्यालये

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2005 अखेर पर्यंत 185 टपाल कार्यालये, 19 तार कार्यालये आहेत. दर लाख लोकसंख्येमागे 15 टपाल कार्यालये व 2 तार घरे पडतात. 2003-04 वर्षाच्या तुलनेत या वर्षात दुरध्वनीची संख्या 43659 असून 2002-03 च्या तुलनेत दुरध्वनीच्या संख्येत 2.91 टक्क्यांनी वाढ झाल्याचे आढळते. तसेच जिल्ह्यातील 185 गावांना पोस्टाची सोय उपलब्ध उपलब्ध आहे.

[चौदा]

11. कामगार व रोजगार

या संचालनालयामार्फत वर्ष 1998 मध्ये चौथी आर्थिक गणना घेण्यात आली असून, सदर आर्थिक गणनेत बिगर शेती व निवडक शेती या उद्योगातील स्य कार्यरत व आस्थापनाविषयक माहितीचा यात समावेश करण्यात आला आहे

11.1 रोजगार

जिल्हयामध्ये मार्च 2005 अखेर निरनिराळ्या उद्योगांमधील एकूण रोजगार 37747 असून त्यात 16053 खाजगी, 13076 निमशासकिय व 8618 शासकिय आहेत. म्हणजेच सार्वजनिक क्षेत्रामध्ये 57 टक्के व खाजगी क्षेत्रामध्ये 43 टक्के कामगार आहेत. गेल्या वर्षाच्या तुलनेत एकूण रोजगारात घट झाली आहे.

11.2 रोजगार विनिमय केंद्रे

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारीवरून दिसून येते की, 2004-05 मध्ये 14565 उमेदवारांनी काम मिळविण्याकरिता नावे नोंदविली आहेत. त्यापैकी फक्त 268 (2.0 टक्के) लोकांना काम मिळाल्याचे दिसून येते. मागील वर्षाच्या तुलनेत 2004 वर्षात नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांच्या टक्केवारीत वाढ झालेली नाही

11.3 मजूरीचे दर

सन 2004-2005 या वर्षामध्ये कुशल कारागीर उदा. सुतार, लोहार, चांभार यांचे सरासरी मजूरीचे दर अनुक्रमे 120.00, 120.00 व 60.00 रुपये याप्रमाणे तर अकुशल कामगार उदा. शेतमजूर यांना देण्यात येणारे दर अनुक्रमे 75.00 व 40.00 रुपये असल्याचे आढळते.

11.4 कृषी व बिगर कृषि आस्थापना :- (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हयामध्ये कृषि व बिगर कृषि उद्योगांची संख्या 41050 आहे. यापैकी 63.51 टक्के आस्थापना ग्रामीण भागात तर केवळ 36.49 टक्के आस्थापना नागरी भागात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनांपैकी 35608 खाजगी तर 927 आस्थापना सहकारी क्षेत्रात व 4515 सार्वजनिक क्षेत्रात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनेच्या 14.20 टक्के आस्थापनांचे मालक अनु. जातीचे तर केवळ 4.89 टक्के आस्थापनांचे मालक अनु. जमातीचे आहेत. एकूण आस्थापनांपैकी 18.25 टक्के आस्थापना जागा विरहीत कार्यान्वीत होत्या. तर केवळ 10.59 टक्के आस्थापनेमध्ये उत्पादनासाठी विजेचा वापर करण्यात येत होता.

11.5 कामगार :-

कृषि व बिगर कृषि आस्थापनामध्ये 106153 कामगार काम करीत होते. यापैकी 54.68 टक्के कामगार ग्रामीण भागात तर 45.32 टक्के कामगार नागरी भागात काम करीत होते.

[पंथरा]

एकूण कामगारांपैकी वेतनावर काम करणारे कामगार 59835 होते, जिल्ह्यातील प्रत्येक आस्थापनेत सरासरी हेच प्रमाण 2 व 3 असे होते.

11.6 उद्योग गटानुसार वर्गीकरण :-

प्रत्येक उद्योग गटात किती कामगार काम करीत होते याची गटवार माहिती या प्रकाशनातील तक्ता क्र. 9.6 मध्ये देण्यात आली आहे.

एकूण आस्थापनांपैकी किरकोळ व्यापार या उद्योग गटात सर्वाधिक म्हणजे 13247 आस्थापना होत्या. कामगार संख्येच्या दृष्टिकोनातून विचार केल्यास या आस्थापनेमध्ये 20049 कामगार काम करीत होते. सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा या उद्योग गटाचा दुसरा क्रमांक लागतो. त्यामध्ये एकूण 12336 आस्थापना होत्या. व त्यामध्ये एकूण कामगारांपैकी 43720 कामगार काम करीत होते. वस्तू निर्माण या उद्योग गटात 5586 आस्थापना होत्या. या आस्थापनेमध्ये 21525 कामगार काम करीत होते. उर्वरित उद्योग गटातील 9881 आस्थापनेमध्ये 20859 कामगार गुंतलेले होते.

11.7 सहकार क्षेत्रातील आस्थापना :-

बिगर कृषि सहकार क्षेत्रात असणा-या एकूण 923 आस्थापनांपैकी 740 आस्थापना ग्रामीण भागात तर 183 आस्थापना नागरी भागात होत्या.

11.8 स्व-कार्यरत उद्योग :-

हया जिल्ह्यातील सर्व गट मिळून एकत्र या गटातील स्व-कार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या 30149 आहे. यापैकी ग्रामीण भागात 19143, नागरी भागात 11006 उद्योग अस्तित्वात आहेत. स्व-कार्यरत उद्योगातील व्यक्तींची/कामगारांच्या संख्या 40927 असून, त्यापैकी ग्रामीण भागात 26968, तर नागरी भागात 13955 व्यक्ती कार्यरत आहेत.

12. सहकार

वर्धा जिल्ह्यात 31 मार्च 2005 अखेर विविध प्रकारच्या सहकारी संस्थांची संख्या 1708 असून त्यातील एकूण सभासदांची संख्या 403 हजार आहे. वर्ष 2003-04 च्या तुलनेत चालू वर्षात सहकारी संस्थांच्या संख्येत 4.47 टक्के वाढ तर एकूण सभासदांच्या संख्येत 2.28 टक्के वाढ झाल्याचे दिसून येते.

बीगर शेती संस्थांची संख्या 292 एवढी आहे. उत्पादन संस्था एकूण 532 असून त्यापैकी सर्वात जास्त म्हणजे 350 संस्था हया दुग्ध व्यवसायासंबंधी निगडीत आहे.

सामाजिक संस्था एकूण 481 असून गृहनिर्माण संस्था या सर्वात जास्त असून त्यांची संख्या 145 एवढी आहे. प्राथमिक कृषी पत संस्थांच्या सभासदांची संख्या सर्वात जास्त म्हणजे 158415 इतकी आहे. प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थामार्फत 2004-05 मध्ये 2652 लाख रुपयांचे कर्ज वाटप शेतकी सभासदांना करण्यात आले. 31.3.2005 अखेर कर्जाची थकबाकी 3545 लाख रुपये-आहे.

[सोळा]

जिल्हा मध्यवर्ती बँकेमार्फत सन 2004-05 मध्ये 4522 लाख रु. अल्पमुदतीचे 623 लाख रु. मध्यम मुदतीचे कर्ज वाटप झाले. राज्य भुविकास बँक मुंबई च्या वर्धा शाखेतर्फे 934 लाख रु. चे दिर्घ मुदतीचे कर्ज वाटप करण्यात आले. जिल्हयातील सर्व बँकाकडून एकंदर 18067 लाख रु. कर्ज येणे होते. 609 लाख रु. थकलेले कर्ज होते.

वर्धा जिल्हयात एकूण 92 मान्यताप्राप्त सावकारामार्फत कर्जाचे वाटप करण्यात येते. सावकारामार्फत 2004-05 या वर्षात एकूण 865 लाख रु. च्या कर्जाचे वाटप करण्यात आले.

13 अधिकोष

जिल्हयामध्ये 2004-05 अखेर वर्गीकृत बँकांच्या कार्यालयाची संख्या 73 व सहकारी बँकाची संख्या 58 इतकी आहे. दर अधिकोषाद्वारे 9441 लोकसंख्येला सेवा उपलब्ध करून देण्यात आली. तसेच दर लाख लोक संख्येमागे 11 बँकेची कार्यालये येतात.

14. बाजारभाव

14.1 घाऊक बाजारभाव

वर्धा जिल्हयातील ज्वारी, मूग, भुईमुग, जवस, सोयाबीन व तिल, चणा, उडीद, कापूस, तुर या वस्तुंच्या घाऊक भावात सन 2004 -2005 च्या तुलनेत अनुक्रमे 12.14, 35, 91, 15.51, 4, 38.03, 7.65, 3, 4, 2 टक्क्यांनी वाढ झाली.

14.2 किरकोळ बाजारभाव

सन 2004 मध्ये काही महत्वाच्या जिवनावश्यक वस्तुंच्या सरासरी किरकोळ किंमती व दर किलो मागे येणे प्रमाणे आहेत. तांदुळ 20.00 रु. गहू (मध्यम) 9.17 रु. ज्वारी संकरीत 5.78 रु. चनादाळ 23.00 रु. तुर दाळ 27.25 रु. फल्ली तेल 56.67 रु. गुळ 22 रु. साखर 19.75 रु. म्हशीचे दुध प्रति लिटर 16.00 रु. बोकडाचे मास 120.00 रु. वनस्पती तुप 55.00 रु. अंडी प्रति डझन 21.33 रु. मिरची 55.67 रु. बटाटे 9.92 रु. कांदे 10.43 रु. ब्रहा 140.00 रु. कपडे धुण्याचा साबण प्रति बार 7.00 रु. आंगोळीचा साबण प्रति वडी 10.00 रु. आहे.

14.3 ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

पायाभूत वर्ष 1982 बरोबर 100 धरून 2004-05 मध्ये वर्धा केंद्राकरीता सरासरी सर्वसाधारण निर्देशांक 533 व अन्नगट निर्देशांक 483 आहे. 2003-04 वर्षाच्या गटवार निर्देशांकाच्या तुलनेत या वर्षी अन्नगट निर्देशांकात 2.76 टक्के वाढ झाली असून सर्वसाधारण निर्देशांकात 5.13 टक्केनी वाढ झाल्याची आढळते.

[संतरा]

15. शैक्षणिक सुविधा

15.1 वर्धा जिल्ह्यात 2002-03 या वर्षात एकूण 1047 प्राथमिक 168 माध्यमिक 75 उच्च माध्यमिक शाळा व 42 महाविद्यालये कार्यरत आहेत. एकूण 1047 प्राथमिक शाळा पैकी एकशिक्षकी कनिष्ठ प्राथमिक शाळा असून 736 उच्च प्राथमिक शाळा 311 आहेत.

15.2

2002-03 या वर्षात प्राथमिक शाळेत 120158 माध्यमिक शाळेत 65187 उच्च माध्यमिक शाळेत 76109 व महाविद्यालयात 20585 अशा एकूण 282039 विद्यार्थ्यांनी आपला अभ्यासक्रम पूर्ण केला आहे. 2225 शैक्षणिक संस्थेत 9188 शिक्षक कार्यरत आहेत. पैकी 3960 स्त्री शिक्षिका आहेत. प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या 2002-03 वर्षाकरिता येणे प्रमाणे प्राथमिक 29, माध्यमिक 32, उच्च माध्यमिक 38, महाविद्यालये 37, असल्याचे आढळून येते.

15.3

जिल्ह्यामध्ये तांत्रिक शिक्षणाच्या सोयी असून 2 वैद्यकीय महाविद्यालये 2 तंत्रनिकेतन संस्था 12 औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व 1 अभियांत्रिकी महाविद्यालय व सहा डी.एड महाविद्यालये अस्तीत्वात आहेत.

16. सार्वजनिक आरोग्य सेवा

16.1

सार्वजनिक आरोग्याच्या दृष्टीने वैद्यकीय सेवा या शासन जिल्हा परिषद, नगरपरिषद तसेच धर्मादाय संस्थेमार्फत उपलब्ध करून दिल्या जातात. जिल्ह्यात सन 2004 मध्ये एकूण 11 रुग्णालये, 44 दवाखाने 12 प्रसूतीगृहे व 27 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे कार्यरत होती. तसेच खाटांची संख्या 891 असून 54 हजार आतर रुग्णांवर व 1016 हजार बाहय रुग्णांवर उपचार करण्यात आले. दर लाख लोकसंख्येमागे खाटांची संख्या 72 इतकी पडते.

16.2 जन्म-मृत्यूचे प्रमाण :-

जिल्ह्यातील सन 2003 मध्ये एकूण 20632 जन्म आणि 8030 मृत्यू तसेच 433 बालमृत्यू नोंदविल्या गेलेत. ग्रामीण भागात जन्म मृत्यूची नोंद काटेकोरपणे होत नसल्यामुळे हे प्रमाण कमी वाटते. जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद, वर्धा यांनी घेतलेल्या जन्म मृत्यू पाहणीच्या आधारे वर्धा जिल्ह्याकरिता जन्माचे प्रमाण दर हजारी 16.68 व मृत्यूचे प्रमाण 6.49 आहे, व बालमृत्यूचे प्रमाण दर हजारी जिवंत जन्मामागे 20.99 आहे.

[अठरा]

16.3 कुटुंब कल्याण कार्यक्रम:-

जिल्हयात मार्च 2005 अखेर कूण 34 कुटुंब नियोजन केंद्रे अस्तीत्वात होती. त्यापैकी ग्रामीण भागात 79 टक्के व शहर भागात 21 टक्के आहेत. निर्बीजीकरण केलेल्यांची एकूण संख्या 8344 इतकी असून त्यापैकी 6 टक्के पुरुषांनी व 94 टक्के स्त्रीयांनी शस्त्रक्रीया करून घेतल्याचे आढळते. निर्बीजीकरण केलेल्या व्यक्तीपैकी 70 टक्के व्यक्ती ग्रामीण भागातील होत्या. तसेच लूप पध्दतीचा वापर 7851 स्त्रिया करीत असल्याचे आढळते. लोकसंख्येला आळा घालण्याच्या दृष्टीने शासनातर्फे कुटुंब कल्याण हा कार्यक्रम दरवर्षी नियमितपणे राबविण्यात येत असतो.

17. कमजोर घटकांचे कल्याण

17.1

महाराष्ट्र शासनाच्या विविध उपक्रमाद्वारे कमजोर घटकांच्या कल्याणाकरीता निरनिराळ्या योजना जिल्हा स्तरावर राबविण्यात येतात. उदा. ग्रामीण भागातील भुमीहीन मजुरांना जागा देणे, झोपड्या बांधणे, शेतीच्या विकासासाठी विहीरी बांधण्याकरिता व पंप संच बसविण्याकरिता अनुदान तसेच कर्ज रुपाने पैसा उपलब्ध करून देणे व तसेच मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे. माध्यमिक शाळेत शिकणा-या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देणे, माध्यमिक शालांत परिक्षेत्तर शिष्यवृत्त्या देणे, आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती, आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांस माध्यमिक परिक्षेत्तर स्तरावर शिष्यवृत्त्या देणे,

17.2 विशेष घटक योजना :-

माननीय पंतप्रधानाच्या 20 सुत्री कार्यक्रमांतर्गत बाब 7 मध्ये विशेष घटक योजना समाविष्ट करण्यांत आली असून महाराष्ट्र शासनाच्या दिनांक 18.6.1982 च्या निर्णयान्वये ही योजना सुरु करण्यांत आली. या योजनेअंतर्गत प्रत्येक पंचायत समितीमधून 70 याप्रमाणे एकूण जिल्हयात 500 अनुसूचित जाती व नवबौध्द शेतक-यांची चिवड करण्यांत येते. ज्या अनुसूचित जाती व नवबौध्द कुटुंबाजवळ 6 हेक्टर पर्यंत जमीन असेल आणि ज्या कुटुंबाचे शेती व्यतीरिक्त वार्षिक उत्पन्न 3,600 रुपये असेल अशाच कुटुंबांना ही योजना लागू आहे. अशा प्रत्येक कुटुंबाकरीता 9,560 रुपयाचे अनुदान 3 ते 4 वर्षा मध्ये जमीन सुधारणा, सुधारित अवजारे, बैलजोडी व बैलगाडी, निविष्टा संच पुरवठा व लघु सिंचन या बाबीवर खर्च करण्याकरीता देण्यात येतात, 2004-05 मध्ये या योजनेवर 487.55 लाख रुपये इतका खर्च झाला.

17.3 एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम :-

जिल्हयातील दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगणा-या कुटुंबांना आर्थिक सहाय्य देवून त्यांचे राहणीमान उंचावण्याकरिता एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम राबविण्याचे केंद्र शासनाच्या धोरणानुसार 20 कलमी कार्यक्रमातील तिस-या कलमान्वये महाराष्ट्र शासनाने ठरविले आहे. वर्षा जिल्हयात दारिद्र्य रेषेखाली जीवन जगणा-या कुटुंबाची गणना मार्च 1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार

[एकोण्वीस]

घेण्यात आली. जिल्हयामध्ये एकूण 88,879 कुटुंबे दारिद्रय रेषेखालील जीवन जगतात असे निदर्शनांस आले. याचाच अर्थ म्हणजे जिल्हयात एकूण 48 टक्के कुटुंबे ही दारिद्रय रेषेखालील जीवन जगत आहे. दारिद्रय रेषेखालील कुटुंबांना राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाकडून कर्ज रुपाने मदत मिळवून देवून त्यांची आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास हातभार लावणे हा उद्येश योजनेमाये आहे.

हा कार्यक्रम राबविण्याकरिता महाराष्ट्र शासनाने जिल्हा पातळीवर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेची निर्मादी केलेली आहे. या कार्यक्रमांतर्गत 2004-05 मध्ये 331.84 लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

17.4 संजय गांधी स्वावलंबन योजना

जिल्हयांतील बेकारांना त्यांचा स्वतंत्र व्यवसाय सुरु करण्याकरिता या योजनेंतर्गत महसूल विभागामार्फत रुपये 2500 पर्यंतच्या कर्जाचे वाटप करण्यात येते यासाठी प्रत्येक तालुक्यात स्वतंत्र समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

18. इतर

18.1 जिल्हा परिषद, नगर परिषद व ग्रामपंचायत यांचे उत्पन्न व खर्च

(अ) जिल्हा परिषद :-

सन 2004-05 मध्ये जिल्हा परिषदेची सुरुवातीची शिल्लक वरून एकूण उत्पन्न 5731.01 लाख रुपये असून खर्च 2518.52 लाख रुपये आहे, म्हणजेच उत्पन्नाच्या 43.95 टक्के खर्च झालेला आढळतो.

(ब) नगरपरिषद :-

जिल्हयात एकूण सहा नगरपरिषदा आहेत. नगरपरिषदेच्या उत्पन्नाची साधने म्हणजे जकात कर, घरे व जमीन यावरील कर, नगरपालीकेच्या मालमत्तेपासून मिळालेले उत्पन्न व इतर उत्पन्न ही होत. सन 2004-05 मध्ये जिल्हयातील सर्व नगरपालीकेची एकूण सुरुवातीची शिल्लक वरून उत्पन्न 4345.26 लाख रुपये असून खर्च 3722.51 लाख रुपये आहे. म्हणजेच उत्पन्नाच्या 85.67 टक्के खर्च करण्यात आलेला आढळतो.

(क) ग्रामपंचायत :-

जिल्हयात एकूण 517 ग्रामपंचायती कार्यरत आहेत. त्या सर्वांचा एकत्रित विचार केला असता सन 2004-05 या वर्षामध्ये त्यांचे एकूण उत्पन्न सुरुवातीची शिल्लक वरून 1523.05 लाख रुपये असून खर्च 934.97 लाख रुपये इतका झालेला आढळतो. म्हणजेच उत्पन्नाच्या तुलनेत 61.39 टक्के इतका खर्च झालेला आहे.

18.2 जिल्हयात प्रत्यक्ष जमा झालेला महसूल

जिल्हयामध्ये महसूल विभागामार्फत जमीन महसूल गोळा करण्यात येतो. सन 2004-05 मध्ये जमीन महसूल 6.40 लाख रुपये जमा करण्यात आला. करमणूक करापासून सन 2004-05मध्ये

[विस]

एकूण उत्पन्न 57.10 लाख रुपये झाले. याशिवाय जिल्हयाला इतर कर, विक्रीकर, वाहन कर, नोंदणी शुल्क आंयकरांतील मिळालेला वाटा तसेच विद्युत व सिंचन यापासून मिळालेले उत्पन्न प्राप्त होते.

18.3 गृह निर्माण योजना

जिल्हयातील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी 'गृह निर्माण योजना' नागपूर गृह निर्माण मंडळामार्फत राबविण्यात येते.

18.4 वृत्तपत्रे व नियतकालीके

जिल्हयात 31 मार्च 2005 रोजी 11 दैनिके, 35 साप्ताहिक व 2 मराठी प्राक्षीक मासिके प्रकाशित करण्यात आलीत. तसेच 19 मुद्रणालये आहेत.

18.5 वाचनालये /ग्रंथालये

जिल्हयामध्ये जिल्हा मुख्यालयात शासकिय ग्रंथालयाची सोय उपलब्ध आहे. याशिवाय जिल्हयात निरनिराळ्या संस्थेकडून वाचनालये चालविण्यात येतात. वर्धा जिल्हयात एकूण 105 ग्रंथालये असून त्यात 'अ' वर्गाचे 4, 'ब' वर्गाचे 5, 'क' वर्गाचे 27 'व ड' वर्गाची 69 ग्रंथालये कार्यरत असून यात 'गांधी अध्ययन केंद्र' या महत्वाच्या वाचनालयाचा प्रामुख्याने उल्लेख करावा लागेल.

18.6 पोलीस व गन्हे

जिल्हयामध्ये अंतर्गत सुरक्षितेच्या दृष्टीने 17 पोलीस ठाणे व 6 आउटपोस्ट आहेत.

18.7 करमणूक व प्रेक्षणिय स्थळे

या जिल्हयामध्ये 9 कायम स्वरुपाची चित्रपट गृहे, 2 फिरती चित्रपट गृहे व 7 सरकारमान्यव्हीडीओ केंद्रे आहेत. तसेच जिल्हयात केबलचालकाच्या संख्या 116 असून केबल ग्राहकांची संख्या 17927 आहे. दर लाख लोकसंख्येमागे साधारणतः 1 चित्रपट गृह पडते. वर्धा जिल्हयामध्ये प्रेक्षणिय स्थळे नसली तरी दर्शनीय स्थळामध्ये सेवाग्राम व पवनार याचा उल्लेख करावा लागेल. सेवाग्राम मध्ये 'बापूकुटी' म्हणजे महात्मा गांधी यांचे वास्तव्याचे ठिकाण व पवनार भुदान नेते विनोबा भावे यांचे आश्रम आहे.

18.8 रोजगार हमी योजना

राज्य शासनाद्वारे रोजगार हमी योजना ही अत्यंत महत्वाची अशी योजना राबविण्यात येते. योजनेनुसार दि. 20 डिसेंबर, 1974 रोजी विधीमंडळाच्या दोन्ही सभागृहात मंजूर केलेल्या प्रस्तावातील तरतूदीना अनुरूप असलेल्या अशा विशिष्ट अटीवर ग्रामीण अकुशल कामगारांकरिता रोजगार हमीची तरतूद केलेली आहे. अशा कामगार हमी योजनेला महाराष्ट्र शासन सर्वात जास्त महत्व देते. परंतु रोजगार हमी योजने अंतर्गत वर्धा जिल्हयामध्ये सन 2004-05 साली कोणत्याच प्रकारचा खर्च करण्यात आला नाही.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन 2004-05

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
एक	प्राकृतिक रचना			
1	भौगोलिक स्थान			
1.1	उत्तर अक्षांश	अंश	20.18-21.21	16.4-22.1
1.2	पूर्व रेखांश	अंश	78.33-79.15	72.6-80.9
1.3	क्षेत्रफळ	हजार चौ.कि.मी.	6	308
2	प्रशासकीय रचना			
2.1	तालुके	संख्या	8	353
2.2	शहरे	संख्या	7	378
2.3	एकूण गावे	संख्या	1382	43711
2.4	पैकी निर्जन गावे	संख्या	378	2616
दोन	स्थानिक स्वराज्य संस्था			
1	महानगरपालिका	संख्या	0	22
2	नगरपरिषदा	संख्या	6	222
3	कटकमंडळे	संख्या	0	7
4	पंचायत समित्या	संख्या	8	350
5	ग्रामपंचायती	संख्या	517	27920
तीन	लोकसंख्या (2001)			
1	ग्रामीण	हजार	912	55778
2	नागरी	हजार	325	41101
3	एकूण	हजार	1237	96879
4	पुरुष	हजार	639	50401
5	स्त्रिया	हजार	598	46478
6	स्त्रिया प्रति हजार पुरुष	संख्या	935	922
7	अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	हजार	159	9882
7.1	एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	12.83	10.2
8	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	हजार	154	8577
8.1	एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	12.49	8.85
9	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.)	संख्या	196	315
10	साक्षरतेचे प्रमाण			
10.1	ग्रामीण	टक्के	76.95	70.4
10.2	नागरी	टक्के	88.6	85.5
10.3	एकूण	टक्के	80.00	76.9
10.4	पुरुष	टक्के	87.20	86.0
10.5	स्त्रिया	टक्के	72.45	67.0
10.6	साक्षरतेमध्ये जिल्ह्याचा राज्यात क्रमांक	क्रम संख्या	उ.ना.	दुसरा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
11	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे (1998)	लाख	0.89	250
चार जिल्हा उत्पन्न अंदाज				
1	चालू किंमतीनुसार (2003-04)			
1.1	एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	3672	37878
1.2	दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	28868	36423
1.3	एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु.	332	328451
1.4	दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	26107	32170
2	स्थिर किंमतीनुसार (2003-04)			
2.1	एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	1958	208253
2.2	दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	15395	20397
2.3	एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु.	1766	182389
2.4	दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	13883	17864
पाच कृषि			1998-1999	1999-2000
1	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	629	30758
2	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	77	5214
3	जंगलव्याप्त क्षेत्राचे भौगोलिक क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	12.22	16.95
4	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
4.1	बिगर- शेती वापराखालील	हजार हेक्टर	17	1380
4.2	पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली	हजार हेक्टर	41	1720
4.3	एकूण (4.1 + 4.2)	हजार हेक्टर	58	3100
5	पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
5.1	कायम गुरेचरण व इतर	हजार हेक्टर	46	1249
5.2	झाडे-झुडपांखालील	हजार हेक्टर	5	247
5.3	लागवडीलायक परंतु पडीत	हजार हेक्टर	20	915
6	पडीत जमीन			
6.1	चालू पड	हजार हेक्टर	25	1255
6.2	इतर पड	हजार हेक्टर	33	1200
7	पिकाखालील क्षेत्र			
7.1	पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	363	17579
7.2	दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	91	4808
7.3	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	454	22387
8	ओलिता खालील क्षेत्र			
8.1	निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	29	2944
8.2	एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	39	3636
9	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र			
9.1	तृणधान्ये	हजार हेक्टर	16	9217
9.2	कडधान्ये	हजार हेक्टर	67	3384

III

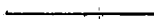

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
9	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र			
	9.3 तेलबिया	हजार हेक्टर	0.143	3248
	9.4 ऊस	हजार हेक्टर	0.3	320
	9.5 कापूस	हजार हेक्टर	149	2840
10	पर्जन्य (सरासरी)	मि.मी.	1062.8	उ.ना.
11	जमीन वहिती धारण क्षेत्र (1995-96)			
	11.1 क्षेत्र 2 हेक्टरपेक्षा कमी	शंभर हेक्टर	796	66925
	11.2 क्षेत्र 2 ते 10 हेक्टर	शंभर हेक्टर	2825	113083
	11.3 क्षेत्र 10 हेक्टरपेक्षा जास्त	शंभर हेक्टर	545	18788
सहा	जलसिंचन पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्यांखालील लाभक्षेत्र			
1	मोठे पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	0	32
	1.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	0	2327
2	मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	7	178
	2.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	75	692
3	लघु पाटबंधारे प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	16	2274
	3.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	5	984
4	सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	23	1914
सात	पशुसंवर्धन (पशुगणना -1997) अस्थाई (संख्या)		2003 अस्थाई	1997
1	एकूण पशुधन	हजार	592	36775
2	गो जातीय	हजार	352	16303
3	महिषवर्गीय	हजार	65	6145
4	मेंढ्या व शेळ्या	हजार	168	13779
5	कोंबड्या व बदके	हजार	296	37968
आठ	सहकार क्षेत्र			
1	सहकारी संस्था	संख्या	1708	184390
2	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	398	21091
	2.1 सभासद संख्या	हजार	158	11840
	2.2 दिलेली कर्जे	कोटी रु.	265276	8073472
	2.2 येणे कर्जे	कोटी रु.	619896	8023088
3	सहकारी दुग्धसंस्था	संख्या	350	26277
नऊ	वीज			
1	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	1311	उ.ना.
2	वीज पुरवठा केलेले कृषी पंप संच	हजार	26	2274
3	विजेचा वापर			
	3.1 घरगुती	हजार कि.वॅ.तास	110.52	12916

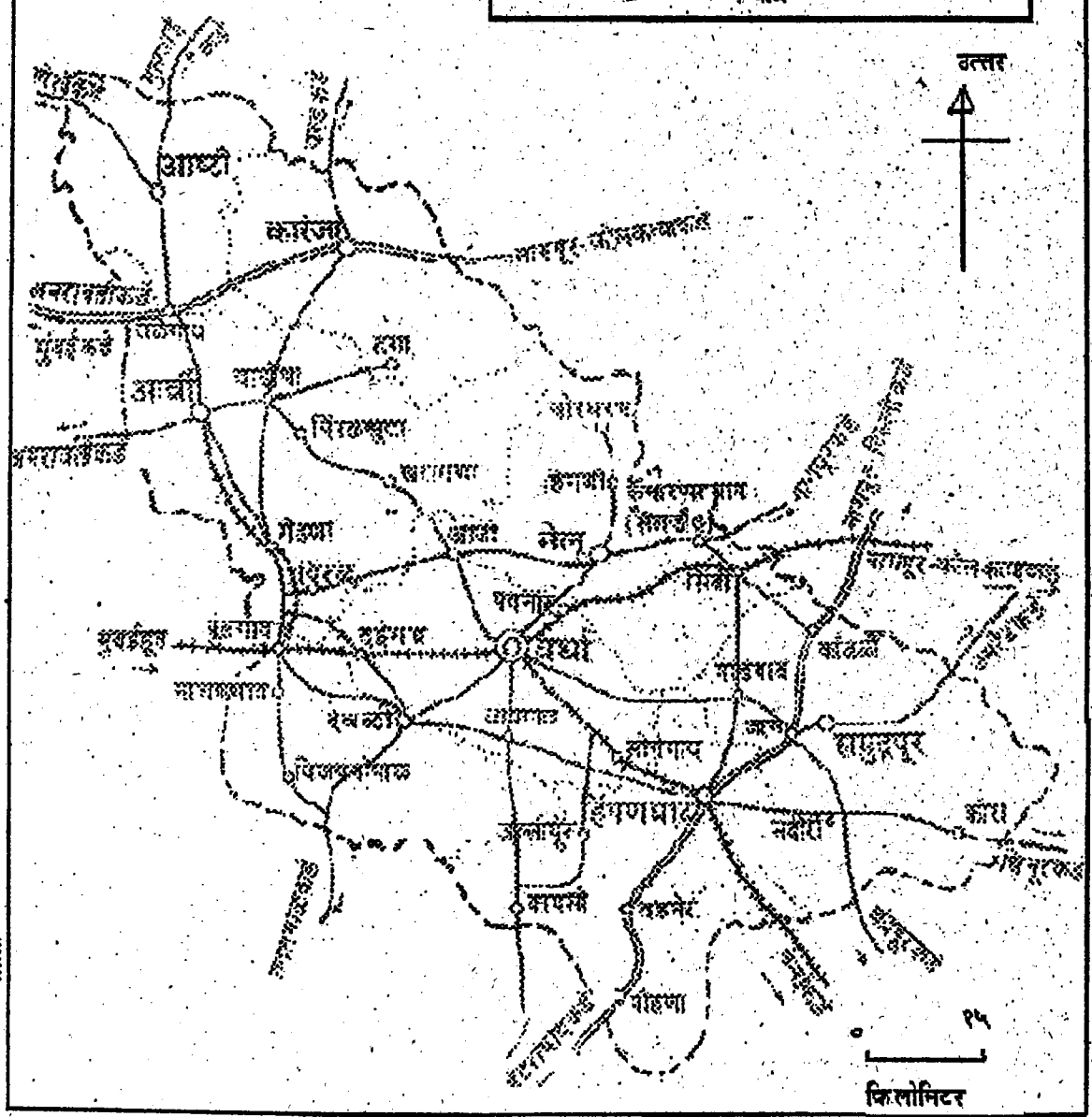
IV

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
3	विजेचा वापर			
	3.1 घरगुती	दशलक्ष कि.वॅ.तास	110.52	12916
	3.2 वाणिज्यिक	दशलक्ष कि.वॅ.तास	14.53	5420
	3.3 औद्योगिक	दशलक्ष कि.वॅ.तास	595.405	22515
	3.4 कृषि	दशलक्ष कि.वॅ.तास	73	10733
	3.5 इतर	दशलक्ष कि.वॅ.तास	104.965	76
	3.6 एकूण (3.1 ते 3.5)	दशलक्ष कि.वॅ.तास	898.42	51660
	दहा परिवहन व दळणवळण			
1	रेल्वे मार्गाची एकूण लांबी	कि.मी.	397	5527
2	रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
	2.1 बारमाही	संख्या	915	38262
	2.2 हंगामी	संख्या	34	1515
3	रस्त्यांची लांबी (पृष्ठीकृत)			
	3.1 राष्ट्रीय महामार्ग	कि.मी.	108	4307
	3.2 राज्य महामार्ग	कि.मी.	661	33406
	3.3 प्रमुख जिल्हामार्ग	कि.मी.	679	48824
	3.4 इतर जिल्हामार्ग	कि.मी.	688	44792
	3.5 ग्रामीण रस्ते	कि.मी.	1718	97913
	3.6 एकूण (3.1 ते 3.5)	कि.मी.	3854	229302
	अकरा नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार			
1	नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	170	34687
2	नोंदणीकृत चालू कारखाने	संख्या	143	29256
	(त्यांतील कामगार)	संख्या	6916	1192619
3	साखर कारखाने	संख्या	2	101
	(साखरेचे उत्पादन)	हजार मे. टन	54	22.33
4	सहकारी मूत गिरण्या	संख्या	7	191
	बारा कर्मचारी गणना (1 जुलै 2003 रोजी भरलेली पदे)			
1	शासकीय	हजार	8	590
2	जिल्हा परिषदा	हजार	8	442
3	नगर परिषदा	हजार	2	58
4	महानगरपालिका	हजार	0	357
	तेरा शिक्षण क्षेत्र 2002-2003			
1	प्राथमिक शिक्षण			
	1.1 एकूण शाळा	संख्या	1047	67964

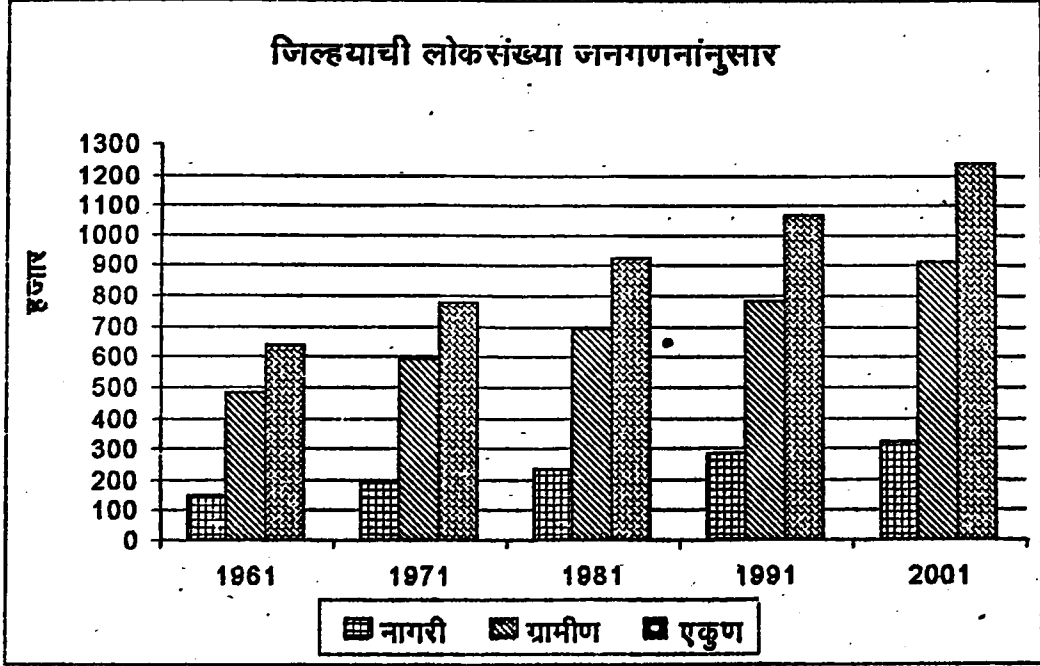
अ.क्र.	वाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5
1	प्राथमिक शिक्षण			
	1.2 विद्यार्थी	हजार	120	11747
	1.3 शिक्षक	हजार	4	330
	1.4 प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	29	36
2	माध्यमिक शिक्षण			
	2.1 एकूण शाळा	संख्या	243	18717
	2.2 विद्यार्थी	हजार	140	10499
	2.3 शिक्षक	हजार	4	278
	2.4 प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	35	38
3	उच्च शिक्षण			
	3.1 संस्था	संख्या	47	1629
	3.2 एकूण विद्यार्थी	हजार	21	1042
4	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण			
	4.1 व्यवसाय पदवी एकूण शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	1	264
		संख्या	उ.ना.	52308
	4.2 व्यवसाय पदविका एकूण शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	2	288
		संख्या	उ.ना.	48010
	4.3 शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	8	347
		संख्या	757	64087
	4.4 अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	4	251
		संख्या	279	28493
चौदा	सार्वजनिक आरोग्य			
1	रुग्णालये	संख्या	11	1028
2	दवाखाने	संख्या	44	2058
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	27	1807
4	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	180	उ.ना.
5	प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	0	177
पंधरा	आदिवासी कल्याणकारी योजना			
1	आदिवासी आश्रमशाळा (त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या	15	1087
		संख्या	3569	391480
सोळा	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना			
1	मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे (त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या	6	271
		संख्या	425	22325
सतरा	सार्वजनिक वितरण व्यवस्था			
1	रास्त भावाची दुकाने	संख्या	827	50123
2	पुरविलेला एकूण साठा			
	2.1 गहू	हजार टन	37	4749
	2.2 तांदूळ	हजार टन	16	696
3	शासकीय गोदामे (साठवण क्षमता)	संख्या	12	1008
		हजार टन	1.55	5.83

तराई जिल्हा
प्रमुख रस्ते व लोहमार्ग

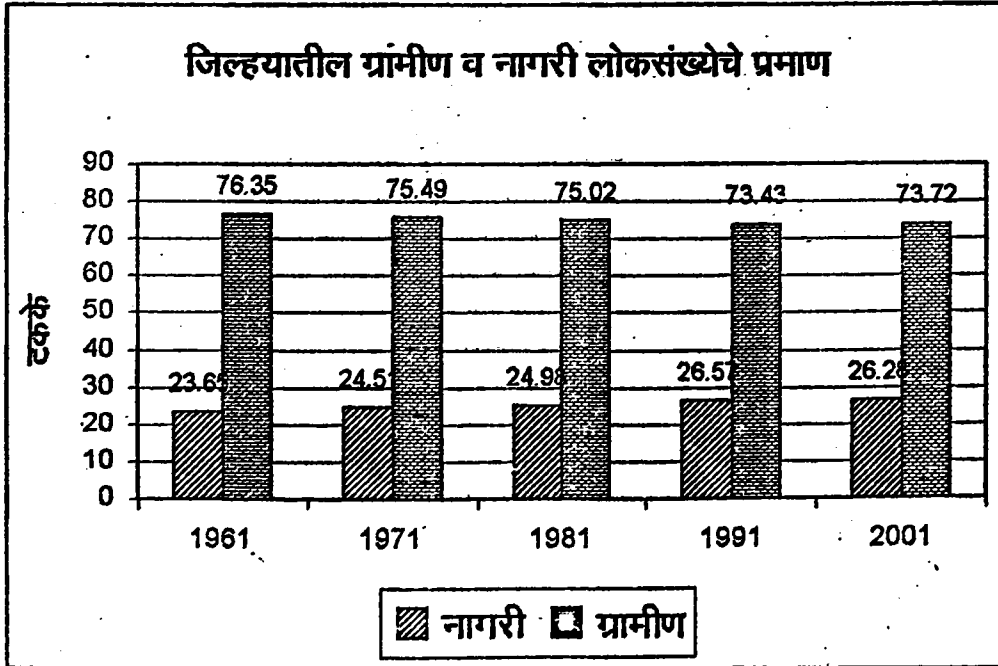
सूची	
	राष्ट्रीय महामार्ग
	प्रमुख रस्ते
	लोहमार्ग
	जिल्हा मुख्यालय
	तालुका मुख्यालय
	गाव

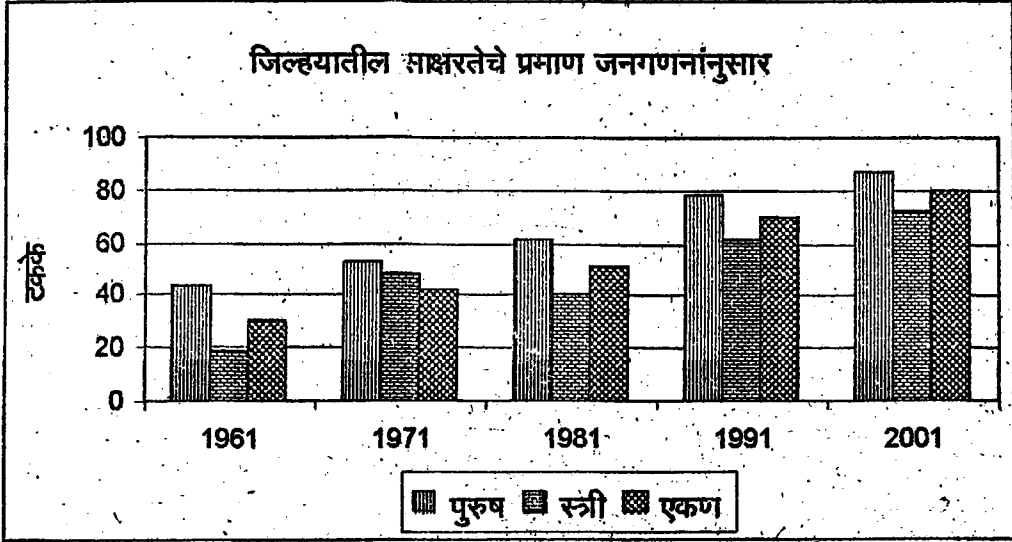
आलेख क्र -1

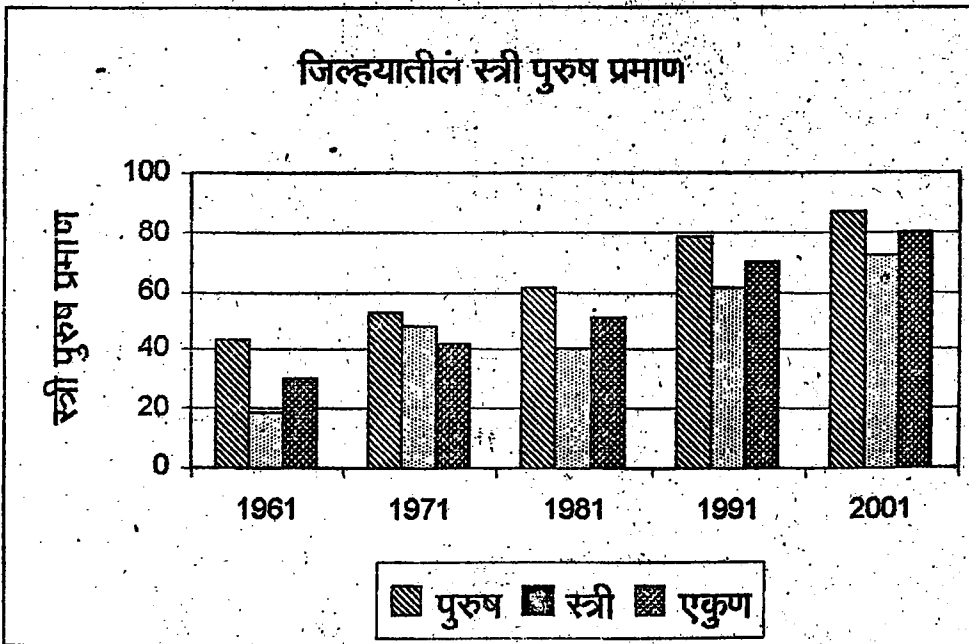
आलेख क्र -2

आलेख क्र -3

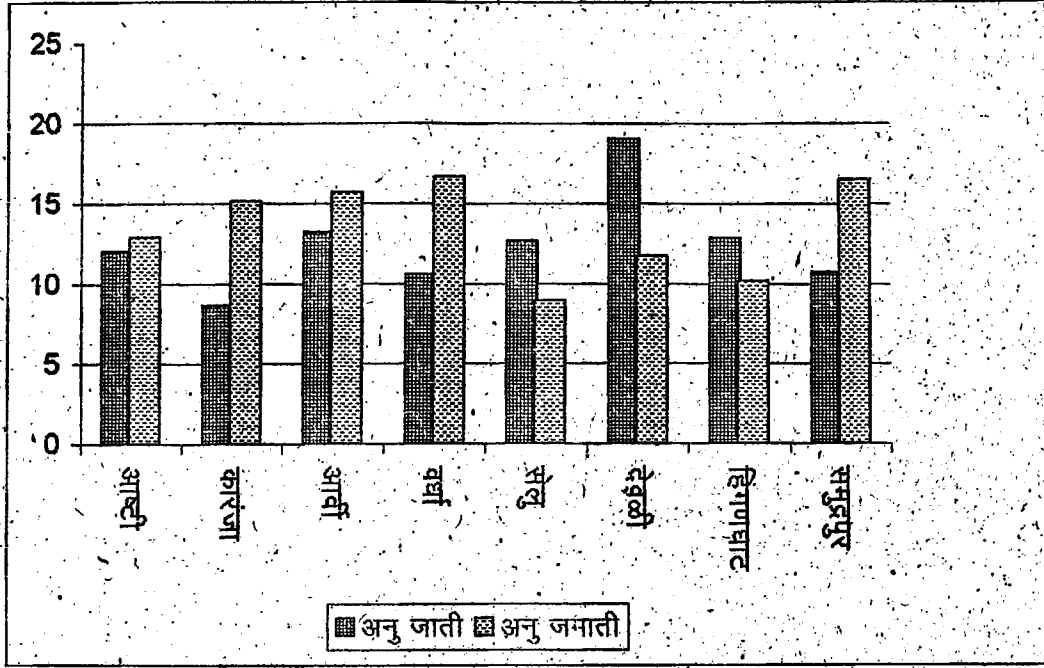

आलेख क्र - 4

आलेख क्र - 5

जिल्ह्यातील अनुसुचित जाती जमातीच्या लोकसंख्येची तालुकानिहाय टक्केवारी

भाग - 2

तर्क

2004-05

तक्ता क्रमांक - 1.1

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2005

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2003-04	2004-05
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
एक क्षेत्रफळ व लोकसंख्या :								2001	2001
1	क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	6309	6309	6309	6309	6309	6309	6309
2	गावे	संख्या	1262	1371	1371	1381	1382	1382	1382
3	शहरे	संख्या	6	6	6	6	7	7	7
4	एकूण लोकसंख्या	हजार	631	780	927	1068	1237	1237	1237
5	शहरी लांकसंख्येचे प्रमाण	टक्के	23.65	24.51	24.98	26.56	26.28	26.28	26.28
6	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.)	संख्या	101	124	147	169	196	196	196
7	स्त्रिया प्रति एक हजार पुरुष	संख्या	962	949	948	939	935	935	935
दोन साक्षरतेचे प्रमाण								2001	2001
1	पुरुष	टक्के	43.27	52.55	61.02	78.33	87.20	87.20	87.20
2	स्त्रिया	टक्के	16.86	47.71	40.53	61.09	72.45	72.45	72.45
3	एकूण	टक्के	30.32	41.71	51.04	69.95	80.06	80.06	80.06
4	ग्रामीण	टक्के	24.80	36.79	46.26	65.39	76.95	76.95	76.95
5	नागरी	टक्के	48.70	56.86	65.40	82.33	88.64	88.64	88.64
तीन स्थानिक स्वराज्य संस्था									
1	महानगरपालिका	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
2	नगरपरिषदा	संख्या	6	6	6	6	6	6	6
3	कटक मंडळे	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
4	पंचायत समित्या	संख्या	7	7	7	8	8	8	8
5	ग्राम पंचायती	संख्या	453	456	477	502	517	517	517
चार क्षेत्रदार जिल्हा व दरडोई उत्पन्न (चालू किमतीनुसार)									
1	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	कोटी रु	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	2257	3053	3327
2	निव्वळ दरडोई उत्पन्न	रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	18424	24171	26200
3	राज्याच्या उत्पन्नात जिल्हाचा	टक्के	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	0.99	1.04	1.01
पाच कृषि व सिंचन									
1	जंगलव्याप्त क्षेत्र	शंभर हेक्टर	670	660	670	860	171	उ.ना.	उ.ना.
2	लागवडीलायक क्षेत्र	--"--	4680	4990	4680	4510	4578	उ.ना.	उ.ना.
3	दिकोखालील एकूण क्षेत्र								
3.1	तृणधान्ये	शंभर हेक्टर	1632	1698	1734	1217	600	उ.ना.	उ.ना.
3.2	कडधान्ये	--"--	527	486	415	576	623	उ.ना.	उ.ना.
3.3	तेलविद्या	--"--	203	234	254	360	995	उ.ना.	उ.ना.
3.4	ऊस	--"--	0.46	0.71	0.76	13.64	2.81	उ.ना.	उ.ना.
3.5	कापूस	--"--	1650	1832	1920	1840	1980	उ.ना.	उ.ना.

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालु)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2005

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2003-04	2004-05
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
4	पिकांखालील निव्वळ क्षेत्र	--"--	4028	4242	4130	3905	4039	उ.ना.	उ.ना.
5	दुसोटा क्षेत्राचे निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	0.80	1.88	5.13	4.40	5.89	उ.ना.	उ.ना.
6	सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्र	शंभर हेक्टर	60	90	240	240	330	उ.ना.	उ.ना.
7	सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्राचे एकूण पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	1.39	2.18	5.46	5.78	21.28	उ.ना.	उ.ना.
8	निव्वळ सिंचन क्षेत्र	शंभर हेक्टर	60	90	180	240	220	उ.ना.	उ.ना.
9	कालव्यांदारे सिंचित क्षेत्र	--"--	उ.ना.	10	20	50	10	उ.ना.	उ.ना.
10	विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र	--"--	50	90	160	180	208	उ.ना.	उ.ना.
11	इतर साधनांनी सिंचित क्षेत्र	--"--	1830	1990	उ.ना.	उ.ना.	11	उ.ना.	उ.ना.
सहा कृषि अवजारे (कृषि गणना)							1987	1997	2003
							अस्थाई	स्थाई	अस्थाई
1	लाकडी नांगर	हजार	33	33	35	35	25	24	21
2	लोखंडी नांगर	हजार	5	6	8	8	19	19	21
3	बैलगाड्या	हजार	35	41	38	41	37	37	32
4	ट्रॅक्टर	संख्या	23	62	6	55	595	550	588
5	सिंचनाकरिता तेलावर चालणारे	संख्या 00	5	7	10	25	32	32	23
6	सिंचनाकरिता विद्युत्पंप	संख्या 00	6	12	18	108	128	128	179
7	उसाचे चरक	संख्या							
7.1	शक्तीवर चालणारे	संख्या	37	3	40	11	4	4	24
7.2	बैलाच्या मदतीने	संख्या	14	9	53	2	29	29	81
पशुधन (पशुगणना)			1967	1977	1982	1987	1997	2003	2003
1	एकूण पशुधन	हजार	419	523	540	602	730	592	592
2	दुभत्या गायी	--"--	उ.ना.	39	39	53	51	38	38
3	दुभत्या म्हशी	--"--	उ.ना.	10	13	14	19	18	18
4	शेळ्या व मेंढ्या	--"--	उ.ना.	115	148	185	188	168	168
5	कोबड्या व तत्सम पक्षी	--"--	138	137	169	177	274	296	296
आठ मत्स्य व्यवसाय									
1	एकूण मत्स्य उत्पादन	मे. टन	उ.ना.	उ.ना.	425	1000	2992	2335	2900
2	सच्छीमार सहकारी संस्था	संख्या	0	0	0	0	0	38	38
3	संस्थातील सभासद	संख्या	0	0	0	0	0	उ.ना.	2244

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालु)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वधो

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2005

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2003-04	2004-05
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
नऊ सहकार क्षेत्र									
1 संस्था									
1.1	कृषि पतसंस्था	संख्या	419	419	408	404	402	402	403
1.2	बिगर कृषि पतसंस्था	संख्या	44	419	223	110	275	289	278
1.3	उत्पादक संस्था	संख्या	103	302	319	776	572	643	532
1.4	पणन संस्था	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	14
1.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	294	301	481
2 सभासद									
2.1	कृषि पतसंस्था	संख्या हजारत	31	62	139	125	180	174	163
2.2	बिगर कृषि पतसंस्था	संख्या हजारत	3	7	22	22	123	142	168
2.3	उत्पादक संस्था	संख्या हजारत	9	23	33	106	92	57	55
2.4	पणन संस्था	संख्या हजारत	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	11
2.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या हजारत	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	25	24	25
3 खेळते भांडवल									
3.1	कृषि पतसंस्था	लाख रुपये	140	1003	2108	5943	42255	57637	58748
3.2	बिगर कृषि पतसंस्था	लाख रुपये	16	84	432	2332	27989	33833	40864
3.3	उत्पादक संस्था	लाख रुपये	15	87	543	6341	11244	11244	11798
3.4	पणन संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	478
3.5	सामाजिक सेवा संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	938	938	967
4 दिलेली कर्ज									
4.1	शेती पतसंस्था	लाख रुपये	112	830	532	973	23528	19225	4978
4.2	बिगर शेती पतसंस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	1047	16590	16589	12550
4.3	उत्पादक संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
4.4	पणन संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
4.5	सामाजिक सेवा संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
दहा विजेचा वापर									
1	घरगुती	हजार कि.वॅ.तास	797	4243	7530	46429	105444	109300	110520
2	वाणिज्यिक	हजार कि.वॅ.तास	112	1732	4830	7931	12698	43430	14530
3	औद्योगिक	हजार कि.वॅ.तास	1200	23811	51390	81118	336470	565750	595405
4	कृषि	हजार कि.वॅ.तास	962	-	2010	12902	47501	56860	73000
5	इतर	हजार कि.वॅ.तास	838	7325	6550	27944	79005	21780	104965
6	एकूण	हजार कि.वॅ.तास	22146	37111	90610	176324	581118	767120	898420

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालु)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी, 1960 ते 2005

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष							उ. ना
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2005-06	2004-05	
अकरा वाहतूक व दळणवळण										
001	रेल्वेची एकूण लांबी	कि.मी.	537	1195	2296	2558	3183	3557	3854	
002	दर 100 चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे	कि.मी.	8.50	17.80	36.40	44.78	50.54	52.89	61.09	
003	दरलाख लोकसंख्येलागे रस्त्यांची	कि.मी.	85	157	294	265	298	270	312	
004	एकूण मालवाहतूक वाहने	संख्या	9	3662	868	806	815	3631	5190	
005	एकूण प्रवासी वाहने	संख्या	19	15027	5283	19226	48873	60589	75632	
006	रेल्वे मार्गाची एकूण लांबी	कि.मी.	174	174	174	397	397	397	397	
007	डाक कार्यालये	संख्या	124	144	173	182	185	185	185	
008	तार कार्यालये	संख्या	9	12	39	11	11	19	19	
009	दूरध्वनी	संख्या	416	5 ना.	5 ना.	3790	51157	73655	47526	
बारा नोंदणीकृत कारखाने व राजगार										
01	चालू कारखाने	संख्या	40	40	48	130	166	157	143	
02	कामगारांची दैनिक उपस्थिती	संख्या हजारत	7416	6409	7528	9288	10015	9641	6916	
तेरा शिक्षण										
1 प्राथमिक										
1.1	संख्या	संख्या	712	868	932	1000	1055	1049	उ. ना	
1.2	विद्यार्थी	हजारत	19	93	129	141	125	120	उ.ना	
1.3	शिक्षक	संख्या	2013	3008	3294	3849	4184	4104	उ.ना	
1.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	9	31	39	37	31	29	उ.ना	
2 माध्यमिक व उच्च माध्यमिक										
2.1	संख्या	संख्या	56	106	120	137	251	240	उ. ना	
2.2	विद्यार्थी	हजारत	20	41	63	51	141	141	उ.ना	
2.3	शिक्षक	संख्या	824	1757	2122	1615	4149	4044	उ.ना	
2.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	24	23	30	32	34	35	उ.ना	
3 महाविद्यालये										
3.1	संख्या	संख्या	3	7	7	12	36	45	उ. ना	
3.2	विद्यार्थी	हजारत	1	5	6	14	21	23	उ.ना	
3.3	शिक्षक	संख्या	31	184	187	352	680	385	उ.ना	
3.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	32	27	32	36	31	40	उ.ना	

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालु)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2005

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2003-04	2004-05
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
चौदा सार्वजनिक आरोग्य									
1	दवाखाने	संख्या	5	37	59	45	48	44	44
2	रुग्णालये	संख्या	9	7	9	14	11	11	11
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	5	8	8	27	27	27	27
4	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	181	180	180
5	खाटा	संख्या	289	671	1089	1459	895	805	891
6	दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या	46	86	140	157	74	65	72
पंधरा संकीर्ण									
1	बँक शाखा	संख्या	15	30	68	135	146	146	131
2	दूरदर्शन केबल चालक	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	116
3	दूरदर्शन केबल धारक	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	17927
4	गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	8520	11856	13275	13365

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,

तक्ता क्रमांक - 2.1

लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

अ. क्र.	ठाव/ तहसील	ग्रामीण/ नागरी	क्षेत्र चौ. कि.मी.	लोकसंख्या			कुटुंबांची संख्या	लोक संख्येची घनता	स्त्री पुरुष प्रमाण	गावांची संख्या
				एकूण	पुरुष	स्त्रिया				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	एकूण	519	73594	38037	35557	16156	142	935	158
		ग्रामीण	519	73594	38037	35557	16156	142	935	158
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	एकूण	713	88720	45592	43128	19735	124	946	121
		ग्रामीण	713	88720	45592	43128	19735	124	946	121
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	एकूण	915	143498	74088	69410	31410	157	937	220
		ग्रामीण	908	102923	53073	49850	23361	113	939	220
		नागरी	7	40575	21015	19560	8049	5796	931	0
4	सेलु	एकूण	754	133078	68444	64634	29138	176	944	172
		ग्रामीण	747	120026	61720	58306	26448	161	945	172
		नागरी	7	13052	6724	6328	2690	1865	941	0
5	वर्धा	एकूण	774	314537	162411	151796	63812	406	933	152
		ग्रामीण	766	187865	97174	90691	41927	245	933	152
		नागरी	8	126672	65567	61105	26885	15834	932	0
6	देवळी	एकूण	677	155214	80106	75108	34202	229	938	150
		ग्रामीण	673	102814	52977	49837	23263	153	941	150
		नागरी	4	52400	27129	25271	10939	13100	932	0
7	हिंण घाट	एकूण	906	212478	109980	102498	45706	235	932	187
		ग्रामीण	893	120136	62035	58101	26730	135	937	187
		नागरी	13	92342	47945	44397	18976	7103	926	0
8	समुद्र पूर	एकूण	910	115617	60002	55615	25343	127	927	222
		ग्रामीण	910	115617	60002	55615	25343	127	927	222
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		एकूण	6168	1236736	638990	597746	270502	201	935	1382
		ग्रामीण	6129	911695	470610	441085	202963	149	937	1382
		नागरी	39	325041	168380	156661	67539	8334	930	0

तक्ता क्रमांक - 2.1

लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

अ. क्र.	बाब/ तहसील	ग्रामीण/ नागरी	शहरांची संख्या	साक्षरता (%)			मागासवर्गीय लोकसंख्या (%)		प्रक्षेपित लोकसंख्या (1 मार्च 2005)
				एकूण	पुरुष	स्त्रिया	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	
(1)	(2)	(3)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
		एकूण	0	78.53	85.72	70.83	12.10	12.70	78418
1	आष्टी	ग्रामीण	0	78.53	85.72	70.83	12.10	12.70	78418
		नागरी	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
		एकूण	0	76.18	84.32	67.58	8.60	15.20	94536
2	कारंजा	ग्रामीण	0	76.18	84.32	67.58	8.60	15.20	94536
		नागरी	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
		एकूण	1	78.07	85.59	70.04	13.20	15.70	152907
3	आर्वी	ग्रामीण	0	74.49	82.86	65.56	13.10	19.30	109672
		नागरी	1	87.06	92.48	81.30	13.30	6.60	43235
		एकूण	1	77.02	85.13	68.44	10.60	16.70	141801
4	सेलु	ग्रामीण	0	76.32	84.57	67.57	10.50	17.00	127894
		नागरी	1	83.42	90.17	76.34	11.20	14.00	13907
		एकूण	2	83.41	89.20	77.23	12.70	8.90	335156
5	वर्धा	ग्रामीण	0	79.01	85.71	71.86	12.70	11.10	200180
		नागरी	2	89.79	94.24	85.03	12.80	5.70	134976
		एकूण	2	80.62	87.63	73.13	19.10	11.70	165389
6	देवळी	ग्रामीण	0	77.31	84.94	69.19	17.50	14.90	109555
		नागरी	2	87.02	92.83	80.80	22.10	5.50	55834
		एकूण	1	82.25	89.40	74.61	12.80	10.20	226406
7	हिंगणघाट	ग्रामीण	0	76.64	85.29	67.41	12.90	12.10	128011
		नागरी	1	89.39	94.61	83.79	12.80	7.70	98395
		एकूण	0	76.00	84.44	66.90	10.70	16.50	123196
8	समुद्रपूर	ग्रामीण	0	76.00	84.44	66.90	10.70	16.50	123196
		नागरी	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
		एकूण	7	80.10	87.20	72.50	12.80	12.50	1317809
	एकूण जिल्हा	ग्रामीण	0	76.90	84.80	68.60	12.30	14.60	971462
		नागरी	7	88.60	93.70	83.20	14.30	6.70	346347

तक्ता क्रमांक - 2.2

लोकसंख्या वृद्धीदर

जनगणना वर्ष	ग्रामीण/नागरी	लोकसंख्या			दशवार्षिक वृद्धीदर	वार्षिक चक्रवाढ वृद्धीदर
		एकूण	पुरुष	स्त्रिया		
1	2	3	4	5	6	7
1951	एकूण	538903	271751	267152	-	-
	ग्रामीण	413051	207228	205823	-	-
	नागरी	125852	64523	61329	-	-
1961	एकूण	634277	322894	311383	17.70	4.29
	ग्रामीण	484262	244633	239629	17.24	13.48
	नागरी	150015	78261	71754	19.20	-14.42
1971	एकूण	779562	400040	379522	22.91	3.18
	ग्रामीण	588460	299773	288687	21.52	7.71
	नागरी	191102	100267	90835	27.39	-6.00
1981	एकूण	926616	475696	450920	18.86	2.69
	ग्रामीण	695106	355774	339332	18.12	5.70
	नागरी	231510	119922	111588	21.14	-3.36
1991	एकूण	1067357	550370	516987	15.19	2.37
	ग्रामीण	783840	403503	380337	12.77	4.57
	नागरी	283517	146867	136650	22.46	-2.01
2001	एकूण	1236736	638990	597746	15.87	2.19
	ग्रामीण	911695	470610	441035	16.31	3.96
	नागरी	325041	168380	156661	14.65	-1.34
2011 प्रक्षेपित	एकूण	1433006	740398	692608	15.87	2.07
	ग्रामीण	1060392	547366	513026	16.31	3.55
	नागरी	372614	193032	179582	14.64	-0.89

तक्ता क्रमांक - 2.3

शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	शहराचे नाव	शहराचे वर्गीकरण	लोकसंख्या			लोकसंख्या वाढीचा दशवार्षिक वृद्धीदर
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	
1	2	3	4	5	6	7
1	वर्धा	अ वर्ग न.पा.	111118	57499	53619	7.90
2	आर्वी	ब वर्ग न.पा.	40575	21015	19560	9.88
3	हिंगणघाट	ब वर्ग न.पा.	92342	47945	44397	17.31
4	सिंदी	क वर्ग न.पा.	13052	6724	6328	13.73
5	देवळी	क वर्ग न.पा.	15878	8151	7727	15.61
6	पुलगाव	क वर्ग न.पा.	36522	18978	17544	-7.96
7	सिंधी मेघे	गणना शहर	15554	8068	7486	--
एकूण नागरी			325041	168380	156661	14.65

टिप - सिंदी मेघे उर्फ हिन्द नगर हे सन 1991 च्या जनगणनेत ग्रामीण होते जनगणना 2001 मध्ये शहर घोषित करण्यात आले त्यामुळे रकाना 7 मध्ये वृद्धी दर देण्यात आलेला नाही.

आधार - भारताची जनगणना.

तक्ता क्रमांक - 2.4

मुख्य व सीमांतिक काम करणा-यांचे उद्योग गटनिहाय वर्गीकरण

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	काम करणा-यांचे क्षेत्र	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5
मुख्य काम करणारे				
1	शेतकरी	123305	119944	3362
2	शेतमजूर	157229	151151	6078
3	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	8257	6265	1992
4	इतर काम करणारे	142538	69677	72861
5	एकूण मुख्य काम करणारे	431330	347037	84293
सीमांतिक काम करणारे				
6	शेतकरी	15603	15210	393
7	शेतमजूर	81829	75821	6008
8	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	2977	2220	757
9	इतर काम करणारे	18612	9625	8987
10	एकूण सीमांतिक काम करणारे	119021	102876	16145
काम करणा-यांचे वर्गीकरण				
11	एकूण काम करणारे	550351	449913	100438
12	काम करणा-यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	44.50	49.35	30.90
13	एकूण काम न करणारे	686385	461782	224603
14	काम न करणा-यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	55.50	50.65	69.10
15	जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या	1236736	911695	325041

आधार - भारताची जनगणना 2001

तक्ता क्रमांक - 2.5

धर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 1991

अ.क्र.	बाब	एकूण	ग्रामीण	नागरी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
धर्मानुसार		(आकडे शंभरात)		
1	बौद्ध	1517	1150	367
2	ख्रिश्चन	14	6	8
3	हिंदू	8654	6469	2185
4	जैन	51	9	42
5	मुस्लिम	402	179	223
6	शीख	9	6	3
7	इतर	28	21	7
	सर्व धर्म (एकूण)	10675	7840	2835
वयोगटानुसार (वर्षे)				
1	0 - 6	160424	121132	39292
2	7 - 14	194690	142087	52603
2	15 - 19	109916	77936	31980
3	20 - 24	96517	67576	28941
4	25 - 29	83145	59407	23738
5	30 - 34	72504	52462	20042
6	35 - 39	66963	48400	18563
7	40 - 49	103366	76963	26403
8	50 - 59	79933	61062	18871
9	60 वर्षांवरील	96169	74275	21894
10	वय अनिर्देशित	3730	2540	1190
	सर्व वयोगट (एकूण)	1067357	783840	283517

आधार - भारताची जनगणना

तक्ता क्रमांक - 2.6

दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ - 1998

अ. क्र.	तालुका	ग्रामीण कुटुंबांची एकूण संख्या	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे												दारिद्र्य रेषे-खालील एकूण कुटुंबांची संख्या	दारिद्र्य रेषे-खालील कुटुंबांची टक्केवारी
			अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			इतर			एकूण				
			शेतकरी	शेतमजूर	इतर	शेतकरी	शेतमजूर	इतर	शेतकरी	शेतमजूर	इतर	शेतकरी	शेतमजूर	इतर		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	आष्टी	14193	--	--	1717	--	--	1251	--	--	5168	--	--	8136	8136	57.32
2	कारंजा	19238	--	--	1331	--	--	2009	--	--	8923	--	--	12263	12263	63.74
3	आर्वी	23765	--	--	3110	--	--	3355	--	--	8992	--	--	15457	15457	65.04
4	रोलु	23444	--	--	1768	--	--	2008	--	--	4757	--	--	8533	8533	36.4
5	वर्धा	35836	--	--	2811	--	--	2504	--	--	8075	--	--	13390	13390	37.36
6	देवळी	22869	--	--	2422	--	--	1313	--	--	7853	--	--	11588	11588	50.67
7	हिंगणघाट	19231	--	--	2210	--	--	2125	--	--	5390	--	--	9725	9725	50.67
8	समुद्रपूर	23424	--	--	1821	--	--	1996	--	--	5970	--	--	9787	9787	41.78
एकूण		182000	--	--	17190	--	--	16561	--	--	55128	--	--	88879	88879	48.83

आधार:- प्रकल्प अधिकारी, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, वर्धा.

टिप:- शेतकरी व शेतमजुरांची स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही.

तक्ता क्रमांक - 3.1

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किंमतीनुसार

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003-04 व 2004-05

(लाख रू)

अ. क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2003-04 *		वर्ष 2004-05 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.1	कृषी	87355	82192	84613	79611
1.2	वन संवर्धन	5142	5073	6197	6114
1.3	मासेमारी	884	756	1336	1142
1.4	खाण व दगड खाणकाम	577	480	580	482
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		93958	88501	92725	87349
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	20307	15421	22232	16882
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	14460	11363	17326	13615
2.3	बांधकाम	17379	16756	19612	18909
2.4	वीज, गॅस व पाणीपुरवठा	5897	3639	6624	4088
द्वितीय क्षेत्र एकूण		58043	47179	65794	53494
3.1	रेल्वे	4286	3454	4788	3901
3.2	परिवहन, साठवणूक	9163	7261	11048	8755
3.3	दळणवळण	8055	6753	9018	7244
3.4	व्यापार व उपाहारगृहे	42570	41462	51723	50377
3.5	बँका व विमा उद्योग	31900	30244	34067	32263
3.6	व्यवसाय सेवा	25164	21564	29038	24884
3.7	सार्वजनिक प्रशासन	20709	18340	23862	21132
3.8	इतर सेवा	41610	39932	45138	43318
तृतीय क्षेत्र एकूण		183457	169010	208682	191874
एकूण जिल्हा उत्पन्न		335458	304689	367201	332717
दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रु)		266	241	289	262
एकूण राज्य उत्पन्न		32805247	29041002	37187763	32845146
दरडोई राज्य उत्पन्न (रु)		326	288	364	322
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		1.02	1.05	0.99	1.01

टिप : 1) * अस्थायी @ प्रारंभिक 2) आकडे पूर्णांकित दिल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 3.2

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर किंमतीनुसार (1993-94)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003-04 व 2004-05

(लाख रु)

अ. क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2003-04 *		वर्ष 2004-05 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.1	कृषी	48914	46381	41593	39439
1.2	वन संवर्धन	2632	2591	3058	3011
1.3	मासेमारी	478	408	594	506
1.4	खाण व दगड खाणकाम	239	197	238	196
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		52263	49577	45483	43153
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	11940	8590	12163	8750
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	9701	7890	10651	8663
2.3	बांधकाम	9060	8625	10172	9683
2.4	वीज, गॅस व पाणीपुरवठा	3503	2246	4043	2593
द्वितीय क्षेत्र एकूण		34203	27351	37029	29689
3.1	रेल्वे	3199	2708	3368	2872
3.2	परिवहन, साठवणूक	4820	3644	5293	4001
3.3	दळणवळण	11757	11032	14460	13244
3.4	व्यापार व उपाहारगृहे	23525	22794	26928	26092
3.5	बँका व विमा उद्योग	17615	16498	18080	16900
3.6	व्यवसाय सेवा	10746	8770	11184	9127
3.7	सार्वजनिक प्रशासन	10751	9476	11907	10495
3.8	इतर सेवा	21206	20184	22089	21024
तृतीय क्षेत्र एकूण		103618	95106	113307	103755
एकूण जिल्हा उत्पन्न		190084	172034	195819	176597
दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रु)		150	136	154	139
एकूण राज्य उत्पन्न		19219047	16877557	20825322	18238870
दरडोई राज्य उत्पन्न (रु)		191	168	204	179
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		0.99	1.02	0.94	0.97

टिप : 1) * अस्थायी @ प्रारंभिक 2) आकडे पूर्णांकात दिल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 4.1

निवडक कृषि मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2004-05

अ. क्र.	कृषि मालाचे नांव	कृषिमालाचा वाण	मासिक सरासरी घाऊक किंमती (प्रति क्विंटल मूल्य रुपये)						
			एप्रिल 2004	मे 2004	जून 2004	जुलै 2004	ऑगस्ट 2004	सप्टेंबर 2004	ऑक्टोबर 2004
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	गहू	सरबती	665	672	682	700	738	704	700
2	बाजरी	देशी	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
3	हरभरा	देशी	1300	1315	1331	1336	1334	1365	1311
4	तूर	गावरान	1850	1950	2000	2010	2121	2050	2085
5	उडीद	देशी	1000	1060	1080	1100	1100	1100	1050
6	तीळ	पांढरी	2780	2785	2800	2800	3000	3000	2900
7	ज्वारी	संकरित	456	468	481	490	495	490	450
8	मूग	गजर	1450	1455	1490	1500	1500	1500	1450
9	भुईमूग	एचबी	2050	2066	2085	2100	2100	2000	2050
10	जवस	मध्यम	2075	2080	2080	2083	2168	2144	1981
11	सोयाबीन	पिवळा	1650	1670	1725	1750	1700	1525	1200
12	कापूस	एच - 4	1925	1925	1925	1925	1925	1925	1925
13	कापूस	एल आर ए	1835	1835	1835	1835	1835	1835	1835

अ. क्र.	कृषि मालाचे नांव	कृषि मालाचा वाण	मासिक सरासरी घाऊक किंमती (प्रति क्विंटल मूल्य रुपये)						
			नोव्हेंबर 2004	डिसेंबर 2004	जानेवारी 2005	फेब्रुवारी 2005	मार्च 2005	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची
(1)	(2)	(3)	(12)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1	गहू	संकरित	675	715	622	712	730	693	703
2	बाजरी	संकरित	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
3	हरभरा	संकरित	1316	1290	1321	1363	1321	1325	1519
4	तूर	गावरान	1780	1662	1519	1500	1530	1838	1639
5	उडीद	संकरित	1050	1025	1100	1100	1150	1076	1370
6	तीळ	पांढरी	2800	3100	3500	2800	2800	2922	2150
7	ज्वारी	संकरित	440	510	520	515	495	484	419
8	मूग	गजर	1450	1400	1450	1450	1475	1464	1530
9	भुईमूग	एचबी	2150	2200	2220	2250	2250	2127	1541
10	जवस	मध्यम	1700	1700	1700	1813	1627	1929	2162
11	सोयाबीन	पिवळा	1350	1281	1175	1150	1225	1450	1347
12	कापूस	एच - 4	1925	1925	1925	1925	1925	1925	2400
13	कापूस	एल आर ए	1835	1835	1835	1835	1835	1835	2150

आधार- कृषि उत्पन्न बाजार समित्या, जिल्हा वर्धा

तक्ता क्रमांक - 4.2 (पुढे चालु)

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2004

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	ऑगस्ट 2004	सप्टेंबर 2004	ऑक्टोबर 2004	नोव्हेंबर 2004	डिसेंबर 2004	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची
(1)	(2)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1	तांदूळ	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	18.00
2	गहू	किलो	9.00	9.00	9.00	10.00	10.00	9.17	9.61
3	गव्हाचे पीठ	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	उ. ना.
4	ज्वारी (संकरित)	किलो	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	5.78
5	ज्वारी (देशी)	किलो	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	0.00
6	बाजरी	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	9.92
7	काबुली चणा (अख्खा)	किलो	48.00	48.00	48.00	48.00	44.00	41.33	उ. ना.
8	हरभरा डाळ	किलो	25.00	24.00	24.00	28.00	25.00	23.00	20.93
9	तूरडाळ	किलो	28.00	29.00	28.00	28.00	28.00	27.25	26.20
10	मूगडाळ	किलो	28.00	26.00	28.00	30.00	34.00	28.50	25.57
11	उडीदडाळ	किलो	24.00	24.00	24.00	28.00	38.00	25.50	24.52
12	मसूरडाळ	किलो	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	29.17	31.50
13	मटकी	किलो	26.00	26.00	26.00	26.00	26.00	26.00	उ. ना.
14	पांढरा बाटाणा	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	उ. ना.
15	साबुदाणा	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	उ. ना.
16	शेंगदाणे	किलो	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	36.24
17	रवा	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	12.83	उ. ना.
18	मैदा	किलो	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	उ. ना.
19	पोहे	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	उ. ना.
20	साखर	किलो	20.00	21.00	21.00	21.00	21.00	19.75	13.62
21	गूळ पिंपळा	किलो	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00	21.67
22	गोडेतेल शुईमुगाचे(सुटे)	किलो	56.00	58.00	58.00	60.00	58.00	56.67	60.29
23	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	51.58
24	खोबरेल तेल (सुटे)	100ग्रॅम	9.20	9.20	9.20	9.80	8.00	9.15	8.16
25	म्हशीचे दूध (सुटे)	लीटर	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	उ. ना.
26	म्हशीचे शुध्द तूप	किलो	192.00	192.00	200.00	200.00	192.00	192.50	182.58
27	बोकडाचे मांस	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	100.00

तक्ता क्रमांक - 4.2 (पुढे चालु)

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2004

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	जानेवारी 2004	फेब्रुवारी 2004	मार्च 2004	एप्रिल 2004	मे 2004	जून 2004	जुलै 2004
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
28	कॉंबडी (ब्रॉयलर) न सोललेली	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
30	अंडी कॉंबडीची (सुधारित)	डझन	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	24.00	20.00
31	आयोडीनयुक्त मीठ	किलो	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00
32	हळद-पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
34	बटाटे	किलो	8.00	8.00	8.00	10.00	10.00	10.00	10.00
35	कांदे	किलो	6.00	6.00	6.00	8.00	8.00	8.00	8.00
36	लसूण	100 ग्रॅम	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
37	केळी (जळगाव)	डझन	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	12.00	12.00
38	सफरचंद	किलो	40.00	40.00	40.00	80.00	100.00	100.00	100.00
39	चहापत्ती	किलो	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00
40	रॉकेल (खु.बा.)	लीटर	9.95	9.95	9.95	9.95	9.95	9.95	9.95
41	रॉकेल (स्व.घा.दु.)	लीटर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
42	पेट्रोल	लीटर	42.01	42.01	42.01	42.01	42.01	42.01	44.75
43	काडेपेटी	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
44	धुण्याचा साबण	250ग्रॅम	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00
45	प्रसाधन साबण	1 वडी	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
46	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50
47	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	296.28	296.28	296.28	296.28	302.11	302.11	302.11
48	टाल्कम पावडर (पॉन्डस/तत्सम)	100 ग्रॅम	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00
49	दुध पेस्ट (कोलगेट साधी/ तत्सम)	100 ग्रॅम	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00
50	सोने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	6300	6500	6600	6700	6800	6550	6500
51	चांदी	10 ग्रॅम	13	14	14	15	14	14	13

तक्ता क्रमांक - 4.2 (पुढे चालू)

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2004

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	ऑगस्ट 2004	सप्टेंबर 2004	ऑक्टोबर 2004	नोव्हेंबर 2004	डिसेंबर 2004	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
(1)	(2)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
28	कॉंबडी (ब्रॉयलर) न सोललेली	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
30	अंडी कॉंबडीची (सुधारित)	डझन	20.00	24.00	20.00	24.00	24.00	21.33	19.16
31	आयोडीनयुक्त मीठ	किलो	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	उ. ना.
32	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	11.17	उ. ना.
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	उ. ना.
34	बटाटे	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	15.00	9.92	7.08
35	कांदे	किलो	8.00	18.00	16.00	18.00	20.00	10.83	7.41
36	लसूण	100 ग्रॅम	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	उ. ना.
37	केळी (जळगाव)	डझन	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	13.25	12.21
38	सफरचंद	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	66.67	उ. ना.
39	चहापत्ती	किलो	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00
40	रॉकेल (खु.बा.)	लीटर	9.95	10.95	11.95	12.95	13.95	10.78	11.00
41	रॉकेल (स्व.धा.दु.)	लीटर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
42	पेट्रोल	लीटर	44.75	47.95	47.95	47.95	47.95	44.45	उ. ना.
43	काडेपेटी	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	उ. ना.
44	घुण्याचा साबण	250ग्रॅम	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	7.00	15.50
45	प्रसाधन साबण	1 वडी	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	12.33
46	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	6
47	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	302.11	302.11	302.11	302.11	302.11	300.17	300
48	टाल्कम पावडर (पॉन्डस/तत्सम)	100 ग्रॅम	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	उ. ना.
49	दुध पेस्ट (कोलगेट साधी/ तत्सम)	100 ग्रॅम	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	उ. ना.
50	सोने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	6450	6450	6400	6300	6200	6479.17	उ. ना.
51	चांदी	10 ग्रॅम	13	13	13	12	12	13.33	उ. ना.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 4.3

ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक (पायाभूत वर्ष : 1982=100)

जिल्हा :- वर्धा

केंद्र-नागपूर

संदर्भ - 2004-05

अ. क्र.	महिना/ वर्ष	अन्नगट	पान,सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबांधणी	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	4	5	6	7	8	9	10
1	एप्रिल-04	473	714	550	738	309	566	512
2	मे-04	475	721	550	738	309	566	513
3	जून-04	478	716	551	738	309	566	515
4	जुलै-04	481	711	550	879	309	571	531
5	ऑगस्ट-04	495	714	550	879	310	572	539
6	सप्टेंबर-04	498	712	545	879	310	574	540
7	ऑक्टोबर-04	500	726	550	879	310	577	542
8	नोव्हेंबर-04	489	727	556	879	310	577	537
9	डिसेंबर-04	480	727	558	879	310	595	535
10	जानेवारी-05	482	731	550	985	313	595	547
11	फेब्रुवारी-05	477	727	559	985	313	595	545
12	मार्च-05	476	727	553	985	313	584	542
वार्षिक सरासरी		484	721	552	870	310	578	533

आधार:- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय,मुंबई

तक्ता क्रमांक - 4.4*
किंमतींचे महत्वाचे निर्देशांक

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ - 2004-05

अ. क्र.	महिना / वर्ष	अखिल भारतीय घाऊक किंमत निर्देशांक (पायाभूत वर्ष 1993-94)	ग्राहक किंमत निर्देशांक							
			औद्योगिक कामगारांसाठी (पायाभूत वर्ष 1982)		महाराष्ट्र (पायाभूत वर्ष 1982)		शेतमजुरांसाठी (पायाभूत वर्ष 1986-87)		शहरी अश्रमिक कर्मचा-यांसाठी (पायाभूत वर्ष 1984-85)	
			नागपूर	अखिल भारत	ग्रामीण	नागरी	महाराष्ट्र	अखिल भारत	नागपूर	अखिल भारत
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	एप्रिल-04	180.7	512	504	102.38	101.98	336	331	424	425
2	मे-04	181.5	513	508	102.35	102.87	338	333	428	427
3	जून-04	185.2	515	512	103.1	103.74	342	336	431	431
4	जुलै-04	186.6	531	517	102.62	103.95	344	338	433	434
5	ऑगस्ट-04	188.4	539	522	103.47	104.62	349	341	436	437
6	सप्टेंबर-04	189.5	540	523	103.68	104.49	349	343	435	437
7	ऑक्टोबर-04	188.9	542	526	103.48	105.1	354	345	438	440
8	नोव्हेंबर-04	190.2	537	525	103.29	105.33	352	344	437	439
9	डिसेंबर-04	188.8	535	521	103.47	104.85	350	342	435	436
10	जानेवारी-05	188.6	547	526	104.91	104.91	351	341	440	440
11	फेब्रुवारी-05	188.8	545	525	104.9	104.9	350	340	438	440
12	मार्च-05	189.5	542	525	104.9	104.9	349	340	438	441

आधार:- 1) केंद्रीय सांख्यिकीय संघटना, नवी दिल्ली. 2) आर्थिक सल्लागार, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

3) श्रम केंद्र, भारत सरकार, सिमला 4) कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई

5) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 5.1

गोळा केलेला जमीन महसूल

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष-2004-05

(रुपये हजार)

अ. क्र.	तालुका	जमीन महसुलाची एकूण चालू मागणी	जमीन महसुलाची थकबाकी	एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसुलीची रक्कम	वसुली पात्र रक्कम {5-(6+7)}	प्रत्यक्ष वसुली	खातेदारांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	79	0	79	0	0	79	66	उ.ना.
2	कारंजा	42	7	49	0	0	49	41	उ.ना.
3	आर्वी	111	6	117	0	0	117	83	उ.ना.
4	सेलु	86	0	86	0	0	86	100	उ.ना.
5	वर्धा	97	25	122	0	0	122	105	उ.ना.
6	देवळी	84	9	93	0	0	93	65	उ.ना.
7	हिंगणघाट	91	29	120	0	0	120	92	उ.ना.
8	समुद्रपूर	88	16	104	0	0	104	88	उ.ना.
जिल्हा एकूण		678	92	770	0	0	770	640	उ.ना.

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 5.2.

स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ वर्ष-2003-04

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	बाब	ग्राम-पंचायत	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगर परिषदा	कटक मंडळ
(1)	(2)	(2)	(4)	(5)	(6)	(7)
	स्थानिक स्वराज्य संस्थांची संख्या	517	1	0	6	0
अ) जमा						
1	सुरूवातीची शिल्लक	53359	225164	0	58517	0
2	चालू वर्षातील जमा					
2.1	शासकीय अनुदाने व वर्गणी	33991	183376	0	258157	0
2.2	सव प्रकारचे कर	60312	34957	0	55550	0
2.3	इतर जमा	4643	129604	0	62302	0
2.4	एकूण (बाब 2.1 ते 2.3)	98946	347937	0	376009	0
	एकूण प्राप्ती (सुरूवातीची शिल्लक मिळून)	152305	573101	0	434526	0.00
ब) खर्च						
3	चालू वर्षातील खर्च					
3.1	सामान्य प्रशासन	20356	6865	0	45691	0
3.2	शिक्षण	272	9325	0	35957	0
3.3	सार्वजनिक आरोग्य	35244	2842	0	110692	0
3.4	इतर	37625	232820	0	179911	0
	एकूण (3.1 ते 3.4)	93497	251852	0	372251	0
4	अखेरची शिल्लक	58808	321249	0	62275	0

आधार :- 1) जिल्हा परिषद, 2) ग्रामपंचायत विभाग, जिल्हा परिषद, वर्धा

3) नगरपरिषद(सर्व), वर्धा

तक्ता क्रमांक - 5.3

बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्ज

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ वर्ष-2004-05

अ. क्र.	तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे शहरे	वर्गीकृत बँका (संख्या)	वर्गीकृत बँकांची शाखा कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी (लाख रुपये)
(1)	(2)	(2)	(4)	(5)	(6)
1	आष्टी	5	2	4	उ.ना.
2	कारंजा	3	3	5	उ.ना.
3	आर्वी	7	6	10	उ.ना.
4	सेलु	6	4	8	उ.ना.
5	वर्धा	8	12	20	उ.ना.
6	देवळी	9	5	9	उ.ना.
7	हिंगणघाट	7	5	9	उ.ना.
8	समुद्रपूर	6	3	8	उ.ना.
जिल्हा एकूण		51	40	73	62273

टिप :- रकाना 6 ची तहसील निहाय स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा अग्रणी बँक, (बँक ऑफ इंडिया, वर्धा)

अ. क्र.	योजनेचे नाव	2004-05 अखेर अल्पबचत खातेदारांची संख्या	2003-04 मधील अल्पबचत खात्यातील गुंतवणूक		सन 2004-05 मधील अल्पबचत खात्यातील गुंतवणूक	
			ढोबळ	निव्वळ	ढोबळ	निव्वळ
(1)	(2)	(2)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	टपाल बचत खाते	20134	35.37	3.52	39.83	3.14
2	पुनरावर्ती ठेवी	122409	26.52	1.75	29.31	1.45
3	समयबद्ध ठेवी	7231	9.27	5.29	9.43	2.71
4	सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधी					
4.1	स्टेट बँक	6103	13.99	12.00	1.35	1.01
4.2	बँक ऑफ महाराष्ट्र	0	0.00	0.00	0.00	0.00
4.3	टपाल खाते	2982	1.20	0.93	15.31	10.92
4.4	इतर बँका	0	0.00	0.00	0.00	0.00
5	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे (8 वी मालिका)	0	6.53	1.90	6.92	2.81
6	इंदिरा विकास पत्रे	0	0.00	-1.88	0.00	-0.79
7	किसान विकास पत्रे	0	16.91	3.08	14.43	8.57
8	मासिक प्राप्ती योजना	4148	22.00	17.52	32.49	25.18
9	राष्ट्रीय बचत योजना-87	0	0.00	-0.21	0.00	-0.13
10	राष्ट्रीय बचत योजना-92	0	0.00	-0.02	0.00	0.00
11	इतर सर्व योजना (वरिष्ठ नागरीक बचत योजना)	0	0.00	0.00	1.23	1.26
जिल्हा एकूण		163007	131.79	43.88	150.30	56.13

आधार :- सहायक संचालक (अल्पबचत), जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

अ. क्र.	बाब	परिमाण	तपशील
(1)	(2)	(2)	(4)
1	आयुर्विमा महामंडळाच्या जिल्ह्यातील शाखा	संख्या	3
2	चालू विमा पॉलिसीज (मार्च 2005 अखेर)	संख्या	91064
3	मार्च अखेरस्य व्यपगत विमा पॉलिसीज	संख्या	17516
4	नवीन व्यवसाय (2004-05)		
4.1	उत्तरविलेली विमापत्रे	संख्या	28368
4.2	विमा रक्कम	(रु लाख)	18862
4.3	विम्याचा प्रथम हप्ता रक्कम	(रु लाख)	197.98
5	जिल्ह्यातील विमा प्रतिनिधीची संख्या		
5.1	एकूण विमा प्रतिनिधी	संख्या	1169
5.2	एकूण पैकी ग्रामीण विमा प्रतिनिधी	संख्या	उ.ना.
5.3	एकूण पैकी महिला विमा प्रतिनिधी	संख्या	उ.ना.
5.4	एकूण महिला प्रतिनिधीपैकी ग्रामीण महिला प्रतिनिधी	संख्या	उ.ना.

टीप - वरील माहिती केवळ भारतीय जीवन विमा निगम यांच्याकडील असून यात खाजगी विमा कंपन्यांचा समावेश केलेला नाही

आधार :- भारतीय जीवन विमा निगम, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.1

जमिनीचा वापर

(क्षेत्रफळ हेक्टर मध्ये)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 1998-99

अ. क्र.	तालुका	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन
				बिगर शेती वापराखालील जमीन	पडीत/ लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण (5+6)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	45494	6145	3357	1191	4548	7922
2	कारंजा	60911	6399	2790	3179	5969	8275
3	आर्वा	111008	26162	3751	6892	10643	9092
4	सेलु	70593	8847	2597	4975	7572	13900
5	वर्धा	81589	11460	114	9388	9502	8014
6	देवळी	69732	9535	878	5955	6833	6539
7	हिंगणघाट	89919	3422	1359	5459	6818	8256
8	संमुद्रपुर	99668	4937	2574	4284	6858	8762
जिल्हा एकूण		628914	76907	17420	41323	58743	70760

तक्ता क्रमांक - 6:1

जमिनीचा वापर

(क्षेत्रफळ हेक्टर मध्ये)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 1998-99

अ. क्र.	तालुका	पडीत जमीन			निव्वळ क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक (दुसोटा क्षेत्र)	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र (12+13)	लागवडी- लायक क्षेत्र
		चालू पड	इतर पड	एकूण पड '(4+10)				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	आष्टी	1975	3326	5301	21578	12142	33720	28800
2	कारंजा	1870	2981	4851	35417	10434	45851	43980
3	आर्वी	3477	6695	10172	54939	5576	60515	69901
4	सेलु	1568	1966	3534	36740	16811	53551	45661
5	वर्धा	3815	3535	7350	45263	6626	51889	55026
6	देवळी	2252	2847	5099	41726	22450	64176	48535
7	हिंगणघाट	4659	4428	9087	62336	8267	70603	74202
8	समुद्रपुर	5840	7778	13618	65493	7802	73295	81258
जिल्हा एकूण		25456	33556	59012	363492	90108	453600	447363

आधार - 1) कृषि आयुक्तालय पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.2

निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 1998-99

अ. क्र.	तहसिल	तांदुळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका
1	2	4	5	6	7	8	9	10
1	आष्टी	26	1709	4148	0	4148	20	9
2	कारंजा	227	1895	5163	0	5163	4	6
3	आर्वा	26	1279	9400	0	9400	13	15
4	सेलु	23	3218	6798	0	6798	0	39
5	वर्धा	52	2685	12210	16	12226	0	10
6	देवळी	6	1548	7211	0	7211	43	51
7	हिंगणघाट	28	2851	6936	143	7079	20	51
8	समुद्रपुर	212	4215	5334	1741	7075	0	19
जिल्हा एकूण		600	19400	57200	1900	59100	100	200

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 1998-99

अ. क्र.	तहसिल	वरी	नाचणी	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये	हरभरा	तुर	मूग
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	आष्टी	0	0	0	5912	629	3399	188
2	कारंजा	0	0	0	7295	1313	3641	225
3	आर्वी	0	0	0	10733	705	5680	140
4	सेलू	0	0	0	10078	2360	4791	161
5	वर्धा	0	0	0	14973	915	9315	123
6	देवळी	0	0	0	8859	1939	7764	174
7	हिंगणघाट	0	0	100	10129	2808	8723	119
8	समुद्रपुर	0	0	0	11521	7431	1887	170
जिल्हा एकूण		0	0	100	79500	18100	45200	1300

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 1998-99

अ. क्र.	तहसिल	उडीद	वाल	कुळथ	मटकी	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये 14 + 23
1	2	18	19	20	21	22	23	24
1	आष्टी	33	0	12	27	90	4378	10290
2	कारंजा	371	0	0	30	45	5625	12920
3	आर्वी	12	0	0	17	10	6564	17297
4	सेलू	17	0	0	95	6	7430	17508
5	वर्धा	0	0	45	351	0	10749	25722
6	देवळी	0	0	0	109	38	10024	18883
7	हिंगणघाट	7	0	0	251	100	12008	22137
8	समुद्रपुर	60	0	43	220	211	10022	21543
	जिल्हा एकूण	500	0	100	1100	500	66800	146300

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चाल

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 1998-99

अ. क्र.	तहसिल	ऊस	भिरची	हळद	सुपारी	इतर मसाल्याचे पदार्थ	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	आंबा
1	2	25	26	27	28	29	30	31
1	आष्टी	14	130	0	0	2	132	25
2	कारंजा	0	112	0	0	20	132	1
3	आर्वी	677	79	0	0	2	81	4
4	सेलु	952	198	0	0	24	222	26
5	वर्धा	439	0	0	0	216	216	26
6	देवळी	747	9	0	0	4	13	0
7	हिंगणघाट	0	141	0	0	2	143	12
8	समुद्रपुर	171	331	0	0	30	361	6
जिल्हा एकूण		3000	1000	0	0	300	1300	100

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 1998-99

अ. क्र.	तहसिल	केळी	मोसंबी	संत्री	लिंबु	पेरु	पपई	इतर फळे	एकूण फळे
1	2	32	33	34	35	36	37	38	39
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	25
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	1
3	आर्वी	0	0	0	0	0	0	0	4
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0	26
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	26
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	12
8	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0	6
	जिल्हा एकूण	0	0	0	0	0	0	0	100

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष - 1998-99

अ. क्र.	तहसिल	कांदे	कोबी	वांगी	टोमॅटी	मेथी	भेंडी	इतर
1	2	40	41	42	43	44	45	46
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वा	0	0	0	0	0	0	0
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0
5	चर्धा	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपुर	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

संदर्भ वर्ष - 1998-99

अ. क्र.	तहसिल	एकूण भाजीपाला	एकूण फळे व भाजी-पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके
1	2	47	48	49	50	51	52
1	आष्टी	0	673	0	11109	13231	0
2	कारंजा	0	3133	0	16185	8746	0
3	आर्धी	0	2477	0	20532	23620	0
4	सेलु	0	1764	0	20446	22542	0
5	वर्धा	0	1220	0	27597	4011	0
6	देवळी	0	330	0	19973	26059	0
7	हिराणघाट	0	399	0	22679	27412	0
8	समुद्रपुर	0	904	0	22979	23079	0
	जिल्हा एकूण	0	10900	0	161500	148700	0

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चाल

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 1998-99

अ. क्र.	तहसिल	एकूण तंतू पिके	भूईमूग	करडई	जवस	तीळ	चारळ	सोयाबीन
1	2	53	54	55	56	57	58	59
1	आष्टी	13231	1118	28	2	75	0	8150
2	कारंजा	8746	4136	0	165	46	0	16570
3	आर्वी	23620	329	4	0	61	0	15954
4	सेलु	22542	426	0	32	85	0	9737
5	वर्धा	4011	103	0	78	228	0	19724
6	देवळी	26059	63	3	73	149	0	17754
7	हिंगणघाट	27412	25	68	1631	863	0	17871
8	समुद्रपुर	23079	0	97	619	593	0	25540
जिल्हा एकूण		148700	6200	200	2600	2100	0	131300

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष - 1998-99

अ. क्र.	तहसिल	इतर गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये	तंबाखु	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-यांची पिके	हिरवी पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके
1	2	60	61	62	63	64	65	66	67
1	आष्टी	0	9373	0	0	0	0	0	7
2	कारंजा	3	20920	0	0	0	0	0	0
3	आबी	0	16348	0	0	0	0	0	15
4	सेलु	73	10353	0	0	0	200	0	10
5	वर्धा	130	20263	0	0	0	0	0	18
6	देवळी	4	18046	0	0	0	0	0	98
7	हिंगणघाट	8	20466	0	0	0	0	0	46
8	समुद्रपुर	382	27231	0	0	0	0	0	6
जिल्हा एकूण		600	143000	0	0	0	200	0	200

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 1998-99

अ. क्र.	तहसिल	एकूण अखाद्य पिके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी-खालील क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र
1	2	68	69	70	71
1	आष्टी	22611	33720	12142	21578
2	कारंजा	29666	45851	10434	35417
3	आर्वी	39983	60515	5576	54939
4	सेलु	33105	53551	16811	36740
5	वर्धा	24292	51889	6626	45263
6	देवळी	44203	64176	22450	41726
7	हिंगणघाट	47924	70603	8267	62336
8	समुद्रपुर	50316	73295	7802	65493
	जिल्हा एकूण	292100	453600	90108	363492

आधार- 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे (जिल्हा ऋतु व पीक अहवाल)

मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी अंदाजित उत्पादन

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

1] प्रति हेक्टरी उत्पादन - किलो मध्ये

2] एकूण उत्पादन -- "00" मे. टन मध्ये

अ. क्र.	पिकाचे नाव	प्रति हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिकाचे नाव	प्रति हेक्टर उत्पादन	एकूण उत्पादन
(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(4)
1	तांदूळ	1000	2	17	जवस	184	1
2	गहू	1168	181	18	भुईमूग	885	23
3	ज्वारी	884	228	19	मोहरी	250	0
4	बाजरी	0	0	20	तीळ	200	1
5	बाली	0	0	21	सुर्यफुल	567	1
6	मका	0	0	22	सोयाबीन	2020	1033
7	नाचणी	0	0	23	ऊस	45	720
8	इतर धान्ये	400	1	24	कापूस	219	1288
9	एकूण धान्ये	3452	412	25	मेस्टा[अंबाडी]	0	0
10	हरभरा	518	110	26	तंबाखू	0	0
11	तूर	841	441	27	औषधी पदार्थ	0	0
12	उडीद	398	2	28	सुंठ [आले]	1000	4
13	मूग	533	5	29	मिरची [लाल]	487	500
14	मसूर	0	0	30	हळद	986	23
15	इतर कडधान्ये	65	2	31	बटाटे	2876	2
16	एकूण कडधान्ये	2940	506	32	रताळी	12000	1200

टीप - 1) ऊसाचे उत्पादन ट्रेस्ट केनच्या स्वरूपात आहे.

2) बाब 26 मेस्टा: 1 गासडी = 180 कि.गॅ.

3) कापसाचे उत्पादन "00" गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 गासडी = 170 कि.गॅ.

4) उत्पादन अत्यल्प असल्यासे निरंक द्यावे.

आधार: - कृषि आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.4

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा - वर्धा

सदम वर्ष : 2004

(पर्जन्य - मि.मी.)

अ. क्र.	तालुका / केंद्र	सरासरी		वर्ष 2004 मधील		सरासरीच्या तुलनेत वर्षातील पर्जन्याची टक्केवारी
		पर्जन्य दिवस (संख्या)	पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)
1	आष्टी	उ.ना.	979.20	56	710.20	72.53
2	कारंजा	उ.ना.	979.20	47	868.20	88.66
3	आर्वी	उ.ना.	979.20	60	785.90	80.26
4	सेलु	उ.ना.	1099.80	52	1086.55	98.80
5	वर्धा	उ.ना.	1099.80	53	903.80	82.18
6	देवळी	उ.ना.	1099.80	66	731.20	66.48
7	हिंगणघाट	उ.ना.	1132.70	64	824.60	72.80
8	समुद्रपूर	उ.ना.	1132.70	54	833.68	73.60

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.5

विविध साधनांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (1998-99)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र(3+4)	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील स्थूल क्षेत्र	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्राची लागवडीखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी
		पृष्ठभागीय	विहिरी				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	1854	2182	4036	4282	33720	12.70
2	कारंजा	3889	3000	6889	8028	45851	17.51
3	आर्वा	650	4077	4727	6065	60515	10.02
4	सेलु	40	5351	5391	8574	53551	16.01
5	वर्धा	15	3815	3830	5230	51889	10.08
6	देवळी	0	1370	1370	2171	64176	3.38
7	हिंगणघाट	0	109	109	582	70603	0.82
8	समुद्रपूर	0	2613	2613	4238	73295	5.78
एकूण		6448	22517	28965	39170	453600	8.64

आधार - कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (1998-99)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	आष्टी	0	669	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	3638	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	0	1656	0	0	0	0	0	0
4	सेलु	0	3755	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	2405	0	0	0	0	100	0
6	देवळी	0	850	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	344	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	2853	0	0	0	0	0	0
एकूण		0	16170	0	0	0	0	100	0

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)
निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (1998-99)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये	हरभरा	तूर	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	आष्टी	0	669	240	0	0	0	240	909
2	कारंजा	0	3638	1263	13	0	0	1276	4914
3	आर्वा	0	1656	768	0	0	0	768	2424
4	सेलु	0	3755	1240	0	0	0	1240	4995
5	वर्धा	0	2505	456	61	0	0	517	3022
6	देवळी	0	850	271	26	0	0	297	1147
7	हिंमणघाट	0	344	100	0	0	0	100	444
8	समुद्रपूर	0	2853	462	0	0	100	562	3415
एकूण		0	16270	4800	100	0	100	5000	21270

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु).

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (1998-99)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	ऊस	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण खाद्यपिके	एकूण खाद्यपिके
1	2	19	20	21	22	23	24
1	आष्टी	276	75	2046	189	0	3495
2	कारंजा	196	387	1756	431	0	7684
3	आर्वी	425	54	1856	925	0	5684
4	सेलु	1061	308	986	669	0	8019
5	वर्धा	756	172	513	362	0	4825
6	देवळी	224	54	462	198	0	2085
7	हिंगणघाट	0	5	56	56	0	561
8	समुद्रपूर	62	45	125	269	0	3916
एकूण		3000	1100	7800	3099	0	36269

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (1998-99)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भुईमूग	जवस/सूर्यफूल	करडई	इतर गळिताची पिके	एकूण गळिताची पिके
1	2	25	26	27	28	29	30	31	32
1	आष्टी	0	0	0	711	4	0	0	715
2	कारंजा	8	0	8	311	25	0	0	336
3	आर्वी	0	0	0	359	4	0	0	363
4	सेलु	17	0	17	425	55	0	0	480
5	वर्धा	266	0	266	35	4	0	100	139
6	देवळी	0	0	0	25	41	0	0	66
7	हिंणघाट	0	0	0	11	0	0	0	11
8	समुद्रपूर	9	0	9	125	167	0	0	292
एकूण		300	0	300	2002	300	0	100	2402

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)
निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (1998-99)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलिता-खालील एकूण क्षेत्र
1	2	33	34	35	36	37	38	39
1	आष्टी	0	0	0	72	0	787	4282
2	कारंजा	0	0	0	0	0	344	8028
3	आर्वी	0	0	0	18	0	381	6065
4	सेलु	0	0	0	58	0	555	8574
5	वर्धा	0	0	0	0	0	405	5230
6	देवळी	0	0	0	20	0	86	2171
7	हिंगणघाट	0	0	0	10	0	21	582
8	समुद्रपूर	0	0	0	21	0	322	4238
एकूण		0	0	0	199	0	2901	39170

आधार:- कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 6.7

सिंचन विहिरी

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 1999-2000

अ. क्र.	तालुका	सिंचन विहिरीची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरींवर बसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरीची संख्या
			डिझेल पंप (संख्या)	विद्युत पंप (संख्या)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	आष्टी	4337	32	4037	193
2	कारंजा	4379	194	3963	2406
3	आर्वी	3826	42	3916	550
4	सेलू	4342	26	4210	790
5	वर्धा	4090	98	2211	681
6	देवळी	2707	23	2751	409
7	हिंगणघाट	3501	164	3126	1026
8	समुद्रपूर	2974	488	1704	812
जिल्हा एकूण		30156	1067	25918	6867

आधार - कृषि आयुक्तालय

तक्ता क्रमांक - 6.8

कूपनलिका, हातपंप व विद्युत् पंप

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	तालुका	2004-05 वर्षातील			मार्च 2005 अखेर	
		यशस्वी कूपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युत्पंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत्पंपांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	आष्टी	1	1	0	164	8
2	कारंजा	12	12	0	250	10
3	आर्वी	18	18	0	392	20
4	सेलु	17	17	0	417	24
5	वर्धा	58	58	0	712	32
6	देवळी	16	16	0	349	24
7	हिंगणघाट	20	20	0	451	31
8	समुद्रपूर	20	20	0	424	29
जिल्हा एकूण		162	162	0	3159	178

टिप - 20 विद्युत् पंप कायमस्वरुपी बंद झाल्यामुळे विद्युत् पंपांची संख्या कमी झाल्याचे दिसून येते.

आधार - उप अभियंता (यांत्रिकी), भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.9

लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ.क्र.	बाब/ तालुका	आष्टी	कारंजा	आर्वी	संलु	वर्धा	देवळी	हिंगणघट	समुद्रपूर	एकूण जिल्हा	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(18)	
1	संदर्भ वर्षात पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	1	10	5	0	2	0	2	3	23
		राज्य	3	2	10	0	1	0	0	0	16
		सहकारी	0	0	0	3	4	1	0	2	10
		एकूण	4	12	15	3	7	1	2	5	49
2	मार्च 2003 अखेर पूर्ण कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	1	10	5	0	2	0	2	3	23
		राज्य	3	2	10	0	1	0	0	0	16
		सहकारी	0	0	0	3	4	1	0	2	10
		एकूण	4	12	15	3	7	1	2	5	49
3	मार्च 2003 अखेर वापरात असलेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	1	10	5	0	2	0	2	3	23
		राज्य	3	2	10	0	1	0	0	0	16
		सहकारी	0	0	0	3	4	1	0	2	10
		एकूण	4	12	15	3	7	1	2	5	49
4	वापरात असलेल्या कामांचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	67	888	372	0	132	0	163	248	1870
		राज्य	782	522	3996	0	162	0	0	0	5462
		सहकारी	0	0	0	271	149	18	0	312	750
		एकूण	849	1410	4368	271	443	18	163	560	8082
5	वापरात असलेल्या कामांखालील निव्वळ ऑलित क्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	67	345	48	0	0	0	36	67	563
		राज्य	782	522	3996	0	162	0	0	0	5462
		सहकारी	0	0	0	161	149	12	0	247	569
		एकूण	849	867	4044	161	311	12	36	314	6594

टिप : वरील माहितीमध्ये विहीरीखालील सिंचनक्षेत्राचा समावेश नाही.

आधार : 1. कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग, वर्धा, 2. कार्यकारी अभियंता, लघुसिंचन विभाग, जि. प. वर्धा

3. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 6.10
मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव		बोर प्र. बोरी ता. आर्वा	धाम प्र. महाकाली ता. आर्वा	पंचधारा प्र. रिधोरा ता.सेल्
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष		1965	1986	1976
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष		0.00	0	0
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च रु. लाखात		371.91	5373	101.87
3	धरणाची उंची (मी)				
	अ) मंजूर झालेली		36.27	33.35	18.15
	ब) पूर्ण झालेली		36.27	33.35	18.15
4	कालवा				
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)		21.60	47.72	13.2
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)		21.60	47.72	13.2
5	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)		127.42	62.51	8.75
6	31.03.2004 रोजी प्रत्यक्ष साठ (द.ल.घ.मी.)		41.42	17.65	3.81
7	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)		35584	15783	2914
8	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)		240.55	10610	2262
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र हे.		13360	7090	1822
10	2003-04 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	बारमाही हंगामी	30	328	0
			2309	509	245

या जिल्ह्यात एकही मोठे प्रकल्प नाही.

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
(1)	(2)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	डोंगरगाव प्र. नानवडी ता. सेल्	मदना प्र. मदना ता.आर्वा	पोथरा प्र. शुनका ता.समुद्रपूर	लाल नाला प्र. कोर ता.समुद्रपूर
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1972	0	1983	0
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष	0.00	2006.00	0	2006
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च रु. लाखात	37.88	7099.60	4099.84	9037.54
3	धरणाची उंची (मी)				
	अ) मंजूर झालेली	16.97	26.95	14.21	14.26
	ब) पूर्ण झालेली	16.97	26.95	14.21	0
4	कालवा		उजवा/डावा	उजवा/डावा	
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	7	11.52/13.17	37/9	6.95
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	7	4.00/4.00	37/9	6.95
5	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	4.44	10.56	34.72	27.61
6	31.03.2005 रोजी प्रत्यक्ष साठ (द.ल.घ.मी.)	0.96	2.29	19.39	0
7	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	1940	5177	6138	7285
8	लाभ क्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	972	4055.82	4907	6580
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र हे.	632	2535	4025	5400
10	2003-04 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	बारमाही हंगामी	0	काम सुरु	0
			216	काम सुरु	1550
					काम सुरु

आधार : 1) कार्यकारी अभियंता पाटबंधारे विभाग वर्धा 2) कार्यकारी अभियंता लघु पाटबंधारे विभाग वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.11

बहिती धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफळ गटानुसार वर्गीकरण

जिल्हा - वंधा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	बाब	क्षेत्रफळ गट हेक्टर (आकार वर्ग)							एकूण
		0.0 ते 0.5	0.5 ते 1.0	1.0 ते 2.0	2.0 ते 5.0	5.0 ते 10.0	10.0 ते 20.0	20.0 व अधिक	
2	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	वैयक्तिक संख्या	2540	15459	44039	50263	16858	3344	239	132742
	धारण क्षेत्रफळ	816	12573	64266	156459	113651	42715	6224	396704
2	संयुक्त धारण संख्या	95	289	1065	1780	768	224	18	4239
	क्षेत्रफळ	28	229	1565	5822	5286	2955	504	16389
3	संस्था धारण संख्या	34	51	85	163	107	52	35	527
	क्षेत्रफळ	8	40	123	539	760	692	1412	3574
4	एकूण धारण संख्या	2669	15799	45189	52206	17733	3620	292	137508
	क्षेत्रफळ	852	12842	65954	162820	119697	46362	8140	416667
5	पूर्णपणे ओलिता खालील संख्या	75	202	380	985	2	3	8	1655
	क्षेत्रफळ	25	146	465	2932	17	12	35	3632
6	पूर्णपणे जिराईत धारण संख्या	2263	14465	39447	41987	13027	2463	194	113846
	क्षेत्रफळ	696	11130	54152	117230	76010	25815	3675	288708
7	अशत ओलिता खालील धारण संख्या	78	792	4716	8744	4624	1144	89	20187
	क्षेत्रफळ	27	626	6888	27210	28841	12490	1909	77991
	क्षेत्र ओलिताखालील	15	317	2807	8681	7551	2531	231	22133
8	ओलिताखालील	40	463	3272	11613	7568	2543	266	25765
	एकूण पिका जिराईत खालील क्षेत्र	696	11130	54152	117230	76010	25815	3675	288708
	एकूण	736	11593	57424	128843	83578	28358	3941	314473

आधार - कृषि गणना - 1991

तक्ता क्रमांक - 6.12

कृषि अवजारे

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003(अस्थाई)

(परिमाण - संख्या)

अ. क्र.	तालुका	नांगरांची संख्या		बैल गाड्यांची संख्या	उसाचे चरक		ओलितासाठी		ट्रॅक्टर संख्या
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालणारे	बैल मदतीने चालणारे	तेलावर चालणारे पंप	विद्युत् पंप	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	1034	1132	1652	0	1	101	867	62
2	कारंजा	2897	1743	2883	0	0	150	2637	56
3	आर्वी	2495	2741	2912	0	21	76	1901	44
4	सेलू	1923	2757	4729	0	0	151	2940	46
5	वर्धा	2951	2889	4064	18	29	166	3577	149
6	देवळी	2300	2093	3571	0	2	144	1900	100
7	हिंगणघाट	3759	4550	6475	6	4	441	2363	55
8	समुद्रपूर	3453	2884	5221	0	24	1023	1705	76
जिल्हा एकुण		20812	20789	31507	24	81	2252	17890	588

आधार - कृषी गणना 2003(अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	विदेशी /संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षावरील बैल				
		केवळ पैदाशी-करिता ठेवलेले षळू	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामा-करिता उपयोगात आणलेले	पैदाशीसाठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले	एकूण 3 ते 6
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	आष्टी	7	2	40	0	49
2	कारंजा	79	99	759	15	952
3	आर्वी	110	46	832	32	1020
4	सेलू	150	65	1225	39	1479
5	वर्धा	147	239	1011	73	1470
6	देवळी	70	38	455	6	569
7	हिंगणघाट	55	16	656	1	728
8	समुद्रपूर	70	97	398	21	586
जिल्हा एकूण		688	602	5376	187	6853

अ. क्र.	तालुका	विदेशी /संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षावरील गाई				विदेशी संकरित अडीच वर्षा पर्यंतची वासरे
		दुमत्या	एकदाही न व्यायलेल्या व ओटलेल्या	इतर	एकूण (8+9+10)	
(1)	(2)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	आष्टी	239	226	1	466	452
2	कारंजा	1633	1098	21	2752	2683
3	आर्वी	1142	1131	85	2358	2444
4	सेलू	2546	1922	89	4557	3734
5	वर्धा	3592	2221	158	5971	4978
6	देवळी	816	656	4	1476	1528
7	हिंगणघाट	928	1011	1	1940	1812
8	समुद्रपूर	601	515	15	1131	1035
जिल्हा एकूण		11497	8780	374	20651	18666

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003 ची पशुगणना

अ. क्र.	तालुका	देशी गाई व बैल						
		एकूण विदेशी संकरित गाई व बैल	तीन वर्षावरील बैल					एकूण
			केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळ	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामा करिता उपयोगात आणलेले	इतर		
(1)	(2)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	
1	आष्टी	967	579	59	5582	22	6242	
2	कारंजा	6387	310	132	11471	66	11979	
3	आर्वी	5822	563	1079	11024	106	12772	
4	सेलू	9770	330	354	14069	115	14868	
5	वर्धा	12419	469	317	15977	248	17011	
6	देवळी	3573	351	295	14619	192	15457	
7	हिंगणघाट	4480	633	158	24392	147	25330	
8	समुद्रपूर	2752	1410	642	25306	422	27780	
जिल्हा एकूण		46170	4645	3036	122440	1318	131439	

अ. क्र.	तालुका	देशी गाई व बैल					
		तीन वर्षावरील गाई		तीन वर्षावरील गाई		तीन वर्ष व त्या खालील देशी वासरे	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)
		दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या	इतर	एकूण गाई		
(1)	(2)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	3677	5897	51	9625	7620	23487
2	कारंजा	5653	6248	257	12158	11826	35963
3	आर्वी	5139	8979	268	14386	11071	38229
4	सेलू	3523	4475	156	8154	6940	29962
5	वर्धा	5739	5698	449	11886	9172	38069
6	देवळी	5109	6267	86	11462	10298	37217
7	हिंगणघाट	4755	8105	235	13095	13236	51661
8	समुद्रपूर	4766	8081	108	12955	10974	51709
जिल्हा एकूण		38361	53750	1610	93721	81137	306297

पुढे चालू

अ. क्र.	तालुका	विदेशी/संकरित व देशी एकूण गाई व बैल (13+24)	म्हशी व रेडे				
			तीन वर्षावरील रेडे				
			केवळ पैदाशी साठी ठेवलेले	पैदाशीसाठी व कामासाठी ठेवलेले	फक्त कामा साठी ठेवलेले	इतर	एकूण
(1)	(2)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)
1	आष्टी	24454	122	13	6	16	157
2	कारंजा	42350	364	28	35	14	441
3	आर्वी	44051	406	30	15	29	480
4	सेलू	39732	170	41	22	6	239
5	वर्धा	50488	409	129	149	86	773
6	देवळी	40790	221	8	29	7	265
7	हिंगणघाट	56141	124	2	5	4	135
8	समुद्रपूर	54461	155	31	26	14	226
जिल्हा एकूण		352467	1971	282	287	176	2716

अ. क्र.	तालुका	म्हशी व रेडे					
		तीन वर्षावरील म्हशी		तीन वर्षावरील म्हशी		रेडके तीन वर्षे व त्या खालील	एकूण म्हशी व रेडे (30+34+35)
		दुमत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या	इतर	एकूण		
(1)	(2)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)
1	आष्टी	1253	1183	63	2499	1535	4191
2	कारंजा	2777	2179	301	5257	4414	10112
3	आर्वी	3577	3997	147	7721	4623	12824
4	सेलू	1535	1436	125	3096	2116	5451
5	वर्धा	3771	2813	198	6782	4514	12069
6	देवळी	2024	1626	37	3687	2581	6533
7	हिंगणघाट	1939	2548	32	4519	3036	7690
8	समुद्रपूर	1442	1867	30	3339	2114	5679
जिल्हा एकूण		18318	17649	933	36900	24933	64549

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003 ची पशुगणना

अ. क्र.	तालुका	एकूण गोजातीय	मेंढया	बकऱ्या	घोडे व शिंगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन
(1)	(2)	(37)	(38)	(39)	(40)	(41)	(42)
1	आष्टी	28645	1573	11623	43	283	42167
2	कारंजा	52462	139	11864	5	259	64729
3	आर्वी	56875	361	21704	12	2415	81367
4	सेलू	45183	41	19666	18	1053	65961
5	वर्धा	62557	548	27766	36	802	91709
6	देवळी	47323	142	20710	22	393	68590
7	हिंगणघाट	63831	933	31130	31	953	96878
8	समुद्रपूर	60140	226	19945	7	12	80330
जिल्हा एकूण		417016	3963	164408	174	6170	591731

अ. क्र.	तालुका	एकूण काबड्या	एकूण कुक्कुट पक्षी
(1)	(2)	(43)	(44)
1	आष्टी	74312	74325
2	कारंजा	16137	16137
3	आर्वी	14000	14543
4	सेलू	32194	32331
5	वर्धा	35886	36003
6	देवळी	19719	19765
7	हिंगणघाट	42432	42480
8	समुद्रपूर	60713	60713
जिल्हा एकूण		295393	296297

आधार - पशुगणना - 2003 (अस्थाई)

तक्ता क्रमांक - 6.14

पशुवैद्यकीय संस्था

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	तालुका	पशुवैद्यकीय सर्व-चिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने (राज्य तथा स्था. स्तर)	पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा (राज्य तथा स्था. स्तर)	फिरती पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरते पशु वैद्यकीय दवाखाने
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	0	2	5	0	0	0
2	कारंजा	1	3	10	0	0	0
3	आर्वी	1	3	14	0	0	0
4	सेलु	1	3	10	0	0	0
5	वर्धा	1	5	9	0	1	0
6	देवळी	1	3	8	0	0	0
7	हिंगणघाट	1	4	12	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	3	9	0	0	0
जिल्हा एकूण		6	26	77	0	1	0

अ. क्र.	तालुका	दक्षता पथके / तपासणी नाका	अ. क्र.		पशु पैदास क्षेत्र	सधन कुक्कुट घरे	मेष पैदास क्षेत्र	शेळी पैदास क्षेत्र
			कृत्रिम रेतन केंद्रे	कृत्रिम रेतन उपकेंद्रे				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	आष्टी	0	0	7	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	14	1	0	0	0
3	आर्वी	0	0	18	0	0	0	0
4	सेलु	0	0	14	0	0	0	0
5	वर्धा	0	1	15	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	12	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	17	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	12	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	1	109	1	0	0	0

आधार - जिल्हा पशुसंवर्धन उप आयुक्त, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.15

मान्यताप्राप्त पशुवध गृहे आणि त्यात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष 2004-05

अ.क्र.	तालुका	पशुवध गृहांची संख्या	कत्तल केलेले पशू (संख्या)						
			बैल	महित्र वर्गीय	मेंढया/ मेंढे	शळ्या/ बोकड	डुकरे	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	1	0	0	0	1929	0	0	1929
4	सेलु	1	0	0	0	919	0	0	919
5	वर्धा	1	0	0	0	2483	0	0	2483
6	देवळी	2	0	0	0	944	0	0	944
7	हिंगणघाट	1	0	0	0	6195	0	0	6195
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		6	0	0	0	12470	0	0	12470

आधार :- नगरपालिका(सर्व)

तक्ता क्रमांक - 6.16

वनक्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष 2004-05

(क्षेत्र चौ. कि. मी.)

अ.क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	महसूल विभाग	0	0	28	28
2	वन विभाग	519	338	162	1019
जिल्हा एकूण		519	338	190	1047

आधार :- मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 6.17

मुख्य व गौण वन उत्पादने

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2004-05

अ. क्र.	वन उत्पादने	एकूण उत्पादन	विक्री केलेले एकूण उत्पादन	एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) (हजार रुपयांत)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	इमारती लाकूड (हजार घमी)	3.4	3.225	45490
2	जळाऊ लाकूड (हजार घमी)	11.054	10.634	5056
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)	0	0	0
	ब) गवत इत्यादी (क्विंटल.)	401	401	80
	क) विडी पाने (स्टॅ.बॅग)	3903	3903	5118
	ड) डिक (क्विंटल)	17	17	112
5	इतर			
	1) आपटा पाने	0	0	0
	2) मोहाची फुले (क्विंटल)	0	0	0
	3) काजू / फळे	0	0	0
	4) हिरडा / बेहडा (क्विंटल)	0	0	0
	5) खाणी व खनिजे	0	0	0
	6) कारवी	0	0	0
	7) लाख (क्विंटल)	0	0	0
	8) इतर (परमिट फी, सहसूल, पास फी, इतर जमा, सायवानी, बेलपाने, कडीपत्ता, जायफळ, घायपात, काटे, गुलतुरा व इतर)	0	0	501
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)			5811
	जिल्हा एकूण (1+2+3+6)	0	0	56357

आधार - उपवनसंरक्षक, वर्धा वन विभाग, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.18

भूजल मत्स्यव्यवसाय

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2004-05

अ. क्र.	तालुका	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशये)		मत्स्य व्यवसाया-खाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे.टन.)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (लाख रुपयांत)	मत्स्य क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखांत)	मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था		
			संख्या	एकूण क्षेत्र (हेक्टर)					संख्या	सभासदांची संख्या	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	
1	आष्टी	79.00	5	78	78	285	85.50	7.00	3	120	
2	कारंजा	40.00	20	180	180	495	148.50	10.00	5	214	
3	आर्वी	90.00	22	923	898	505	151.50	13.00	8	477	
4	सेलु	37.00	8	1052	1027	580	174.00	14.00	5	619	
5	वर्धा	36.00	15	645	158	305	91.50	9.00	6	280	
6	देवळी	46.00	6	42	42	85	22.50	5.00	4	184	
7	हिंगणघाट	42.00	6	44	44	95	28.50	6.00	2	88	
8	समुद्रपूर	90.00	8	954	954	550	165.00	9.00	5	262	
जिल्हा एकूण			460	90	3918.00	3381.00	2900	867	73	38	2244

आधार :- जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.19
दुध विकास सहकारी संस्था

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2004-05

अ. क्र.	तालुका	दुध विकास सहकारी संस्थांची संख्या	त्यांची एकूण सभासद संख्या	वर्षभरात संकलित केलेले दुध		शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांची क्षमता (000 लिटर)
				एकूण (000 लिटर)	प्रतिदिन (सरासरी 000लिटर)		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	16	485	190.00	0.52	0	0
2	कारंजा	80	3403	4219.00	11.56	0	0
3	आर्वी	63	2602	3677.00	10.77	1	30
4	सेलु	64	4034	4156.00	11.39	0	0
5	वर्धा	70	4033	11767.00	32.23	1	50
6	देवळी	20	1589	651.00	1.78	0	0
7	हिंगणघाट	19	675	0.00	0.00	0	0
8	समुद्रपूर	19	549	267.00	0.73	0	0
जिल्हा एकूण		351	17370	24927.00	68.98	2	80

आधार -- जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.1

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2005

अ.क्र.	सहकारी संस्थेचा प्रकार	संस्था
1	कृषि पतसंस्था (एकूण)	403
	1.1 जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका	1
	1.2 प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	398
	1.3 शेतकरी सेवा संस्था	0
	1.4 लॅम्प्स सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	2
	1.5 धान्य बँका	1
	1.6 इतर	1
2	बिगर - कृषी पतसंस्था (एकूण)	278
	2.1 नागरी बँका	5
	2.2 नागरी पतसंस्था	97
	2.3 कर्मचारी पतसंस्था	101
	2.4 इतर बिगर-कृषी पतसंस्था	75
3	पणन संस्था (एकूण)	14
	3.1 जिल्हा पणन संस्था	0
	3.11 सर्वसाधारण उद्देशीय	0
	3.12 विशेष उद्देशीय	0
	3.2 प्राथमिक पणन संस्था	8
	3.21 सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	6
	3.22 विशेष पणन संस्था	6
	3.3 इतर पणन संस्था	0
4	एकूण उत्पादक सहकारी संस्था	532
	4.1 साखर कारखाने	2
	4.2 इतर शेती प्रक्रिया संस्था	28
	4.3 विणकर संस्था	1
	4.4 विणकर संस्था (हातमाग)	3
	4.5 औद्योगिक वसाहती (संस्था)	1
	4.6 इतर औद्योगिक संस्था	45
	4.7 दुग्ध व्यवसाय संस्था	350
	4.8 मत्स्यव्यवसाय संस्था	38
	4.9 सहकारी सूत गिरण्या	7
	4.10 उपसा जलसिंचन संस्था	19
	4.11 इतर उत्पादक संस्था	38
5	सामाजिक सेवा सहकारी संस्था	481
	5.1 ग्राहक भांडारे	57
	5.2 गृहनिर्माण संस्था	145
	5.3 कामगार कंत्राटदार संस्था	45
	5.4 इतर सहकारी संस्था	234
	एकूण संस्था (1 ते 5)	1708

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.2.
सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2005

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	सहकारी संस्थांची संख्या	संख्या	1708
2	एकूण सभासद संख्या	हजार	403
3	भरणा झालेले भागभांडवल		417676
	3.1 शासकीय भाग भांडवल	रुपये	5743
	3.2 स्वनिधी	रुपये	304772
	3.3 एकूण	रुपये	310515
4	ढेवी	रुपये	2959967
5	खेळते भांडवल	रुपये	5539401
6	31 मार्च रोजी येणे कर्ज	रुपये	2928828
7	वर्षभरात केलेले कर्जवाटप	रुपये	1520559
8	खरेदीची किंमत	रुपये	67692
9	विक्रीची किंमत	रुपये	167099
10	नफा /तोटा		
	10.1 नफ्यातील संस्था	संख्या	390
	10.2 नफ्याची रक्कम	रुपये	92646
	10.3 तोट्यातील संस्था	संख्या	717
	10.4 तोट्याची रक्कम	रुपये	80940
	10.5 ना-नफा, ना-तोटा झालेल्या संस्था	संख्या	601

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्रता क्रमांक - 7.3

सहकारी संस्थांची लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2005

अ. क्र.	तालुका	लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे सहकारी संस्था				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखापरीक्षण न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	2	1	24	0	1	51	79
2	कारंजा	0	5	29	0	2	133	169
3	आर्वी	4	11	21	1	0	186	223
4	सेलु	1	9	35	0	3	175	223
5	वर्धा	20	48	45	3	1	394	511
6	देवळी	1	3	23	1	0	120	148
7	हिंगणाघाट	6	7	68	2	3	132	218
8	समुद्रपूर	1	4	20	0	0	112	137
जिल्हा एकूण		35	88	265	7	10	1303	1708

आधार :- 1) जिल्हा विशेष लेखापरीक्षक, सहकारी संस्था वर्ग-1, वर्धा.

2) जिल्हा विशेष लेखा परिक्षक, (पदुम) वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 7.4

राज्य/ जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकाचे कार्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2005

रु.हजारात

अ. क्र.	बाब	बँक शाखा			
		महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	जिल्हा औद्योगिक सहकारी	राज्य कृषी व ग्रामीण विकास बँक
1	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	बँक शाखा (संख्या)	0	47	0	7
2	सभासद 2.1 संस्था सभासद	0	92	0	39
	2.2 वैयक्तिक सभासद	0	623	0	3171
3	भाग भांडवल	0	83424	0	1300200
4	राखीव व इतर निधी	0	1064827	0	4529
5	ठेवी	0	3181790	0	92
6	खेळते भांडवल	0	3960810	0	21375400
7	अल्प मुदतीची कर्जे वाटप	0	613019	0	0
	7.1 रोख पत	0	613019	0	0
	7.2 वटविलेली बिले	0	3479	0	0
	7.3 एकूण (7.1+7.2)	0	616498	0	0
	7.4 पैकी कृषि कर्जे	0	314969	0	0
8	मध्यम मुदतीची कर्जे वाटप	0	211806	0	0
9	दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	0	0	0
10	येणे कर्जे 10.1 अल्प मुदतीची कर्जे	0	1424763	0	0
	10.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	0	450733	0	0
	10.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	29159	0	0
11	थकलेले कर्जे 11.1 अल्प मुदतीची कर्जे	0	1087888	0	0
	11.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	0	143435	0	14207400
	11.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	4536	0	4013500

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 7.5

सहकारी संस्थांचे कार्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-2005

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	संस्थाची संख्या	समासद संख्या					भाग भांडवल (रुपये)	स्तंभ-9 पैकी शासकीय भागभांडवल	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	संस्थेचे घेतलेली एकूण कर्जे (रुपये)
			अत्यल्प खातेदार	अल्प खातेदार	मोठे खातेदार	इतर समासद	एकूण				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)

संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था

1	आष्टी	33	5520	5452	1061	255	12288	5757	-	180	96720
2	कारंजा	50	7452	6129	1067	609	15257	6158	-	569	96139
3	आर्वी	49	10280	9729	1426	632	22067	8941	33	367	147545
4	सेलु	42	6097	10563	2139	410	19209	11423	280	2581	15287
5	वर्धा	50	9960	8672	1812	1100	21544	17874	107	14756	181989
6	देवळी	49	9681	8095	2507	1127	21410	12736	-	254	148300
7	हिंगणघाट	62	6000	16229	930	818	23977	16002	-	2636	127820
8	समुद्रपूर	63	4041	15834	863	1670	22408	13804	-	563	143293
एकूण		398	59031	80703	11805	6621	158160	92695	420	21906	957093

संस्था प्रकार - शेतकरी सेवा संस्था

1	आष्टी										
2	कारंजा										
3	आर्वी										
4	सेलु										
5	वर्धा										
6	देवळी										
7	हिंगणघाट										
8	समुद्रपूर										
एकूण											

संस्था प्रकार - आदिवासी सहकारी संस्था

1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	1	242	257	55	0	554	223	29	7	1484
3	आर्वी	1	150	55	0	31	236	57	20	11	1160
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		2	392	312	55	31	790	280	49	18	2644

तक्ता क्रमांक - 7.5
सहकारी संस्थांचे कार्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2004

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	खेळते भांडवल (रुपये)	एकूण दिलेली कर्जे		येणे कर्ज		एकूण कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा कमी कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक कर्जाची थकबाकी	
			कर्जदार सभासद संख्या	कर्जाची रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)
(1)	(2)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)

संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था

1	आष्टी	63228	3130	16935	6231	51613	3100	10250	2161	5899	939	4351
2	कारंजा	52616	1040	26547	4775	36249	3276	21764	3172	14557	104	7207
3	आर्वी	104885	2551	29752	7290	80343	5075	57651	3726	36549	1349	21102
4	सेलु	118292	1850	20210	5435	71585	4070	47177	1535	29045	2535	18132
5	वर्धा	165046	2915	60692	8477	117990	5563	59309	4445	29969	1118	29340
6	देवळी	110849	2540	44769	6979	87648	4022	44696	1138	25371	2884	19325
7	हिंगणघाट	105264	2103	37897	7398	89384	6024	56780	5182	45282	842	11498
8	समुद्रपूर	124029	2397	28474	8018	85084	4947	56916	3147	39151	1800	17765
एकूण		844209	18526	265276	64603	619896	36077	354543	24506	225823	11571	128720

संस्था प्रकार - शेतकरी सेवा संस्था

1	आष्टी											
2	कारंजा											
3	आर्वी											
4	सेलु											
5	वर्धा											
6	देवळी											
7	हिंगणघाट											
8	समुद्रपूर											
एकूण												

संस्था प्रकार - आदिवासी सहकारी संस्था

1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	1679	59	403	531	1127	472	780	368	541	104	239
3	आर्वी	1312	41	147	134	856	93	720	71	550	22	170
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		2991	100	550	665	1983	565	1500	439	1091	126	409

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.6

बिगर-कृषी सहकारी पत संस्थांचे कार्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31.3.2005

(रुपये - हजारत)

अ. क्र.	बाब	संस्था प्रकार				
		प्राथमिक सहकारी बँका		इतर बिगर - कृषी पतसंस्था		
		नागरी बँका	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	नागरी बँका	कर्मचारी पतपेढी	इतर (नागरी पतपेढी)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	संस्था संख्या	4	1	0	101	172
2	सभासद संख्या	35885	5627	0	19013	107411
3	भाग भांडवल (रुपये)	66524	15141	0	160425	52270
4	राखीव व इतर निधी (रुपये)	90943	7766	0	50085	62251
5	डेवी (रुपये)	2166988	314744	0	173473	285888
6	खेळते भांडवल (रुपये)	2431933	364033	0	586517	535977
7	7.1 दिलेली कर्जे	662873	140298	0	211706	240075
	7.2 वसूल कर्जे	553254	107581	0	125571	158004
	7.3 येणे कर्जे	1413239	226584	0	384024	268493
	7.4 थकित कर्जे	169380	8974	0	32705	60249

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था,

तक्ता क्रमांक - 7.7

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31.3.2005

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	संस्था संख्या	सभासद संख्या	खेळते भांडवल (रुपये)	खरेदीची किंमत (रुपये)			विक्रीची किंमत (रुपये)		
					कृषी उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभोगाच्या वस्तू	मालक म्हणून	अडत्या म्हणून	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)

जिल्हा पणन

1	आष्टी	1	1594	4156	180	485	90	3320	0	3320
2	कारंजा	1	769	2185	136	55	185	6200	0	6200
3	आर्वी	6	1151	7980	5470	6885	2164	12000	0	12000
4	सेलू	2	1153	8063	160	238	1245	3400	0	3400
5	वर्धा	1	1962	9645	4380	5700	4651	20095	0	20095
6	देवळी	1	1373	3571	1378	84	2227	5610	0	5610
7	हिंगणघाट	1	1510	6993	2000	4300	2340	11500	0	11500
8	समुद्रपूर	1	2253	5257	180	41	0	6000	0	6000
जिल्हा एकूण		14	11765	47850	13884	17788	129025	68125	0	68125

पुढे चालु

(रुपये - हजारत)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	कृषी उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून.) (रुपये)							
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्नधान्ये	कापूस	गळिताची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण
(1)	(2)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)

जिल्हा पणन

1	आष्टी	0	0	0	900	0	0	0	900
2	कारंजा	0	0	0	1100	0	0	80	1180
3	आर्वी	0	90	1346	6100	0	0	1490	9026
4	सेलू	0	110	1364	1180	0	0	160	2814
5	वर्धा	0	1240	3943	5184	0	0	1150	11517
6	देवळी	0	166	0	2500	0	0	200	2866
7	हिंणघाट	0	362	0	1336	0	0	1210	2908
8	समुद्रपूर	0	0	0	3000	0	0	160	3160
जिल्हा एकूण		0	1968	6653	21300	0	0	4450	34371

पुढे चालु

तक्ता क्रमांक - 7.7

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31.3.2004

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	शेतीला आवश्यक वस्तुंची विक्री (अडते व मालक म्हणून) (रुपये)					उपभोग्य वस्तुंची एकूण विक्री (रुपये)
		खते	बियाणे	कृषी औजारे	इतर	एकूण	
(1)	(2)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)

जिल्हा पणन

1	आष्टी	1176	180	0	90	1446	0
2	कारंजा	2204	390	0	110	2704	300
3	आर्वी	2965	1200	950	700	5815	1190
4	सेलू	1343	1000	0	207	2550	540
5	वर्धा	12090	2000	1000	700	15790	5090
6	देवळी	2372	624	0	340	3336	1563
7	हिंगणघाट	2560	1610	256	248	4674	3850
8	समुद्रपूर	1400	640	0	260	2300	440
जिल्हा एकूण		26110	7644	2206	2655	38615	12973

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, ठाणे

तक्ता क्रमांक - 7.8

नियंत्रित बाजारपेठातील कृषि मालाची वार्षिक आवक.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31.3.2006

अ. क्र.	तालुका	कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	उपबाजार पेठांची संख्या	कापूस		तांदूळ		सोयाबीन	
				आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	1	3	905	506741	188	8471	417	5108
2	कारंजा	1	-	-	-	-	-	-	-
3	आर्वी	1	2	1610	278681	193	9305	5839	82680
4	सेलू	1	1	21	4205	98	4617	9317	11860
5	वर्धा	1	-	2880	417044	128	4475	14168	174833
6	देवळी	1	2	1369	236663	192	9982	3251	41125
7	हिंगणघाट	1	2	1863	401018	-	-	73506	905594
8	समुद्रपूर	1	2	1103	192246	-	-	3139	39300
जिल्हा एकूण		8	12	9751	2036598	799	36850	109637	1260500

अ. क्र.	कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	गहू		बाजरी		ज्वारी		तुर	
		आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)
(1)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	आष्टी	512	20029	-	-	3	157	52	7953
2	कारंजा	-	-	-	-	-	-	-	-
3	आर्वी	592	24893	-	-	5	271	260	47624
4	सेलू	264	9796	-	-	10	438	330	48988
5	वर्धा	31	2332	0.08	5	21	1024	327	52565
6	देवळी	534	21420	-	-	0.36	18	48	7584
7	हिंगणघाट	18.56	1429	0.05	3	76.31	3281	1677	310363
8	समुद्रपूर	0.2	13	-	-	0.02	1	20	3417
जिल्हा एकूण		1951.76	79912	0.13	8	115.69	5190	2714	478494

अ. क्र.	कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	भूग		मुईभूग		कांदा		उडीद	
		आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)	आवक (टन)	मूल्य (रुपये)
(1)	(3)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)
1	आष्टी	-	-	-	-	-	-	-	-
2	कारंजा	-	-	-	-	-	-	-	-
3	आर्वी	-	-	-	-	-	-	-	-
4	सेलू	-	-	29	496	-	-	-	-
5	वर्धा	-	-	27	457	300	4500	0.05	5
6	देवळी	-	-	-	-	-	-	-	-
7	हिंगणघाट	1.07	182	-	-	-	-	0.24	30
8	समुद्रपूर	0.18	33	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		1.25	215	56	953	300	4500	0.29	35

आधार - जिल्ह्यातील सर्व कृषी उत्पन्न बाजार समित्या.

तक्ता क्रमांक - 7.9

परयानाधारक सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31.3.2005

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	परयानाधारक सावकारांची संख्या	व्यापा-याना दिलेली कर्जे (रुपये)	सावकारांनी इतरांना दिलेली कर्जे (रुपये)	एकूण (4+5) (रुपये)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
1	आष्टी	0	0	0	0
2	कारजा	4	0	2130	2130
3	आर्वी	11	0	285	285
4	सेलु	14	0	9455	9455
5	वर्धा	28	0	38453	38453
6	देवळी	17	0	27270	27270
7	हिगाणघाट	12	0	6007	6007
8	समुद्रपूर	6	0	2913	2913
जिल्हा एकूण		92	0	86513	86513

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 8.1

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या आणि त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 31 मार्च 2005

अ. क्र.	यंत्रणा	जिल्ह्यातील एकूण		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व शहरे	
		गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या लाखात	संख्या	लोकसंख्या लाखात	संख्या	लोकसंख्या लाखात
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)

1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	1381	7	1277	9.12	7	3.25	1284	12.37
---	-------------------------------	------	---	------	------	---	------	------	-------

2	खाजगी विद्युत कंपनी	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

जिल्हा- एकूण		1381	7	1277	9.12	7	3.25	1284	12.37
--------------	--	------	---	------	------	---	------	------	-------

आधार- अधीक्षक अभियंता, वितरण कंपनी मर्यादित, स. व सु. प्रविभाग, वर्धा.

टिप - जिल्ह्यातील गावे/ शहरे आणि लोकसंख्या 2001च्या जनगणनेनुसार देण्यात आलेली आहे.

तक्ता क्रमांक - 8.2

विजेचा वापर

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2004- 2005

अ.क्र.	विजेचा वापराचा प्रकार	वीज निर्मितीच्या प्रकारानिहाय विजेचा वापर (1000 किलो वॅट तास)			
		थर्मल	हायड्रो	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	घरगुती	110520	0	0	110520
2	व्यापारी कामासाठी लघुशक्तीसाठी	14530	0	0	14530
3	औद्योगिक	595405	0	0	595405
4	सार्वजनिक दिवाबत्ती	7860	0	0	7860
5	कृषि	73000	0	0	73000
6	इतर	97105	0	0	97105
7	एकूण	898420	0	0	898420
8	कनेक्शन्सची संख्या (लाखात)	244600	0	0	244600

आधार- अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य वितरण कंपनी मर्या. स. व सु. प्रविभाग, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 8.3

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी

जिल्हा:- वर्धा.

(लांबी :- कि.मी.मध्ये)

संदर्भ - 31 मार्च 2005

अ. क्र.	बाब	रस्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महामार्ग	प्रमुख राज्य महामार्ग	राज्य महामार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	ग्रामीण रस्ते	इतर	एकूण रस्त्याची लांबी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1 सिमेंट कॉक्रीट									
	अ) सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	186	186
2 डांबरी									
	अ) सा.बां.वि.	108	67	557	582	0	0	0	1314
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	13	501	448	0	962
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	88	88
3 खडीचे									
	अ) सा.बां.वि.	0	0	37	77	0	0	0	114
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	7	187	742	0	936
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	108	108
4 इतर माल वापरून केलेले									
	अ) सा.बां.वि.	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	528	0	528
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	43	43
5 एकूण लांबी									
	अ) सा.बां.वि.	108	67	594	659	0	0	0	1428
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	20	688	1718	0	2426
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	425	425
	जिल्हा एकूण	108	67	594	679	688	1718	425	4279

आधार :- 1)अधीक्षक अभियंता,विशेष प्रकल्प मंडळ, नागपूर.

2) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वर्धा.

3)कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, वर्धा.

4) सर्व नगरपरिषद, जिल्हा-वर्धा

तक्ता क्रमांक - ४.४

मोटार वाहनाची आणि परवानाधारकांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ -31 मार्च 2005

अ. क्र.	वाव	एकूण वाहने	इंधनाच्या प्रकारानुसार वाहने		
			डिझेल	पेट्रोल	सी.एन.जी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
प्रवासी वाहने					
1	बसेस	278	278	0	0
2	मोटारी आणि स्टेशन वॅगन्स	2505	28	2477	0
3	जीप	1309	1181	128	0
4	टॅक्सी	134	134	0	0
5	तीन चाकी वाहने (रिक्सा)				
	3-सीटर	2621	20	2601	0
	6-सीटर	139	139	0	0
6	दुचाकी वाहने	68630	0	68630	0
7	रुग्णवाहिका	11	11	0	0
8.	शाळेच्या बसेस	5	5	0	0
एकूण प्रवासी वाहने		75632	1796	73836	0
माल वाहतूक-वाहने					
1	चार चाकी	1434	1434	0	0
2	तीन चाकी	628	628	0	0
3	ट्रॅक्टर्स	1573	1573	0	0
4	जोड वाहने	1533	1533	0	0
5.	इतर	22	22	0	0
एकूण माल वाहतूक-वाहने		5190	5190	0	0
जिल्ह्यातील एकूण वाहने		80822	6986	73836	0
परवानाधारकांची संख्या					
1	दुचाकी वाहने	0			
2	हलकी वाहने	72			
3	जड वाहने	1369		X-X X	
4.	रिक्सा परवान्यांची संख्या	1640			

आधार - प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 8.5

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष-2004-05

अ.क्र.	बाब	आकडेवारी
(1)	(2)	(3)
1	वर्ष अखेरीस मार्गांची संख्या	350
2	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	22487.9
3	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	64.25
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	276
5	रस्त्यावर धावणा-या बस गाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	252
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (संख्या हजारात)	102
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रुपये हजारात)	414242
8	दर प्रवाशामागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न (रुपये दर दिवशी)	11.13

आधार - विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, विभाग वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 8.6

पोस्ट आणि दूरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ - 31 मार्च 2005

अ. क्र.	तालुका	पोस्टांची संख्या	तारघरांची संख्या	पत्रपेट्यांची संख्या	पोस्टमनांची संख्या	पोस्टांची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	वैयक्तिक दूरध्वनी संख्या			सार्वजनिक दूरध्वनी केंद्रांची संख्या (PCO)
							ग्रामीण	नागरी	एकूण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	12	2	78	0	12	1700	0	1700	135
2	कारंजा	12	2	82	1	12	1397	0	1397	127
3	आर्वी	29	2	188	5	29	1676	2897	4573	246
4	सेलु	18	2	96	2	18	2942	428	3370	164
5	वर्धा	41	3	265	30	41	3861	18228	22089	631
6	देवळी	38	3	178	2	38	1635	3070	4705	203
7	हिंगणघाट	31	3	141	11	31	2544	5036	7580	259
8	समुद्रपूर	4	2	87	0	4	2112	0	2112	190
एकूण जिल्हा		185	19	1115	51	185	17867	29659	47526	1955

- आधार:-
- 1) अधीक्षक, डाकघर वर्धा
 - 2) उपविभागीय तारघर वर्धा
 - 3) महाव्यवस्थापक, भारत संचार निगम, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 9.1

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	शेतीसंबंधी सेवा (रोपवाटिका रोपे तयार करणे व फलोत्पादन)	011	5	1	2	53	0	16198	2	44
2	कृषी व पशुसंवर्धन सेवा (पशुवैद्यकीय सोडून)	014	47	8	18	1125	346	224205	21	902
3	मासे, मटन, फळे व भाजीपाला यांचे उत्पादन व त्यावर प्रक्रिया करणे व	151	10	2	8	145	1	33497	0	0
4	दुधाचे पदार्थ तयार करणे	152	1	1	0	0	0	0	0	0
5	गिरणीद्वारे पीठ, भात, दाळ इ. धान्यावर प्रक्रिया करून उत्पादन.	153	3	1	2	17	5	3228	0	0
6	पाव, बिस्किटे, केक वगैरे अन्नपदार्थांचे उत्पादन	154	2	0	1	235	0	71910	1	238
7	मादक पेय पदार्थांचे उत्पादन	155	4	0	1	4	0	748	3	35
8	सुती कापडांचे उत्पादन, सूत कातणे, कापड विणणे व त्यावरील प्रक्रिया	171	22	4	8	3404	3	1173297	10	225
9	विणकाम इत्यादीचे उत्पादन	173	3	1	1	177	0	64074	1	12
10	पादत्राणांचे उत्पादन (दुरुस्ती सोडून)	192	1	1	0	0	0	0	0	0
11	लाकूड कापणे व फळ्या तयार करणे (प्लायवूड सोडून)	201	40	2	27	96	0	27050	11	35
12	लाकडाच्या फळ्या, प्लायवूड व त्यापासून वस्तू बनविणे	202	1	0	1	29	0	8903	0	0
13	कागद व कागदापासून तयार होणा-या वस्तूंचे उत्पादन	210	6	2	2	16	0	4872	2	30
14	पेट्रोलियम पदार्थांचे शुद्धीकरण, एल. पी. जी. गॅस, मेणबत्त्या तयार करणे इ.	241	2	0	2	275	1	90745	0	0
15	इतर रासायनिक वस्तूंचे उत्पादन.	242	2	0	1	279	0	84537	1	35
16	प्लॅस्टिक उत्पादने (पाईप, सूटकेस इ.)	252	1	0	1	36	0	11088	0	0
17	अधानू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	269	4	1	3	28	0	7912	0	0
18	प्राथमिक स्वरूपाचे लोखंड तयार करणे	271	3	1	2	737	4	267733	0	0

तक्ता क्रमांक - 9.1 (पुढे चालू)

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
19	फॅब्रिकेटेड स्ट्रक्चरल धातू उत्पादन (रोलिंग शटर, दरवाजा, खिडक्या, तिजो-या, इत्यादी)	281	1	1	0	0	0	0	0	0
20	इतर फॅब्रिकेटेड धातूचे उत्पादन (शेतीची अवजारे, नट-बोल्ट, कुलुपे इ.)	289	1	0	0	0	0	0	1	4
21	विशेष उपयोगासाठी यंत्र व सामग्रीचे उत्पादन (शेतीच्या उपयोगासाठी)	292	2	0	2	82	2	24930	0	0
22	मोटर वाहन उत्पादने	359	1	1	0	0	0	0	0	0
23	गॅसचे उत्पादन व वाटप	402	1	0	1	8	0	2440	0	0
24	पाण्याची साठवणूक, शुद्धीकरण व पुरवठा	410	1	0	0	0	0	0	1	6
25	मोटर वाहने दुरुस्ती व देखभाल	502	6	0	2	170	4	62189	4	148
जिल्हा एकूण										
			170	27	85	6916	366	2179556	58	1714

आधार - औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, मुंबई

रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रांतील आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	विवरण	संख्या
(1)	(2)	(3)
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	700
2	रोजगार स्वयंरोजगार मार्गदर्शक केंद्राचा उपयोग करणारे मालक	88
3	मागील वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	80760
4	चातू वर्षात नवीन नोंदणी केलेले उमेदवार	14565
5	नोकरी मिळालेले उमेदवार	268
6	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	81369
7	नोकरी मिळालेले उमेदवार	31
(II)	(A) खाजगी क्षेत्र	237
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	268
	क) एकूण	268
8	नोकरी मिळालेले उमेदवार	
	अ) अनुसूचित जाती/ अनुसूचित जमाती	67
	ब) इतर	201
	क) एकूण	268
9	रोजगार स्वयंरोजगार योजनेअंतर्गत लाभ प्राप्त झालेले उमेदवार	0
	अ) रोजगार	0
	ब) स्वयंरोजगार	3476
10	रोजगार स्वयंरोजगार मार्गदर्शक केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र	
	1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/ व्यक्तिशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेले	45
	2) रोजगार स्वयंरोजगार मार्गदर्शक केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेल्या गटांची चर्चा	1
	3) मार्गदर्शन केलेल्या अजदारांना नोकरी विषयी/ प्रशिक्षणासाठी/ उमेदवारासाठी दिलेल्यांची संख्या	2
(II)	(A) संख्या	
	आधार: जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, वर्धा	

तक्ता क्रमांक - 9.3

शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचा-यांची संख्या.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004

अ. क्र.	बाब	पदांचा तपशील	शासकीय	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगर परिषद
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	वर्ग - अ	एकूण मंजूर पदे	305	140	--	12
		भरलेली पदे	263	123	--	3
		पैकी स्त्रिया	32	14	--	उ. ना
2	वर्ग - ब	एकूण मंजूर पदे	995	756	--	142
		भरलेली पदे	782	535	--	129
		पैकी स्त्रिया	169	116	--	37
3	वर्ग - क	एकूण मंजूर पदे	4784	4466	--	695
		भरलेली पदे	4103	4133	--	544
		पैकी स्त्रिया	371	1503	--	132
4	वर्ग - ड	एकूण मंजूर पदे	2026	819	--	1160
		भरलेली पदे	1771	688	--	1021
		पैकी स्त्रिया	179	138	--	342
5	एकूण	मंजूर पदे	8110	6181	--	2009
		भरलेली पदे	6919	5479	--	1705
		पैकी स्त्रिया	751	1771	--	514
6	*इतर वर्ग-इ कर्मचारी	एकूण मंजूर पदे	1442	2105	--	475
		भरलेली पदे	924	2079	--	472
		पैकी स्त्रिया	37	1878	--	130
7	एकूण	मंजूर पदे (5+6)	9552	8286	--	2485
		भरलेली पदे	7843	7558	--	2177
		पैकी स्त्रिया	14	3649	--	644

टीप (*)- 'इतर' यामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील, आकस्मिक खर्चातील रोजगार दिले जाणारे, रोजंदारीवरील, अंशकालीन, मानसेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश आहे.

आधार - जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 9.4

निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	उद्योग गट	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	एकूण आस्थापनांची संख्या	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
					शासकीय	निम-शासकीय	खाजगी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	कृषी	0	6	6	513	119	0	632
2	खाणकाम	10	0	0	0	0	0	0
3	वस्तुनिर्माण	20 ते 39	48	48	1787	781	7448	10016
4	बीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40 ते 49	4	4	0	1363	0	1363
5	बांधकाम	50	12	12	1383	464	0	1847
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	9	9	0	3	184	187
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70 ते 75	5	5	239	1582	0	1821
8	वित्त पुरवठा, विमा स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 83	98	98	9	1311	803	2123
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90 ते 99	247	247	4687	7453	7618	19758
जिल्हा एकूण			429	429	8618	13076	16053	37747

आधार - जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 9.5
कृषी व बिगर-कृषी उद्योग

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 1998

अ. क्र.	नाव	* कृषी उद्योग			बिगर-कृषी			कृषी व बिगर-कृषी एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1 उद्योगांची संख्या										
1.1	स्वकार्यरत उद्योग**	4183	530	4713	14960	10476	25436	19143	11006	30149
1.2	आस्थापना***	182	78	260	6745	3896	10641	6927	3974	10901
1.3	एकूण	4365	608	4973	21705	14372	36077	26070	14980	41050
2 मालकीच्या प्रकारानुसार उद्योग										
2.1	सहकारी	3	1	4	740	183	923	743	184	927
2.2	सार्वजनिक	3	0	3	3903	609	4512	3906	609	4515
2.3	खाजगी	4359	607	4966	17062	13580	30642	21421	14187	35608
3 मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थांची टक्केवारी)										
3.1	अनुसूचित जाती	20.18	14.14	19.44	14.67	11.66	13.47	15.6	11.76	14.2
3.2	अनुसूचित जमाती	5.36	5.92	5.42	4.46	5.09	4.82	4.76	5.12	4.89
4	जागविरहित कार्यान्वित असलेल्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी	41.96	40.08	41.79	17.37	14.47	16.24	20.14	14.99	18.25
5	शक्तीवर चालणा-या उद्योगांची एकूण उद्योगांशी टक्केवारी	5.38	2.3	5.00	17.78	17.6	17.71	15.7	16.98	10.59
6 सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या										
6.1	एकूण कामगार	7547	1008	8555	50502	47096	97598	58049	48104	106153
6.2	वेतनावर काम करणारे कामगार	354	119	473	28774	30588	59362	29128	30101	59835
6.3	वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	4.69	11.80	5.52	56.97	64.94	60.82	50.17	63.83	56.36
6.4	कामगारांची प्रति उद्योग सरासरी संख्या	2	2	4	23	3	3	2	3	3

टोप :- *कृषी उत्पादन व मळे वगळून कृषी संबंधित उद्योग; ** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग

*** ज्या उद्योगाला कमीतकमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक: 9.6

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या

जिल्हा - वर्धा.

संदर्भ वर्ष : 1998

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	कृषी	4365	7547	608	1008	4973	8555
2	खनिज उत्पादन व खानकाम	50	344	0	0	50	344
3	घस्तूनिर्माण	3896	12250	1690	9275	5586	21525
4	वीज, गॅस आणि पाणी पुरवठा	11	91	1	5	12	96
5	बांधकाम	210	344	118	193	328	537
6	घाऊक व्यापार	217	408	357	1430	574	1838
7	किरकोळ व्यापार	6897	10092	6350	9957	13247	20049
8	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	866	1788	554	1405	1420	3193
9	वाहतूक	448	768	704	937	1152	1705
10	साठवण आणि गोदाम विषयक	41	98	115	235	156	333
11	दळणवळण	143	423	83	353	226	776
12	वित्तीय, विमा, स्यावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	440	1401	550	2081	990	3482
13	सामूहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	8486	22495	3850	21225	12336	43720
14	इतर सेवा (इतरज वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	0	0	0	0
सर्व प्रमुख उद्योग गट (एकूण)		26070	58049	14980	48104	41050	106153

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक - 9.7

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर - कृषी आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 1998

अ. क्र.	उद्योग गट संकेतांक	उद्योग गट	आस्थापना			आस्थापनेवरील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	0	कृषी	182	78	260	523	206	729
2	1	खाणकाम व दगडकाम	20	0	20	287	0	287
3	2 व 3	वंस्तुनिर्माण	414	425	839	7370	7507	14877
4	4	बीज, गॅस व पाणी पुरवठा	11	1	12	91	5	96
5	5	बांधकाम	38	17	55	122	69	191
6	6	घाऊक व्यापार	53	159	212	172	1180	1352
7	6	किरकोळ व्यापार	850	1333	2183	1975	3672	5647
8	6	उपाहारगृहे व हॉटेल्स	270	237	507	823	941	1764
9	7	वाहतूक	135	96	231	341	279	620
10	7	साठवण व गोदाम विषयक	28	81	109	83	195	278
11	7	दळणवळण	139	41	180	417	303	720
12	8	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	201	204	405	1065	1675	2740
13	9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	4586	1302	5888	17812	18117	35929
14	10	इतर	0	0	0	0	0	0
एकूण			6927	3974	10901	31081	34149	65230

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक - 10:1

शैक्षणिक संस्थांची (शाळा / महाविद्यालय इ.) संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2002-03

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक संस्था					माध्यमिक संस्था				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	67	0	2	69	1	0	9	3	13
		पेकी मुलींकरिता	0	2	0	0	2	0	0	2	0	2
2	कारंजा	एकूण	1	92	2	2	97	0	0	12	2	14
		पेकी मुलींकरिता	0	3	0	0	3	0	0	1	0	1
3	आर्वी	एकूण	0	142	2	7	151	1	0	18	3	22
		पेकी मुलींकरिता	0	9	0	0	9	0	0	1	0	1
4	सेलु	एकूण	0	114	6	0	120	1	0	16	0	17
		पेकी मुलींकरिता	0	9	0	0	9	0	0	1	0	1
5	वर्धा	एकूण	2	136	21	14	173	0	0	32	9	41
		पेकी मुलींकरिता	0	16	0	0	16	0	0	2	1	3
6	देवळी	एकूण	0	108	8	3	119	1	0	12	5	18
		पेकी मुलींकरिता	0	8	1	0	9	0	0	2	0	2
7	हिंगणघाट	एकूण	0	141	12	9	162	0	0	21	6	27
		पेकी मुलींकरिता	0	10	1	0	11	0	0	2	0	2
8	समुद्रपूर	एकूण	0	155	1	0	156	0	0	15	1	16
		पेकी मुलींकरिता	0	3	0	0	3	0	0	3	0	3
एकूण जिल्हा		एकूण	3	955	52	37	1047	4	0	135	29	168
		पेकी मुलींकरिता	0	60	2	0	62	0	0	14	1	15

तक्ता क्रमांक - 10.1 (पुढे चालु)
शैक्षणिक संस्थांची (शाळा / महाविद्यालय इ.) संख्या

जिल्हा -

संदर्भ वर्ष: 2002-03

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक संस्था					महाविद्यालये (सर्व)					एकूण शैक्षणिक संस्था
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	5	0	5	0	0	2	0	2	89
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
2	कारंजा	एकूण	0	0	3	0	3	0	0	1	0	1	115
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
3	आर्वा	एकूण	0	2	7	0	9	0	0	1	1	2	184
		पैकी मुलींकरिता	0	1	1	0	2	0	0	0	0	0	12
4	सेलु	एकूण	0	1	3	0	4	0	0	1	0	1	142
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
5	वर्धा	एकूण	1	2	13	2	18	1	0	9	22	32	264
		पैकी मुलींकरिता	0	1	3	0	4	0	0	10	0	1	24
6	देवळी	एकूण	1	2	9	0	12	0	0	1	0	1	150
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
7	हिंगणघाट	एकूण	0	2	15	0	17	0	0	1	4	5	211
		पैकी मुलींकरिता	0	0	3	0	3	0	0	0	0	0	16
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	7	0	7	0	0	2	1	3	182
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
एकूण जिल्हा		एकूण	2	9	62	2	75	1	0	18	28	47	1337
		पैकी मुलींकरिता	0	2	7	0	9	0	0	1	0	1	87

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 10.2
शैक्षणिक संस्थांतोल शिक्षक

संदर्भ वर्ष: 2002-03

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक शिक्षक					माध्यमिक शिक्षक				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1 आष्टी	एकूण		0	253	0	10	263	13	0	97	15	125
	पैकी स्त्रिया		0	93	0	5	98	5	0	26	2	33
2 कारंजा	एकूण		9	313	10	10	342	0	0	126	8	134
	पैकी स्त्रिया		5	87	1	7	100	0	0	33	1	34
3 आर्वा	एकूण		0	467	12	39	518	14	0	219	15	248
	पैकी स्त्रिया		0	194	2	23	219	6	0	52	6	64
4 सेलु	एकूण		0	377	41	0	418	13	0	261	0	274
	पैकी स्त्रिया		0	142	12	0	154	5	0	54	0	60
5 वर्धा	एकूण		7	598	36	102	843	0	0	523	103	626
	पैकी स्त्रिया		3	339	97	77	516	0	0	191	71	262
6 देवळी	एकूण		0	442	53	12	507	12	0	147	46	205
	पैकी स्त्रिया		0	237	28	0	272	8	0	63	18	89
7 हिंगणघाट	एकूण		0	508	114	77	729	0	0	273	39	312
	पैकी स्त्रिया		0	184	53	55	792	0	0	75	16	91
8 समुद्रपूर	एकूण		0	477	7	0	484	0	0	123	4	127
	पैकी स्त्रिया		0	143	3	0	146	0	0	15	0	15
एकूण जिल्हा	एकूण		24	3465	373	250	4104	52	0	1769	230	2051
	पैकी स्त्रिया		8	1419	196	174	1797	25	0	509	114	648

तक्ता क्रमांक - 10.2 (पुढे चालू)

शैक्षणिक संस्थांतील शिक्षक

संदर्भ वर्ष: 2002-03

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक शिक्षक					महाविद्यालयातील शिक्षक (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	100	0	100	0	0	27	0	27	515
		पैकी स्त्रिया	0	0	19	0	19	0	0	4	0	4	154
2	कारंजा	एकूण	0	0	98	0	98	0	0	11	0	11	585
		पैकी स्त्रिया	0	0	20	0	20	0	0	2	0	2	156
3	आर्वा	एकूण	0	61	156	0	217	0	0	26	1	27	1010
		पैकी स्त्रिया	0	17	35	0	52	0	0	5	0	5	340
4	सेलु	एकूण	0	20	109	0	129	0	0	10	0	10	831
		पैकी स्त्रिया	0	4	25	0	29	0	0	3	0	3	246
5	वर्धा	एकूण	35	32	395	31	493	70	0	148	171	389	2351
		पैकी स्त्रिया	11	22	180	21	236	16	0	30	38	68	1082
6	देवळी	एकूण	20	50	237	0	307	0	0	11	0	11	1030
		पैकी स्त्रिया	8	18	63	0	89	0	0	2	0	2	452
7	हिंगणघाट	एकूण	0	83	380	0	463	0	0	44	3	47	1551
		पैकी स्त्रिया	0	21	79	0	100	0	0	10	1	11	994
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	184	0	184	0	0	29	0	29	824
		पैकी स्त्रिया	0	0	24	0	24	0	0	3	0	3	188
एकूण जिल्हा		एकूण	55	246	1659	31	1991	70	0	306	175	551	8697
		पैकी स्त्रिया	19	82	445	21	567	16	0	59	39	114	3126

तक्ता क्रमांक - 10.3

शैक्षणिक संस्थांतील विद्यार्थी संख्या

जिल्हा :

संदर्भ वर्ष: 2002-03

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	7278	0	74	7352	285	0	3144	276	3705
		पैकी मुली	0	3500	0	39	3539	126	0	1649	144	1919
2	कारंजा	एकूण	124	9274	389	285	10072	0	0	4301	187	4488
		पैकी मुली	45	4472	170	121	4808	0	0	2190	83	2273
3	आर्वा	एकूण	0	11791	665	1270	13726	332	0	7529	414	8275
		पैकी मुली	0	5678	273	524	6475	158	0	3938	193	4289
4	सेलु	एकूण	0	10376	1887	0	12263	310	0	8960	0	9270
		पैकी मुली	0	5031	868	0	5869	145	0	4734	0	4879
5	वर्धा	एकूण	310	18303	6550	2759	27922	0	0	16786	3283	20069
		पैकी मुली	150	8980	3080	1307	13517	0	0	7678	1456	9134
6	देवळी	एकूण	0	11918	1915	225	14058	258	0	4752	1163	6173
		पैकी मुली	0	5940	822	91	6853	143	0	3109	495	3747
7	हिंगणघाट	एकूण	0	15021	4783	2700	22504	0	0	8375	946	9321
		पैकी मुली	0	7377	2264	1151	10792	0	0	4755	416	5171
8	समुद्रपूर	एकूण	0	12054	207	0	12261	0	0	3753	133	3886
		पैकी मुली	0	5809	60	0	5869	0	0	2133	71	2204
एकूण जिल्हा		एकूण	434	96015	16396	7313	120158	1185	0	57600	6402	65187
		पैकी मुली	195	46787	7537	3233	57752	572	0	30186	2858	33616

तक्ता क्रमांक - 10.3 (पुढे चालू)

शैक्षणिक संस्थांतील विद्यार्थी संख्या

संदर्भ वर्ष: 2002-03

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	4015	0	4015	0	0	706	0	706	15778
		पेकी मुली	0	0	1920	0	1920	0	0	349	0	349	7727
2	कारंजा	एकूण	0	0	4020	0	4020	0	0	423	0	423	19003
		पेकी मुली	0	0	1998	0	1998	0	0	223	0	223	9302
3	आर्वा	एकूण	0	2200	5929	0	8129	0	0	1203	162	1365	31495
		पेकी मुली	0	1143	2720	0	3863	0	0	616	92	708	15335
4	सेलु	एकूण	0	905	4206	0	5111	0	0	450	0	450	27094
		पेकी मुली	0	311	2015	0	2326	0	0	267	0	267	13341
5	वर्धा	एकूण	437	1313	14814	1671	18235	158	0	8996	3813	12967	79193
		पेकी मुली	166	910	7897	705	9678	76	0	4749	1201	6026	38355
6	देवळी	एकूण	663	1741	10038	0	12442	0	0	562	0	562	33235
		पेकी मुली	302	718	4711	0	5731	0	0	304	0	304	16635
7	हिंगणघाट	एकूण	0	3573	14008	0	17581	0	0	2288	340	2628	52034
		पेकी मुली	0	1493	6498	0	7991	0	0	1362	134	1496	25450
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	6576	0	6576	0	0	1273	211	1484	24207
		पेकी मुली	0	0	2994	0	2994	0	0	491	79	570	11637
एकूण जिल्हा		एकूण	1100	9732	63606	1671	76109	158	0	15901	4526	20427	281881
		पेकी मुली	468	4575	30753	705	36501	76	0	8361	1506	9867	137736

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

अ. क्र.	तालुका	वाव	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	1059	0	11	1070	2	0	560	49	611
		पैकी मुली	0	494	0	4	498	0	0	305	29	334
2	कारंजा	एकूण	0	905	111	12	1028	0	0	692	30	722
		पैकी मुली	0	411	50	5	466	0	0	333	12	345
3	आर्वी	एकूण	0	1822	29	149	2000	1	0	1437	50	1488
		पैकी मुली	0	887	9	61	957	1	0	698	23	722
4	सेलु	एकूण	0	1508	179	0	1687	2	0	1269	0	1271
		पैकी मुली	0	727	109	0	836	0	0	651	0	651
5	वर्धा	एकूण	190	3876	986	398	5450	0	0	3686	748	4434
		पैकी मुली	92	1958	158	201	2709	0	0	1575	323	1898
6	देवळी	एकूण	0	2911	330	142	3383	0	0	1129	328	1457
		पैकी मुली	0	1510	113	64	1687	0	0	779	120	899
7	हिंगणघाट	एकूण	0	2697	724	393	3814	0	0	1260	91	1351
		पैकी मुली	0	1385	317	159	1861	0	0	652	32	684
8	समुद्रपूर	एकूण	0	1862	0	0	1862	0	0	666	17	683
		पैकी मुली	0	879	0	0	879	0	0	380	11	391
एकूण जिल्हा		एकूण	190	16640	2359	1105	20294	5	0	10699	1313	12017
		पैकी मुली	92	8251	1056	494	9893	1	0	5373	550	5924

तक्ता क्रमांक - 10.4 (पुढे चालू)

शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

संदर्भ वर्ष: 2002-03

अ.क्र	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	492	0	492	0	0	115	0	115	2288
		पैकी मुली	0	0	209	0	209	0	0	48	0	48	1089
2	कारंजा	एकूण	0	0	384	0	384	0	0	40	0	40	2174
		पैकी मुली	0	0	189	0	189	0	0	19	0	19	1019
3	आर्वा	एकूण	0	489	2222	0	2711	0	0	187	31	218	6417
		पैकी मुली	0	279	1574	0	1853	0	0	79	15	94	3626
4	सेलु	एकूण	0	169	620	0	789	0	0	73	0	73	3820
		पैकी मुली	0	75	298	0	373	0	0	31	0	31	1891
5	वर्धा	एकूण	154	416	2415	243	3228	24	0	1294	726	2044	15156
		पैकी मुली	51	233	1009	78	1371	13	0	721	267	1001	6979
6	देवळी	एकूण	86	487	2773	0	3346	0	0	138	0	138	8324
		पैकी मुली	0	206	1261	0	1467	0	0	72	0	72	4125
7	हिंगणघाट	एकूण	0	633	2937	0	3570	0	0	373	90	463	9198
		पैकी मुली	0	285	1294	0	1579	0	0	228	30	258	4382
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	1060	0	1060	0	0	276	40	316	3921
		पैकी मुली	0	0	461	0	461	0	0	115	13	128	1859
एकूण जिल्हा		एकूण	240	2194	12903	243	15580	24	0	2496	887	3407	51298
		पैकी मुली	51	1078	6295	78	7502	13	0	1313	325	1651	24970

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 10.5

शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2002-03

अ.क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	1532	0	1	1533	277	0	583	45	905
		पैकी मुली	0	749	0	0	749	124	0	319	19	462
2	कारंजा	एकूण	124	1970	78	23	2195	0	0	713	75	788
		पैकी मुली	45	979	38	11	1073	0	0	350	34	384
3	आर्ची	एकूण	0	2721	277	77	3075	322	0	860	86	1268
		पैकी मुली	0	1318	116	30	1464	151	0	427	43	621
4	सेलु	एकूण	0	2147	400	0	2547	293	0	1856	0	2149
		पैकी मुली	0	1064	170	0	1234	143	0	1012	0	1155
5	वर्धा	एकूण	25	3295	943	57	4320	0	0	2218	201	2419
		पैकी मुली	12	1636	436	32	2116	0	0	927	90	1017
6	देवळी	एकूण	0	2260	400	18	2678	244	0	717	106	1067
		पैकी मुली	0	1096	157	4	1257	135	0	554	50	739
7	हिंगणघाट	एकूण	0	2187	568	105	2860	0	0	1115	70	1185
		पैकी मुली	0	1108	281	48	1437	0	0	639	32	671
8	समुद्रपूर	एकूण	0	2318	203	0	2521	0	0	453	11	464
		पैकी मुली	0	1133	59	0	1192	0	0	239	7	246
एकूण जिल्हा		एकूण	149	18430	2869	281	21729	1136	0	8515	594	10245
		पैकी मुली	57	9083	1257	125	10522	553	0	4467	275	5295

तक्ता क्रमांक - 10.5 (पुढे चालु)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2002-03

अ.क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	585	0	585	0	0	30	0	30	3053
		पैकी मुली	0	0	285	0	285	0	0	12	0	12	1508
2	कारंजा	एकूण	0	0	230	0	230	0	0	13	0	13	3226
		पैकी मुली	0	0	108	0	108	0	0	9	0	9	1574
3	आर्वी	एकूण	0	151	1472	0	1623	0	0	28	12	40	6006
		पैकी मुली	0	74	952	0	1026	0	0	9	6	15	3126
4	सेलु	एकूण	0	149	544	0	693	0	0	48	0	48	5437
		पैकी मुली	0	57	279	0	336	0	0	26	0	26	2751
5	वर्धा	एकूण	47	187	500	110	1343	10	0	239	122	371	8453
		पैकी मुली	21	140	403	44	608	5	0	126	63	194	3935
6	देवळी	एकूण	25	240	828	0	1093	0	0	15	0	15	4853
		पैकी मुली	0	99	415	0	514	0	0	7	0	7	2517
7	हिंगणघाट	एकूण	0	141	1235	0	1376	0	0	85	10	95	5516
		पैकी मुली	0	51	513	0	564	0	0	59	7	66	2738
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	1106	0	1106	0	0	63	54	117	4208
		पैकी मुली	0	0	525	0	525	0	0	22	24	46	2009
एकूण जिल्हा		एकूण	72	868	6999	110	8049	10	0	521	198	729	40752
		पैकी मुली	21	421	3480	44	3966	5	0	270	100	375	20158

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 10.6

शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष-2004-05

अ.क्र	तालुका	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये (संख्या)	अधिकृत क्रीडांगणे, व्यायाम शाळा (संख्या)		खेळाच्या स्टेडियमची संख्या	अधिकृत जलतरण तलाव (संख्या)	वर्षात घेतलेली क्रीडा प्रशिक्षण शिबिरे (संख्या)	राज्यपातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूंची संख्या		क्रीडा शिष्यवृत्ती धारकांची संख्या	
			क्रीडांगणे	व्यायाम शाळा				एकूण	पैकी मुली	एकूण	पैकी मुली
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	आष्टी	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0
2	कारंजा	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
3	आर्वा	0	1	1	1	0	1	24	12	0	0
4	सेलु	0	3	1	1	0	1	1	0	0	0
5	वर्धा	3	0	2	1	1	4	61	24	0	0
6	देवळी	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	1	0	0	0	1	44	23	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0
जिल्हा एकूण		4	7	4	5	1	11	133	59	0	0

टिप - स्तंभ 4 ते 8 मध्ये जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांच्या मार्फत अनुदान वितरित केलेल्या शाळा व नोंदणीकृत क्रीडा संस्था यांचा समावेश आहे.

आधार - जिल्हा क्रीडा अधिकारी, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 10.7
इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा.

संदर्भ वर्ष - 30 सप्टेंबर, 2004

अ. क्र.	तालुका	इयत्ता						
		1 ली	2 री	3 री	4 थी	5 वी	6 वी	7 वी
	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	1464	1421	1279	1440	1492	1781	1706
2	कारंजा	1970	1862	1868	1715	1736	1900	1960
3	आर्वी	2794	2690	2733	2633	3069	3231	3125
4	सेलु	2833	2462	2556	2586	2807	2958	2959
5	वर्धा	6847	6385	6250	5740	6142	6183	6300
6	देवळी	3078	2868	2933	2964	3325	3343	3429
7	हिंगणघाट	4632	4219	3998	4097	4627	4591	4672
8	समुद्रपूर	2328	2130	2196	2220	2031	2128	2319
एकूण जिल्हा		25946	24037	23813	23395	25229	26115	26470

तक्ता क्रमांक - 10.7 (पुढे चालू)

अ. क्र.	तालुका	इयत्ता					एकूण
		8 वी	9 वी	10 वी	11 वी	12 वी	
	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	आष्टी	1335	1204	1112	502	516	15252
2	कारंजा	1625	1496	1241	659	648	18680
3	आर्वी	2770	2521	2340	1143	1031	30080
4	सेलु	2628	2355	1852	343	253	26592
5	वर्धा	6196	5713	5205	2573	2046	65580
6	देवळी	3060	2846	2431	1716	1296	33289
7	हिंगणघाट	4763	4534	4472	2507	2267	49379
8	समुद्रपूर	2003	1805	1879	796	898	22733
एकूण जिल्हा		24380	22474	20532	10239	8955	261585

आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सार्वजनिक व शासन सहाय्यीत वैद्यकीय सुविधांची माहिती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2004-05

अ. क्र.	तालुका	संख्या						
		रुग्णालये	दवाखाने	प्रसूतिगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	उपकेंद्रे	डॉक्टर व वैद्य	परिचारिका
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	0	7	0	2	16	11	21
2	कारंजा	1	6	1	2	18	18	34
3	आर्वी	1	6	1	3	23	18	46
4	सेलु	1	4	2	5	27	18	48
5	वर्धा	3	4	3	4	27	55	140
	देवळी	2	4	2	5	24	22	54
7	हिंगणघाट	2	7	2	3	23	33	66
8	समुद्रपूर	1	6	1	3	22	15	37
एकूण जिल्हा		11	44	12	27	180	190	456

पुढे चालू ----

अ. क्र.	तालुका	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण (00)		
		एकूण	एकूण पैकी स्त्रियां साठी	एकूण पैकी मुलां साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	आष्टी	18	4	6	100	700	0	279	238	273
2	कारंजा	71	24	24	3276	4136	840	284	262	87
3	आर्वी	75	31	12	2661	3113	506	345	359	211
4	सेलु	66	25	6	735	913	175	305	340	232
5	वर्धा	336	146	45	8686	9235	2525	1110	2318	389
6	देवळी	98	40	8	2842	3319	595	525	518	248
7	हिंगणघाट	165	59	24	2642	3434	752	507	584	167
8	समुद्रपूर	62	21	14	1393	1456	394	252	241	92
एकूण जिल्हा		891	350	139	22335	26306	5787	3607	4860	1699

आधार -1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा.

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 11.2

नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूची संख्या

संदर्भ वर्ष: 2002

जिल्हा - वर्धा			संदर्भ वर्ष: 2002								
अ. क्र.	तालुका	एकूण/ ग्रामीण/ नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूची संख्या			बाल मृत्यूची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	आष्टी	एकूण	338	295	633	254	177	431	6	4	10
		ग्रामीण	338	295	633	254	177	431	6	4	10
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	एकूण	562	498	1060	261	199	460	6	12	18
		ग्रामीण	562	498	1060	261	199	460	6	12	18
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	एकूण	1167	1063	2230	527	335	862	20	23	43
		ग्रामीण	394	381	775	316	231	547	16	15	31
		नागरी	773	682	1455	211	104	315	4	8	12
4	सेलु	एकूण	558	477	1035	421	270	691	15	11	26
		ग्रामीण	558	477	1035	421	270	691	15	11	26
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	एकूण	4918	4347	9265	1665	1135	2800	139	112	251
		ग्रामीण	2141	1810	3951	973	617	1590	88	61	149
		नागरी	2777	2537	5314	692	518	1210	51	51	102
6	दवळी	एकूण	1273	1138	2411	576	401	977	15	18	33
		ग्रामीण	531	504	1035	369	266	635	14	16	30
		नागरी	742	634	1376	207	135	342	1	2	3
7	हिंगणघाट	एकूण	1521	1320	2841	734	520	1254	17	21	38
		ग्रामीण	559	481	1040	398	301	699	14	14	28
		नागरी	962	839	1801	336	219	555	3	7	10
8	समुद्रपूर	एकूण	635	522	1157	353	202	555	9	5	14
		ग्रामीण	635	522	1157	353	202	555	9	5	14
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा	एकूण	10972	9660	20632	4791	3239	8030	227	206	433	
	ग्रामीण	5718	4968	10686	3345	2263	5608	168	138	306	
	नागरी	5254	4692	9946	1446	976	2422	59	68	127	

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 11.3

विविध कारणांनुसार मृत्यूची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2002

अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूची संख्या
(1)	(2)	(3)
अ	साथीचे विकार	
1	हिवताप	24
2	विषमज्वर	32
3	क्षयरोग	178
4	न्युमोनिया/ श्वसन क्रियेसंबंधी	898
5	अमांश, अतिसार, गॅस्ट्रो	39
ब	बिगर साथीचे विकार	
1	एडस	उ.ना.
2	हृदय विकार	562
3	कर्करोग	192
4	बाळंतपणात मातेचा मृत्यू	उ.ना.
5	पक्षाघात	उ.ना.
6	मूत्रपिंड विषयक	उ.ना.
क	अपघात	
1	आत्महत्या	94
2	रहदारी वाहतूक	45
3	विद्युत धक्का	उ.ना.
4	भाजणे/ जळणे	उ.ना.
5	इतर अपघात	389
ड	इतर कारणे	5577
	एकूण मृत्यू	8030

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 11.4

माता व बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ.क्र	तालुका	ग्रामीण / एकूण	त्रिगुणी लस	पोलिओ	बीसीजी	गोबर	व्दिगुणी (डी.टी.)	धनुर्वात लस		
								10 वर्षे	16 वर्षे	गरोदर स्त्रिया
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	ग्रामीण	1438	1438	1406	1332	1943	1637	1522	1497
		एकूण	1438	1438	1406	1332	1943	1637	1522	1497
2	कारंजा	ग्रामीण	1573	1573	1681	1786	1946	1719	1992	1646
		एकूण	1573	1573	1681	1786	1946	1719	1992	1646
3	आर्वी	ग्रामीण	2033	2033	1839	1941	2428	2430	2008	1970
		एकूण	2764	2764	2655	2654	3220	3237	2877	2710
4	सेलु	ग्रामीण	2641	2641	2637	2650	3195	3053	2818	2858
		एकूण	2641	2641	2637	2650	3195	3053	2818	2858
5	वर्धा	ग्रामीण	4128	4128	3887	4020	5169	4647	4764	4150
		एकूण	7235	7235	9349	7076	10150	7619	7239	6380
6	देवळी	ग्रामीण	2450	2450	2404	2412	2973	2843	2721	2695
		एकूण	3066	3033	3214	3130	3860	3786	3558	3205
7	हिंगणघाट	ग्रामीण	2253	2253	2055	2305	3010	2553	2300	2417
		एकूण	4162	4162	4777	4377	4093	3699	2688	4070
8	समुद्रपूर	ग्रामीण	2170	2170	2166	2231	3032	2068	2217	2319
		एकूण	2170	2170	2166	2231	3032	2068	2217	2319
जिल्हा एकूण	ग्रामीण	ग्रामीण	18686	18686	18075	18677	23696	20950	20342	19552
		एकूण	25049	25049	27885	25236	31439	26818	24911	24685

आधार - 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 11.5

कुटुंब कल्याण कार्यक्रम

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	तालुका	एकूण/ग्रामीण	कुटुंब कल्याण केंद्रांची संख्या	जननक्षम जोडप्यांची संख्या	31 मार्च अखेर संरक्षित जोडप्यांची संख्या			
					पुरुष नसंबंदी	स्त्रियांची नसंबंदी	लूपपध्दती	इतर पध्दतीने
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	एकूण	2	11673	59	416	450	1336
		ग्रामीण	2	11673	59	416	450	1336
2	कारंजा	एकूण	2	14286	11	520	445	1638
		ग्रामीण	2	14286	11	520	445	1638
3	आवी	एकूण	4	22649	84	840	820	1894
		ग्रामीण	3	17021	77	585	572	1684
4	सेलु	एकूण	5	20134	78	828	812	2308
		ग्रामीण	5	20134	78	828	812	2308
5	वर्धा	एकूण	7	44111	74	2475	2191	5454
		ग्रामीण	4	28855	58	887	994	2859
6	देवळी	एकूण	6	21467	66	959	1082	2461
		ग्रामीण	5	18400	59	791	785	1822
7	हिंगणघाट	एकूण	5	34858	101	1131	1456	4295
		ग्रामीण	3	18870	62	730	779	1868
8	समुद्रपूर	एकूण	3	18357	41	661	595	2104
		ग्रामीण	3	18357	41	661	595	2104
एकूण-जिल्हा		एकूण	34	187535	514	7830	7851	21490
		ग्रामीण	27	147596	445	5418	5432	15619

आधार :- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.1

विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		बिगर - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना	आदिवासी उप योजना क्षेत्राबाहेरील	विशेष घटक योजना	स्टेपपूल	अनुशोष	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	कृषि व संलग्न सेवा							
1.1	पीक संवर्धन	30.04	9.57	0.0	49.5	0.00	0.00	89.11
1.2	फलोत्पादन	3.31	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.31
1.3	मृदसंधारण	0.06	0.61	0.00	0.00	0.00	0.00	0.67
1.4	पशुसंवर्धन	3.90	2.68	0.00	0.10	0.00	0.00	6.68
1.5	दुग्धव्यवसाय विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1.6	मत्स्यव्यवसाय	2.93	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.93
1.7	बने	3.87	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.87
1.8	पणन, कोठारे व बखारी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1.9	सहकार	12.02	0.72	0.00	4.23	0.00	0.00	16.97
	एकूण (एक)	56.18	13.58	0.00	53.83	0.00	0.00	123.54
2	ग्रामीण विकास							
2.1	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	38.42	8.6	0.00	0.00	0.00	0.00	47.02
2.2	अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.3	जवाहर रोजगार योजना	205.76	38.81	0.00	0.00	0.00	0.00	244.57
2.4	रोजगार हमी योजना	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.5	जमीन सुधारणा	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	216.25	216.25
2.6	सामूहिक विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.7	ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	1.00	0.75	0.00	38.50	0.00	0.00	40.25
	एकूण (दोन)	245.18	48.16	0.00	38.50	0.00	216.25	548.09
3	पाटबंधारे व पूरनियंत्रण							
3.1	जघु पाटबंधारे	117.15	0.76	0.00	0.00	0.00	0.00	117.91
3.2	जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3.3	आयाकट विकास	0.25	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.25
3.4	मध्यम प्रकल्प	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3.5	पूरनियंत्रण कामे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (तीन)	117.40	0.76	0.00	0.00	0.00	0.00	118.16

तक्ता क्रमांक - 12.1 पुढे चालु
विविध विकासे शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		बिगर - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना	आदि-वासी उप योजना क्षेत्राबाहेरील	विशेष घटक योजना	स्टेटपूल	अनुशेष	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
4	विद्युत विकास	34.78	8.06	0.00	8.41	0.00	0.00	51.25
	एकूण (चार)	34.78	8.06	0.00	8.41	0.00	0.00	51.25
5	उद्योग व खाणकाम							
	5.1 मोठे व मध्यम उद्योग	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	5.2 ग्रामीण व लघु उद्योग	5.43	0.32	0.00	0.00	0.00	0.00	5.75
	एकूण (पाच)	5.43	0.32	0.00	0.00	0.00	0.00	5.75
6	वाहतूक व दळणवळण							
	6.1 मोठे व लहान बंदरे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	6.2 अंतर्देशीय जलवाहतूक	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	6.3 रस्ते विकास	71.23	2.47	0.00	0.00	0.00	65.10	138.80
	एकूण (सहा)	71.23	2.47	0.00	0.00	0.00	65.10	138.80
7	सामान्य आर्थिक सेवा							
	7.1 पर्यटन	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	7.2 स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (सात)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8	सामाजिक आणि सामूहिक सेवा							
	8.1 सामान्य शिक्षण	8.41	3.62	0.00	24.37	0.00	0.00	36.40
	8.2 क्रिडा व युवक कल्याण	6.43	0.40	0.00	0.00	0.00	0.00	6.83
	8.3 कला व संस्कृती	1.10	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.10
	8.4 तांत्रिक शिक्षण	1.37	0.00	0.00	0.05	0.00	0.00	1.42
	8.5 वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	8.6 आरोग्य सेवा	17.42	11.32	0.00	0.00	0.00	0.00	28.74
	8.7 ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	30.38	1.92	0.00	2.35	0.00	0.00	34.65
	8.8 गृहनिर्माण	10.30	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10.30
	8.9 नगर विकास	17.44	0.00	0.00	47.21	0.00	0.00	64.65
	8.10 माहिती व प्रसिध्दी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	8.11 मागासवर्गीयांचे कल्याण	23.99	42.36	0.00	312.83	0.00	0.00	379.18
	8.12 कामगार व कामगार कल्याण	13.54	0.00	0.00	0.00	0.00	31.92	45.46

पुढे चालु ---

तक्ता क्रमांक - 12.1पुढे चालु

विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						एकूण
		बिगर - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना	आदि-वासी उप योजना क्षेत्राबाहेरील	विशेष घटक योजना	स्टेपपूल	अनुशेष	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
8.	सामाजिक आणि सामूहिक सेवा							
8.13	समाज कल्याण	3.61	1.10	0.00	0.00	0.00	0.00	4.71
8.14	स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8.15	पोषण	3.10	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.10
	एकूण (आठ)	137.09	60.72	0.00	386.81	0.00	31.92	616.54
	एकूण (एक ते आठ)	667.29	134.07	0.00	487.55	0.00	313.27	1602.13

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी,

तक्ता क्रमांक - 12.2

रोजगार हमी योजना

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ. क्र.	बाब	कामाचा प्रकार					
		सिंचन	सार्वजनिक कामे (रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नियोजित कामांची संख्या	137	165	0	19	0	321
2	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
3	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
4	पूर्ण केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
5	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
6	कामांसाठी केलेली तरतूद	342.82	154.82	0.00	62.67	0	560.31
7	कामांवर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)	0	0	0	0	0	0
8	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)	0	0	0	0	0	0

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी योजना, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.3

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ: 2004-05

अ. क्र.	महिना	खर्च (रुपये लाखात)		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्ष (महिन्यातील)	संचित आर्थिक वर्षाच्या आरंभापासून		
(1)	(2)	(3)	4	(5)	(6)
1	एप्रिल 2004	0.00	0	0.00	0
2	मे 2004	0.00	0	0.00	0
3	जून 2004	0.00	0	0.00	0
4	जुलै 2004	0.00	0	0.00	0
5	ऑगस्ट 2004	0.00	0	0.00	0
6	सप्टेंबर 2004	0.00	0	0.00	0
7	ऑक्टोबर 2004	0.00	0	0.00	0
8	नोव्हेंबर 2004	0.00	0	0.00	0
9	डिसेंबर 2004	0.00	0	0.00	0
10	जानेवारी 2005	0.00	0	0.00	0
11	फेब्रुवारी 2005	0.00	0	0.00	0
12	मार्च 2005	0.00	0	0.00	0

टिप- सन2004-05 मध्ये रो.ह.यो.अंतर्गत कामे सुरु करण्यात आली नसल्याने माहिती निरंक आहे.

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, (रो.ह.यो.शाखा), वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.4

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2004-05

अ.क्र	बाबी	तालुका								जिल्हा एकूण
		आष्टी	कारण	आर्वी	सेरु	वर्धा	देवळी	हिंगणघाट	समुद्रपूर	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(18)
1	वस्ती असलेल्या गावांची एकूणसंख्या	88	101	153	142	117	105	132	166	1004
2	गावातील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या									
3.1	गावांची संख्या	80	76	142	132	93	94	117	143	877
3.2	त्याखालील वाडया / वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व वाडया/वस्त्या									
	संदर्भ वर्षातील (2004-05)									
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	8	25	11	10	24	11	15	23	127
	ब) एकूण वाडया/वस्त्या (संख्या)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	बृहत आराखडयानुसार									
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) एकूण टंचाईग्रस्त वाडया/वस्त्या (संख्या)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	केलेली उपाययोजना									
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या गावांची संख्या	6	8	0	0	5	3	0	1	23
	गावातील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	टँकरची संख्या	2	3	0	0	11	1	0	1	18
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या गावांची संख्या	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	गावातील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	बैलगाडयांची संख्या	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या गावांची संख्या	2	17	10	10	19	8	15	22	103
	गावातील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	साधने संख्या	2	17	10	10	19	8	15	22	103

आधार - कार्यकारी अभियंता, ग्रामाण पाणीपुरवठा, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक 12.5
रासायनिक खतांचे वाटप

जिल्हा : वर्धा

संदर्भ : 2004-05

अ.क्र.	तालुका	रासायनिक खतांचे वाटप (मे.टन)		
		नियंत्रित संस्थांकडून	खाजगी संस्थांकडून	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	आष्टी	762	1075	1837
2	कारंजा	470	1650	2120
3	आर्वी	2360	6396	8756
4	सेलु	1540	5685	7225
5	वर्धा	2152	8420	10572
6	देवळी	1080	3480	4560
7	हिंगणघाट	2240	8740	10980
8	समुद्रपूर	980	2512	3492
जिल्हा एकूण		11584	37958	49542

आधार - कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 12.6

साखर कारखाने

जिल्हा: वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2004-05

अ.क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी/खाजगी	कामगार(संख्या)		गळीत क्षमता मे.टन	प्रत्यक्ष गाळप मे.टन
				नियमित	हंगामी		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	--	--	--	--	--	--
2	कारंजा	--	--	--	--	--	--
3	ओर्वी	--	--	--	--	--	--
4	सेलू	महात्मा सह. साखर कारखाना, मर्यादित. दिनकर नगर, जामणी.	सहकारी	285	294	1250	18131
5	वर्धा	--	--	--	--	--	--
6	दंडळी	--	--	--	--	--	--
7	हिंगणघाट	स्व. बापूरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना, मर्या, वेळा.	सहकारी	123	48	2500	36125
8	समुद्रपूर	--	--	--	--	--	--

तक्ता क्रमांक - 12.6 पुढे चालू

अ.क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	साखरेचे उत्पादन मे.टन	इतर उत्पादने			
				इथेनॉल मे. टन	पेपर मे. टन	मद्यार्क हजार लि.	बीज मे. वॅट
(1)	(2)	(3)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	--	--	--	--	--	--
2	कारंजा	--	--	--	--	--	--
3	ओर्वी	--	--	--	--	--	--
4	सेलू	महात्मा सह. साखर कारखाना, मर्यादित. दिनकर नगर, जामणी.	18605	0	0	0	0
5	वर्धा	--	--	--	--	--	--
6	दंडळी	--	--	--	--	--	--
7	हिंगणघाट	स्व. बापूरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना, मर्या, वेळा.	36907	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	--	--	--	--	--	--

आधार - 1) महात्मा सह. साखर कारखाना, मर्यादित. दिनकर नगर, जामणी.

2) स्व. बापूरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना, मर्या, वेळा.

तक्ता क्रमांक - 12.7

वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ: 2004-05

अ.क्र.	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	अ) स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना	लाभधारकांची संख्या	1590	1768
1	ब) जवाहर ग्राम समृद्धी योजना	लाख मनुष्य दिवस	30.22	27.74
	क) लघुउद्योग स्थापन करणे	उद्योग संख्या	0	0
	अ) अतिरिक्त जमिनीचे वाटप	हेक्टर	15	9.73
2	ब) लाभधारक	संख्या-अनु.जाती	0	0
		अनु.जमाती	0	0
		इतर	0	0
3	वेळबिगारांचे पुनर्वसन	खेडी संख्या	0	0
4	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खेडी संख्या	29	23
5	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	केंद्र संख्या	0	0
	ब) उपकेंद्र	उपकेंद्र संख्या	0	0
6	अ) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	8640	8344
	ब) संममूल्य शस्त्रक्रिया	संख्या	16520	29341
7	अ) एकात्मिक बालविकास सेवा गट	संख्या	0	0
	ब) अंगणवाडी	संख्या	0	0
8	अ) अनु.जातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	1076	820
	ब) अनु.जमातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	1498	4411
	अ) घरांसाठी जागा (इंदिरा आवास योजना)	संख्या	1701	1189
9	ब) घरबांधणीसाठी अर्थसहाय्य (इंदिरा आवास योजना)	संख्या	0	0
	क) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी घरे	संख्या	0	0
	ड) कमी उत्पन्न गटासाठी घरे	संख्या	85	85
10	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	लोकसंख्या	6264	3315
11	झाडे लावणे	रोपे संख्या लाखात	6.00	6.54
12	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	0	0
	अ) खेड्यांचे विद्युतीकरण	संख्या	0	0
13	ब) पंप संचासाठी विद्युतीकरण	संख्या	2180	1008
	क) सुधारित चुली	संख्या	0	0
	ड) बायोगॅस	संख्या	150	150

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 12.8

स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2004-05

अ. क्र.	लोकसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1.	वर्धा	20000	0	145	145	20000	12020
	एकूण	20000	0	145	145	20000	12020

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 12.9

स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2004-05

अ. क्र.	विधानसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	वर्धा	8000	9	54	63	8000	8000
2	देवळी	8000	16	77	93	8000	8000
2	देवळी	8000	16	77	93	8000	8000
3	आर्षी	8000	36	36	72	8000	8000
4	हिंगणघाट	11527	23	112	135	11527	8000
	एकूण	35527	84	279	363	35527	32000

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 12.10

स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा सदस्य)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ : 2004-05

अ. क्र.	राज्यसभा सदस्य नाव	जिल्हाकरिता उपलब्ध करून दिलेली तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
वर्धा मतदार संघ:-							
1	श्री. दत्ताजी मेघे	20000	0	117	117	19728	8520
2	श्रीमती निर्मलाताई देशपांडे	5000	0	8	8	5000	3318
3	श्री. शरद जोशी	3813	0	10	10	4013	650
4	श्री. वेदप्रकाश गोयल	2280	0	6	6	950	0
एकूण		31093	0	141	141	29691	12488

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.11

स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ - 2004-05

अ. क्र.	विधानपरिषद सदस्यांचे नाव	जिल्हाकरिता उपलब्ध करून दिलेली तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	श्री. रामदासजी तडस	4000	16	36	52	4047	2500
2	श्री. विश्वनाथजी डायंगव्हाण	1608	3	16	19	1400	1200
3	श्री. नितिन गडकरी	1000	11	3	14	444	300
4	श्री. उल्हास पवार	600	0	2	2	600	600
5	श्री. सुधाकर गणगणे	500	0	1	1	500	500
6	श्री. विक्टर फ्रिटास	1000	0	6	6	1000	1000
7	श्रीमती फौजिया खाण	200	0	2	2	200	200
8	श्री. खतीब	200	0	1	1	200	200
9	श्री. प्रकाश शेंडगे	300	0	1	1	300	300
10	श्री. रमेश निकारे	500	0	1	1	500	500
11	श्री. जोगेंद्र कवाडे	200	0	1	1	200	200
एकूण		10108	30	70	100	9391	7500

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 13.1

पोलिस अधिकारी/ कर्मचारी यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2004-05

अ. क्र.	पदनाम	संख्या	
		एकूण संख्या	पैकी महिलांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	पोलिस अधिकारी/ कर्मचारी-यांची संख्या		
1.1	पोलिस उपमहानिरीक्षक	0	0
1.2	पोलिस आयुक्त	0	0
1.3	पोलिस उप आयुक्त	0	0
1.4	पोलिस सहायक आयुक्त	0	0
1.5	पोलिस अधीक्षक	1	0
1.6	अपर पोलिस अधीक्षक	1	0
1.7	पोलिस उप अधीक्षक	5	0
1.8	पोलिस निरीक्षक	28	1
1.9	पोलिस उप निरीक्षक	58	0
1.10	पोलिस जमादार/ हवालदार	413	10
1.11	पोलिस शिपाई / पोलिस नाईक	774	59
1.12	इतर	978	32
	एकूण पोलिस अधिकारी/ कर्मचारी संख्या	2258	102
2	पोलिस ठाणे	17	xx
3	आउट पोस्ट	6	xx
4	पोलिस चौकी	3	xx
5	लॉकअप्स	16	xx
6	पोलिस ठाणे, आउट पोस्ट व सब पोस्ट आदींची सोय असलेली गावे व शहरे	24	xx
7	पोलिस दलांचा एकूण खर्च (रु. लाखात)	1655	xx

आधार - 1) जिल्हा पोलिस अधीक्षक, वर्धा.

2) जिल्हा अधीक्षक, लोहमार्ग नागपूर.

अ. क्र.	न्यायालय	एकूण प्रकरणे	मूळ		अपील	
			नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	दिवाणी न्यायालय	2590	790	844	337	619
2	फौजदारी न्यायालय	8993	1536	6611	45	801
3	लोक न्यायालय	349	349	-	-	-
4	कामगार न्यायालय	135	135	-	-	-
5	औद्योगिक न्यायालय	-	-	-	-	-
6	कौटुंबिक न्यायालय	-	-	-	-	-
7	जिल्हा दंडाधिकारी तथा कार्यकारी दंडाधिकारी	4451	4092	-	359	-

आधार - 1) जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, वर्धा

2) आयुक्त, कामगार न्यायालय, वर्धा

3) आयुक्त, औद्योगिक न्यायालय, वर्धा

4) जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 14.1

चित्रपट गृहे, व्ही.डी.ओ. केंद्र आणि केबलधारक यांची आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष: 31.3.2005

अ. क्र.	तालुका	कायम स्वरुपी चित्रपटगृहे		फिरांगी चित्रपटगृहे		व्हीडीओ केंद्रे		केबल धारक		वसूल केलेला कर (रुपये हजारात)
		संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन क्षमता	केबल चालक संख्या	केबल ग्राहक संख्या	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	0	0	0	0	1	30	6	490	91
2	कारंजा	0	0	1	173	0	0	5	479	117
3	आर्वी	2	679	0	0	2	60	13	1539	539
4	सेलु	0	0	1	200	1	75	4	1069	150
5	वर्धा	3	2340	0	0	2	80	50	8097	3472
6	देवळी	2	916	0	0	0	0	23	2845	494
7	हिंगणघाट	2	1298	0	0	2	80	10	3130	812
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	1	30	5	278	35
जिल्हा एकूण		9	5233	2	373	9	355	116	17927	5710

आधार- जिल्हाधिकारी कार्यालय (करमणूक शाखा), वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 14.2

मुद्रणालये आणि त्यांनी प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ- 31.3.2005

अ. क्र.	तालुका	मुद्रणालयांची संख्या	दैनिक वर्तमान पत्रे आणि नियतकालिके					
			दैनिक	साप्ताहिक	पाक्षिक	मासिक	त्रैमासिक	वार्षिक
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	3	3	7	0	0	0	0
4	सेलु	1	0	1	0	0	0	0
5	वर्धा	10	7	17	1	1	0	0
6	देवळी	2	1	4	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	3	0	6	1	1	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		19	11	35	2	2	0	0

आधार:- 1) जिल्हा माहिती अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक.- 14.3

लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीबाबतची आकडेवारी

जिल्हा वर्धा

संदर्भ वर्ष 2004

अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्के वारी	पक्षनिहाय मिळालेली मते (संख्या)	
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय	भा.ज.पा.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
लोकसभा निवडणूक :- एप्रिल 2004								
1	27- वर्धा	1144924	365165	261014	626179	54.69	265857	269045
लोकसभा एकूण		1144924	365165	261014	626179	54.69	265857	269045
विधानसभा निवडणूक :- ऑक्टोबर, 2004								
1	127- आर्वी	197303	76469	62541	139010	70.46	70938	45861
2	128- पुलगाव	213009	76510	62194	138704	65.12	58836	0
3	129-वर्धा	204605	71604	55376	126980	62.06	53963	0
4	130-हिंगणघाट	228707	89641	69070	158711	69.39	0	0
विधानसभा एकूण		843624	314224	249181	563405	66.78	183737	45861

तक्ता क्रमांक - 14.3 (पुढे चालू)

लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीबाबतची आकडेवारी

जिल्हा वर्धा

संदर्भ वर्ष 2004

अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	पक्षनिहाय मिळालेली मते (संख्या)						
		शिवसेना	राष्ट्रवादी काँग्रेस	कम्युनिष्ट पार्टी (आय)	ब.स.पा.	कम्युनिष्ट पार्टी (मार्क)	अपक्ष	इतर पक्ष
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
लोकसभा निवडणूक :- एप्रिल 2004								
1	27- वर्धा	0	0	0	54009	14823	0	22371
लोकसभा एकूण		0	0	0	54009	14823	0	22371
विधानसभा निवडणूक :- ऑक्टोबर, 2004								
1	127- आर्वी	0	0	4443	9194	0	6693	1879
2	128- पुलगाव	0	0	2656	19223	0	8896	48968
3	129-वर्धा	10883	0	0	15519	0	43873	2703
4	130-हिंगणघाट	56258	82630	0	10766	0	4005	5014
विधानसभा एकूण		67141	82630	7099	54702	0	63467	58564

आधार - जिल्हा निवडणूक अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा